

Bizim için çok mühim hâdiselerle dolu geçen bir gün

- 1 - İsmet İnönü Atınada konuşmalarına başladı
- 2 - Cenevre, Hatay meselesini müzakereye girişti
- 3 - Millet Meclisi yeni bütçeyi tetkike koyuldu

Başvekilimiz Atınada halkın çok samimî tezahüratı ile karşılandı

İsmet İnönü Selânikte Atatürk'ün doğduğu evi ziyaret etti ve bahçesindeki ağaçlardan, Büyük Şefe takdim etmek üzere, bir dal kopardı

General İsmet İnönü

General Metaksas

Selânik 24 (Husufi muhabirimiz - den) — Başvekil İsmet İnönü bugün saat 12,15 de buraya geldi ve muazzam merasimle istikbal edildi. Halk Başvekil için mütemadiyen tezahürat yapıyor, geçeceği yolları iki sıralı doldurmuş bulunuyordu. Şehirde bir cevelân yapan İsmet İnönü mütemadî bir alkış tufanı içinde kaldı. İsmet İnönü Selânikte Atatürk'ün evini ziyaret etmiştir. Büyük Şefin e-

(Devamı 3 üncü sayfada)

Almanya, Macaristana silâh verecektir!

Peşte hükümetinin Triyanon muahedelerini yırtması bekleniyor, Alman Harbiye Nazırı hububat ve ete mukabil silâh vermek üzere hazırlanacak mukaveleyi imza için yakında Macaristana gidecekmiş

Londra, 24 (Husufi) — İtalyan kralının Peşte ziyaretini mevzu bahis eden Daily Herald gazetesi, kralın Romaya dönüşünden pek az bir müddet sonra Macar hükümetinin Triyanon sulh muahedelerini bozacağını ve bütün komşuları gibi silâhlanacağını bildirmektedir. İtalya ve Almanya, Macaristanın bu arzusunun muvafakat etmiştir. Hattâ Almanya, hububat ve domuz etine mukabil Macaristana silâh ile diğer harp malzemesi satmak için müzakerelere bile başlamıştır.

(Devamı 3 üncü sayfada)

Atatürk'ün doğum günü

İngiltere Kralı Majeste altıncı Jorj ile Atatürk arasında teati edilen telgraflar

Ankara 24 (A.A.) — Reiscumhur Atatürk'ün doğumunun yıldönümü münasebetiyle İngiltere Kralı Majeste altıncı George ile Atatürk arasında aşağıdaki telgraflar teati edilmiştir:

Türkiye Reiscumhuru

Ankara

Doğum gününüzün yıldönümü münasebetiyle ekselansınıza kalbi tebriklerimi ve aynı zamanda sıhhat ve uzun ömürler temennilerimi takdim etmekteyim. Altıncı George

Altıncı George

Doğumunuzun yıldönümü münasebetiyle, Majestelerinin göndermek nezaketinde buldukları telgraftan ziyadesizle mütehasis oldum. Majestelerinin kalbi tebrik ve temennilerinden dolayı samimî surette teşekkür eder ve gerek kendilerinin ve gerek Majeste Kraliçenin şahsi saadetleri hakkındaki en hararetili temennilerimin kabulünü rica ederim.

K. Atatürk

Maliye Vekilinin Mecliste dünkü mühim nutku

Fuat Ağralı devletin varidat ve masrafı ile malî vaziyetini anlattı

Bazı meb'uslar muvakkat vergilerin tahfifi cihetine gidilmesini temenni ettiler, tahsilâtta mükellefe daha fazla kolaylık gösterilmesini istediler

Maliye Vekili Fuat Ağralı (Yazısı 3 üncü sayfada)

Yeni tarihi tefrikamız Zaloğlu Rüstem

Tarih ve efsanelerde milâttan evvelki devirlerin en büyük kahramanlarından biri diye anlatılan harikulâde adamın yaptıkları

Birkaç güne kadar başlıyoruz

YEDİGÜN

Türkiyenin en çok okunan ve en çok sevilen mecnuası YEDİGÜN bugün son derece nefis bir sayı çıkardı. Bütün münevverler gibi siz de bugün YEDİGÜN okuyunuz.

Cenevrede dünkü toplantı Eksperler komitesinin raporu gözden geçirildi

Üç kısımdan ibaret olan rapor bugün esaslı olarak müzakere edilecek, dün Hatay meselesi etrafında hususî temas ve konuşmalar da oldu

Bay Delbos

Bay Rüştü Aras

Bay Sandler

Cenevre 24 (Husufi) — Sekiz hariciye nazırımın bizzat iştirak ettikleri at 17 de yapılmıştır. Milletler Cemiyeti konseyi 97 nci içti-

(Devamı 3 üncü sayfada)

Son Posta'nın Suriye mektupları

Suriyede dahilî işler büsbütün karışmak üzere

Son siyasî aftan istifade eden siyasî mücrimler birer birer Suriyeye dönüyor, büyük merasimle karşılanıyorlar, bu dönüş ve bu merasim Şamda yakında yeni ihtilâflar baş göstereceğini anlatıyor

Şam, 20 Mayıs (Husufi muhabiri - miz yazıyor:) — Bir kaç gündünlük Suriye çalkantı içindedir. Suriye - Dür-

(Devamı 3 üncü sayfada)

Adanaya kaçan çocuk âşıklar yakalandılar

Tarsus adliyesi Nihal ile Mehmedi serbest bıraktı, Nihalin babası bu karara itiraz ediyor

Bundan bir kaç gün evvel, babasının «750» lirasını gizlice alıp, düşüp kalktığı delikanlı ile beraber ortadan kaybolan küçük Nihalin nerede bulunduğu tahakkuk etmiştir.

Nihalin ve kendisini kaçmaya ikna eden Mehmedin, Adanaya gitmek niyetinde olduklarını yazmıştı.

Dün, Tarsus zabıtasından İstanbul zabıtasına gelen telgraf verdiğimiz bu haberin yanlış olmadığını ispat etmiştir.

Tarsus zabıtasının telgrafı, Nihalle Mehmedin orada yakalanarak adliyeye verildiklerini bildirmektedir. Gene aynı telgraftan, Tarsus adliyesinin, hareketlerinde bir suç göremediği firarileri serbest bıraktığı anlaşılmaktadır.

Biz, bu telgraftan haberdar olduktan sonra, Nihalin anasını, babasını bulduk. Ve bu habere, bu karara ne diyebileceklerini öğrenmek istedik.

(Devamı 3 üncü sayfada)

Nihal

Hergün

Memleketi
Motörleştirme bahsi

Yazan: Muhittin Birgen

Bugünkü Avrupa hayatının yeni bir manzarası var: İnsanlar artık yayan yürümüyorlar. Yayan yürümek iptidailik alâmeti olmuştur. Filhaki-ka, her fabrikanın beş kuruşa bir tekerlek yaptığı bir zamanda artık insanların yayan yürümeleri kadar manasız bir şey olamaz. Avrupalı bir insan, ya otomobile, ya motosiklete, yahut motörlü bisiklete ve yahut bisiklete biner. Avrupa ve Amerikanın birçok yerlerinde tramvayların rayları sökülüyor. Umumi nakil vasıtaları olarak meydana yalnız otobüsler dolaşüyor. Öyle memleketler var ki orada şehirli veya köylü, yaya yürüyen insan azami derecede azalmıştır. Yüz bin nüfuslu şehirlerde 40-50 bin bisiklet kaydı vardır ve bunların pek çoğu da motördür!

★

Türkiyede bilhassa küçük mesafeler için nakil vasıtası ayakdır: İnsan ayağı, merkep ayağı, at ayağı, öküz ayağı. Türkiyede kağıt henüz yaşıyor. Türkiyede motör yoktur; motörden anlıyan azdır, şoför, bilhassa iyi şoför, yok denecek kadar azdır. Halbuki, bugünkü medeniyetin sür'at temposunu yükselten de tekerlek ve motördür. Türkiyede faaliyet halinde bulunan kamyon ve otomobil kayıtlarına bakınız ve ikisini birden cemedelim; yarısı düzgün surette yol yapmaya muktedir olmamak şartıyla yirmi bin adedini dahi bulamayız. Halbuki bugünün medeniyet hayatı ne kamyonuz, ne otomobilsiz, ne de şoförsüz olabilir.

★

Mesele ikidir: Biri, umumiyetle halkın ve bilhassa köylünün ve kasabaların kolay ve seri hareketi için iki tekerlekli ve motörlü veya motörsüz vasıtanın memlekette çoğalmasını temin etmek; öteki de memleketin asıl nakil kuvvetini teşkil edecek ve sulhte iktisadî, harbe de askerî hareketi artıracak dört tekerlekli ve motörlü vasıtaları çoğaltmanın yolunu bulmak. Bunun birincisi gayet basittir. Gümrüğü ucuzlatmakla bunlar yavaş yavaş çoğalacak ve köylüler pazarlara bisikletle gelip gideceklerdir. Halk kütlelerinin hareket standardını yükseltmek için buna şiddetle ihtiyaç vardır. Memleketi iptidailikten kurtaracak şeyler arasında mühim âmillerden biri de budur.

İkinci meseleye gelince, bu, daha mühim bir iştir. Bunun için münakale iktisadiyatı ve millî müdafaa ihtiyaçları bakımından hususî bir siyaset takibine lüzum vardır. Bu siyasetin üç unsuru olmak icap eder:

A — Araba siyaseti: Kamyon ve hususî otomobillerde tercihan büyük ve kuvvetli arabaların girmesi. Taksi arabalarının ucuz, dayanıklı, az masraflı ve binaaleyh şoförler için de, müstaher için de istifadeli olması meselesi.

B — Millî karbürân, yani iştialli motörlerde kullanılacak yakıcı maddenin millî iktisat bakımından en faydalı olan hal şekli: Benzin, ispirotolu benzin, mazot, gazojen. Bunların fiyatları meselesi de esash bir noktadır.

C — Memlekette şoför ve bilhassa iyi şoför yetişmesi için, şoförlük mesleğinin iyi bir meslek haline getirilmesini temin edecek tedbirler.

★

İşte, bu üç esas üzerine kurulmuş bir siyasete ihtiyaç vardır. Bu iş, Türkiyenin en mühim meselelerinden biridir, Türkiye iktisadiyatının yükselmesi, bir parça da münakale iktisadiyatımızın ıslahı meselesi olduğu gibi bir bakımdan da millî müdafaaamızın temel direğidir. Bugün memlekette kamyon ve otomobil mevcudu ne sulh, ne de harp ihtiyacına tekabül etmeyeceği gibi şoför ihtiyacımız da gayet büyüktür. Bu büyük ihtiyacı karşılamak için bir şoför mektebi açmak gibi bir fikir hatıra gelebilir de mektepte öğrenilen şoförlüğün hiçbir manası yoktur. Bu iş, motör ve tekerlek üzerinde senelere çalışmakla öğrenilir. Bugünkü şoförler ekme parasını çıkarmaktan âcizken şoför mektebine gitmez, gitse de mektepten çıktıktan sonra iş bulamazsa öğrendiğini de unutup gider.

Birbirlerine bağlı olan araba, millî karbürân ve şoför unsurları üzerine kurulmuş bir münakale siyasetine şiddetle ihtiyacımız olduğu muhakkaktır.

Muhittin Birgen

Resimli Makale:

X Servetinizi teşhir etmeyiniz.. X

İnsan parayı ihtiyaç ve zevkini tatmin için kazanır, fakat istediği gibi sarfetmekte serbest değildir.

Açlıktan ölenin karşısında mükellef bir ziyafet sofrasında oturulamaz, serveti teşhir etmekten daha fena bir hareket tasavvur edilemez.

SÖZ ARASINDA

Paris sergisinin
Açıldığı gün
Harp kopacaktı!

Fransızların keramet sahibi bir zencileri vardır. Bu adam her mühim vak'ada ortaya çıkar: «Bu işin olacağını ben zaten filân tarihte söylemiştim.» filân der. Her yıl başı ortaya bir takım şeyler atar. Hurafata inanan bir sürü kadın ve erkekler ona avuç dolusu paralar vererek istikballerini öğrenmek isterler.

Bu zenci şimdi şöyle bir iddiada bulunmuştur:

— Serginin açıldığı gün bütün Fransız milletinin ağzının tadını kaçıracak bir vak'a olacak. Ya bir hiç yüzünden harb pathyacak, yahud da Eyfel kulesi yıkılacaktır.

Birbirleriyle hiç münasebeti olmayan bu felâketli haberleri veren zencinin sözüne belediye inandı, ve ne olur, ne olmaz diyerek mühendislerini Eyfel kulesinin mukavemetini tetkik ettirmek üzere kuleye göndermiştir.

Kule tamamen sağlam çıkınca zenci:

— Öyle ise harb kopacak! diyor.

Dük dö Vindsorun pipoları

İngiltere sarayında hüküm süren merasim yüzünden, krallar istedikleri sigarayı bile içemezler, sigaranın da piponun da vakti vardır. Eski kral sekizinci Edvard, daha henüz Gal prensi iken sigara ve pipo içmesini severmiş. Bir gün, henüz veliht iken, Fransa cenubunda bir yerde güzel bir kadınla dans ediyor muş, damı:

— Altes Rüyval pipo içerler mi? demiş.

Prens:

— Bazı bazı içerim demiş.

Ertesi gün yattığı otele kapalı bir kutu gelmiş, içini açmış ve bakmışlar, bir de ne görsünler, bütün hanedanın başlarını tasvir eden pipolardan mürekkep bir koleksiyon. Meğerse prensin dansettiği bayan, bir pipo san'atkarının kansı imiş. Bu nadide koleksiyon Vindsor'un şatosunda duruyormuş.

HER GÜN BİR FIKRA

Hap yerine tavuk

Doktor Şükrü Hazım Kızıtoprakta trenden inmişti. Komşularından Bay Cevdet karşısına çıktı.

— Ben de seni bekliyordum doktor, dedi, fena halde öksürüyorum.

— Evde ilaç olacak, ben hizmetçile sana gönderirim.

Doktor evine gitti. Hizmetçisine bir kâğıda sarılı birkaç hap ile birlikte bir de yazılı kâğıt verdi:

— Bunları Bay Cevdete götüreceksin.. Kümeden de üç tane tavuk tut, onları da Bay Necatiye götür. Vademiştin, unutuyorsun.

Hizmetçi tavuklar ve haplar elinde yola çıktı. Yanlışlıkla hapları Bay Necatiye ve tavukları da Bay Cevdete bıraktı.

Bay Cevdet tavuklarla beraber doktorun kendisine yazdığı kâğıdı da aldı. Kâğıdı okudu:

«Bunlardan iki tanesini şimdi yutarsınız... Öksürüğünüz geçmezse iki saat sonra bir tane daha yutmanız lâzımdır.»

Muhtelif meslek
Sahipleri ne kadar
İmza atarlar?

İstatistikçiler gitgide daha fazla garib şeylere merak ediyorlar. Bir Alman istatistikçisi dünyadaki muhtelif meslek sahiplerinin 35 senelik meslek hayatında vasaati olarak kaç imza attıklarını hesabı yapmış ve şu neticeye varmış:

Banka servisi şefleri : 3 milyon.
Vekâlet müsteşarları : 2 mil. 500 bin.
Hâkimler : Bir milyon.
Doktorlar : Bir milyon.
Avukatlar : 900 bin.
Muharrirler : İki yüz bin.
Ashabı emlak : 20 bin..

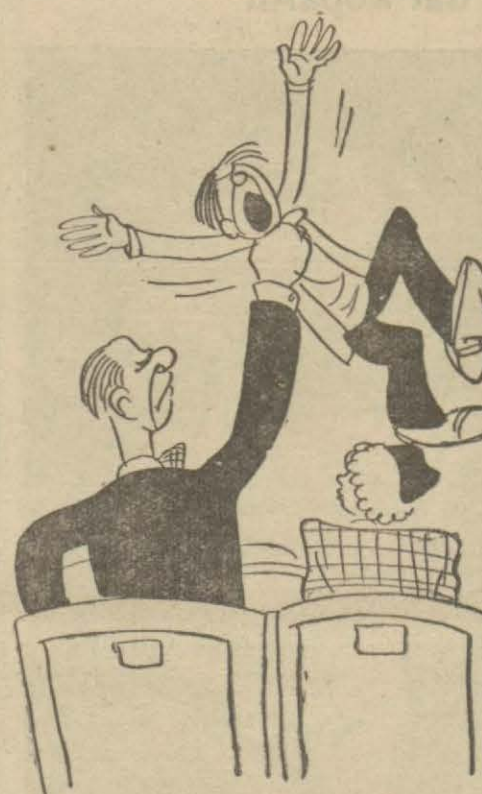
Bunlardan emlak sahipleri 20 bin imzayı alacak mektuplarını yazmak suretiyle atıyorlarmış.

Kırlangıç nereye?

Strazburglu bir ayakkabıcı dükkânının içinde yuvasını yapan ve dükkânın tepesindeki pencereden rahatça girip çıkan bir kırlangıcın ayağına şöyle bir kâğıt yazıp ilâştirmiştir.

«Nereye gidiyorsun kırlangıç?»

Sonbaharda gidip bir sene sonra ilkbaharda geri gelen kırlangıcın ayağına bir mektup görülmüştür. Ayakkabıcı mektubu açmış ve sunları okumuştur. Yunanistanda Nikopolusun evine.»

Dünyanın en uzun
Boylu adamı
Neler anlatıyor?

Walt Messinger, bugüne kadar bildiğimiz uzun boylu insanların en uzunudur ve boyu da 2 metre 10 dur. Messinger, bu boyuna rağmen kısa boylu ve zayıf kızlardan hoşlanmakta, daha garibi deli gibi sevdiği bir mektep talebesi de ancak 1 metre 45 santim boyunda bulunmaktadır.

Bununla beraber genç kızlar, hele sevgilisi, bu-gök gürütüsü gibi konuşan dev adamdan çekinmekte, korkmaktadır.

Zavalî delikanlının başına gelen bir vak'ayı kendi ağzından ve İngiliz gazetesinden naklen dinleyelim:

— Geçenlerde sinemaya gitmiş, bir adamın önüne tesadüf eden bir yere oturmuştum. Arkama düşen zat, ayakta dikilmememi, oturmamı ihtar etti. Ben de, «zaten oturuyorum» dedim. Herif, «haydi oradan yalancı» diyerek başıma bir yumruk indirmez mi. Ben de dayanamadım. Oturduğum yerde, kolumu şöyle yarı uzattım, herifin boyundan yakaladım, sıraların üstünden aşırımdı ve tavuk boğazlar gibi kafasını yerlere sürttüm. İş büyüdü polisler geldi ve bizi karakola götürdüler.

Sonunda ben haklı çıktım amma, başıma yediğim yumruğu bıraktığı izi tedavi ettirinceye kadar da 10 İngiliz lirası harcadım..»

Sözün Kıtası

Güveynin rüyası

E. Talu

Memleket adlarını - yaşım ilerledikçe - kolay kolay aklımda tutamaz oldum. Bavyerada amma, neresinde bilmiyorum, herifin biri evlenmek üzere imiş. Dügün günü kararlaşmış.. Gelinle beraber, bütün davetliler, papazın takdisine mazhar olmak üzere alelûsul kiliseye gitmişler.. Beklemişler.. Damat yok! Çıkışlar bu saygısız adamı aramağa..

Bir de bakmışlar ki herif yatağında mışıl mışıl uyuyor.

— Haydi! demişler; kalk. Böyle günde senin bu yaptığın rezalettir. Çabuk giyin de kiliseye gel, nikâhını kıydır.

— Aah! Gelemem! Ben korkulu bir rüya gördüm.. Ve bu işten vazgeçtim!

Anan yahşi.. Baban yahşi!. Nafile; kandırmak mümkün olamamış. Hattâ, karşındakilerin ısrarda ileri gittiklerini görünce, tabanları yağladığı gibi sokağa fırlayıp kaçmış.

Evlilik, evlenmek, bazıları için esasen korkulu bir rüyadır. Yarısında bu rüyadan uyanarak kaçanlar da gerçeğe çok gö-rülmüştür. Fakat daha başlangıçta bu yolda hareket eden Bavyeralı delikanlı bu hususta âdeta bir dünya rekoru tesit etmiş sayılır.

Hayatta, e'âl ve hareketini hâdisata tâbi tutan insanlara söz geçirmek bir dereceye kadar mümkün olduğu halde, rüyadan ilham alana hiçbir nasihatın kâr etmeyeceğini bilmiyecek derecede gaffel gösteren bu güveynin ahbablarına, ben orada olsaydım, şu meşhur fıkrayı hikâye ederdim:

Bir tarihte Bağdadda Allahın belâsi bir vali varmış. Aklına esmeyi görsün, önüne geleni bir hiç için darağacına çekmesi işten bile değilmiş.

Maiyetinde ne mektupçu, ne kadı, ne defterdar, hiç kimse dikiş tutturamıyor, oraya tayin edilenler, gitmekten azle-dilip sürünmeyi göze aldıyorlarmış..

Günün birinde, ilim ve fazlı, temkin ve iktidarı ile mütearif molların birini oraya kadı tayin etmişler. Molla bin dereden su getirerek, itizar etmek istemiş. Fakat kendisine demişler ki:

— Seni bilhassa gönderiyoruz. Çünkü o adamı ancak sen idare edebilir, onun zulmünün ve şerrinin önüne ancak sen geçersin.

Molla gitmiş. Hakikaten de muvaffak olmuş. Kâh mantıkla, kâh nabzına göre şerbet vererek valiyi az çok yola getirmiş.

Bir sabah, adamcağız evinden çıkmış hükûmete geliyormuş. Bir de bakmış ki, döryol ağzında kurulu bir çift darağacı. Birinde defterdar, ötekinde de divan kâ-tibi sallanmakta. Hemen valiyeye koşmuş:

— Aman devletlim! Bu ne hal? Ne oldu? Akşam bu zavallıların her ikisine de iltifatınızı bezlediyordunuz.. Birdenbire gazabınızı mucip olan nedir? diye sor-muş.

Vali:

— Gece rüyama girdiler. Bana hakaret ettiler. Ben de sabah olur olmaz terestlerin ikisini de astrıverdim! cevabını vermiş.

Biçare kadı hemen o gün taşı tarağı toplayıp kaçmış İstanbula.

— Neye geldin? diye sormuşlar. O da demiş ki:

— Herif uyanık iken elimden geldiği kadar idare ettim. Fakat baktım ki iş rüyaya dayandı. Onun orasına gücüm yet-miyecek.. Döndüm, geldim!

E. Talu

"Kocam cenazeme çelenk
göndermesin.."

Amerikada zengin bir adamın gene zengin olan karısı ölmüş.. vasiyetna-mesi açılmış, kadın vasiyetnamesinde:

«Kocamın cenazeme çelenk göndermesini istemem. Çünkü şimdiye kadar her kime çelenk gönderdise, onun hakkında fena sözler söylemiş, ve çelenği göndermek mecburiyetinde kaldığı için çelenği gönderdiği kimsenin akrabasına, yakınlarına beddua etmiştir. Bana çelenk göndermezse hakkımda fena şeyler söyleyecek ve yakınlarıma beddua etmeyecektir.»

İSTER İNAN İSTER İNANMA!

Bir arkadaşımız anlattı:

«Erenköyden, gazeteye telefon edecektim.

— Buradan telefon edilir!

Diye bana bir dişçi kabinesini gösterdiler, içeri girdim:

Karşıma çıkan genç bir çocuğa telefon etmek istediğimi söyledim. Telefonun yerini gösterdi. Konuştum.. Telefonu kapadığım zaman genç çocuk:

— Bir muhavere!

Dedi. Onun sesini içeriden duyan orta yaşlı bir zat he-men yanıma geldi; ve çocuğun sözünü tashih etti:

— İki muhavere, yirmi kuruluş vereceksiniz.

— Bir muhavere, yahut iki muhavere; bunu hesaplıyama, dedim, fakat iki muhavere olduğunu da kabul etsek, on beş kuruluş vermem lâzım gelecek!

— Hayır yirmi kuruluş.

İstemiye istemiye beş kuruluş fazla verdim..»

İSTER İNAN İSTER İNANMA!

TELGRAF HABERLERİ

İsmet İnönü Mecliste mühim bir nutuk söyleyecek

Başbakanın söyleyeceği bu nutuk meclisin hükümete olan derin takdirinin tezahürüne vesile olacak

Ankara 24 (Husuf) — Meclis cuma akşamına kadar bütçe müzakerelerini tamamlayacaktır. Aynı gün Başvekil İsmet İnönü bir nutuk söyleyecek, meclisin iç ve dış politikasını alâkadar eden başlıca vaziyetleri anlatacak, ekonomik inkısafla ilgili delillerini izah ederek hükümetin yeni faaliyet mevzularını Millet Vekillerinin önüne

serecek, meclisten itimat isteyecektir. Sabırsızlıkla beklenen bu nutuk İnönü hükümetine olan derin takdirin, itimadın tezahürüne vesile teşkil edecektir. Meclis haziranın ortasına kadar toplantılarına devam edecek, acele işleri çıkardıktan sonra yaz tatili devresine girecektir.

Dahiliye bütçesinin müzakeresi esnasında Dahiliye Vekili Şükrü Kaya'nın rejimin bugüne kadar köylüye yaptığı yardımlar hakkında esaslı izahat vermesi beklenmektedir. **Parti grupu toplantısı** Ankara 24 (Husuf) — Cumhuriyet Halk Partisi grubu yarın sabah saat 11 de toplanmaya davet edildi.

Maliye Vekilinin Mecliste dünkü mühim nutku

Fuat Ağralı devletin varidat ve masraflarını ile malî vaziyetini anlattı

Ankara 24 (Husuf) — Meclisin dünkü toplantısında 1937 bütçesinin müzakeresine başlanmıştır. Bütçenin heyeti umumiyesi hakkında muhtelif hatipler söz almışlardır. Hüsnü Kitapçı bugün için muvazene vergisinin idamesine bir sebep görmediğini söylemiştir. Berç Türker millî müdafamız için azami para sarfetmeğe mecburuz demiş, Maliye Vekilinden vergi tahsilâtında mükellefleri iz'ac etmemek için neler yapıldığını İstanbul ve İzmirde emlak fiatlarının git-tikçe düşmesi karşısında ne gibi tedbir alındığını sormuştur. Refik İnce muvakaat olarak konulan vergilerin tahfisi cihetine gidilmesi temennisinde bulunmuş, gayri mübadillerle Yugoslavyadan gelen vatandaşların vaziyetinin bir an evvel halledilmesini istemiştir.

müdafaa grubu bütçelerine zammedilmiştir. 2 milyon 400 bin lira dahi ordunun melbusatı ve teçhizat ihtiyaçlarına ilâveten tahsis edilmiştir ki bu suretle millî müdafaa grubu bütçelerine 1937 senesi bütçesi için yapılan hakiki zam miktarı 5 milyon 600 bin liraya baliğ olmaktadır. Maarif işleri için 2.275.000 liralık bir ilâve vardır. Maarife ait inşaat mukabili olarak alelûsul Nafia bütçesine konulan 664.000 lira ile birlikte Maarif bütçesi yaklaşık 12.886.000 liraya baliğ olmaktadır.

Yeni sene bütçesindeki farkın 1.700.000 lirası da İktisat Vekâletine aittir. Bunun 1.000.000 lirası memleketin yeraltındaki servetlerini arayıp bulmak ve işletmek üzere Eti Banka devretmek için program dahilinde çalışmakta olan maden tetkik ve arama enstitüsüne aittir.

500.000 lirası iş kanununun tatbikatı, ihracatı murakabe teşkilâtı gibi hizmetlere tahsis edilmiş 200.000 lira da elektrik işleri etüd dairesine verilmek üzere maliye bütçesine konulmuştur.

Fuat Ağralı'nın nutku Bütçe müzakeresi başladığı zaman Maliye Vekili bir nutuk söylemiş, evvelce hazırlanan bütçenin 229.676.000 lira iken bilâhare alınan haslat neticelerine göre bizzat geri bırakılan ihtiyaçlar için de tahsisat ayrılmamasına imkân bulunduğunu ve bütçenin 231.117.776 liraya çıkarıldığını, hükümetin Bütçe Encümeni ile mutabık kaldığını bildirmiştir.

Bu suretle İktisat Vekâletinin faaliyet sahası dahilindeki işleri için âdi bütçeye 1.700.000 liralık zam yapılmış oluyor.

Masraf bütçesi Fuat Ağralı bundan sonra masraf bütçesini izah ederek:

1937 bütçesindeki farkın 900.000 lirasını da orman umum müdürlüğü mülhak bütçesine yardım olarak kısmen maliye bütçesine konulan, kısmen de orman muhafaza teşkilâtı karşılığı olmak üzere Millî Müdafaa bütçesine ilâve olunan tahsisat teşkil etmektedir.

Geçen yıl bütçesine nisbetle fazla olan miktarın 6 milyon lirası düyünü umumiyeye tahsis edilmiştir. 3.200.000 lirası orduya yeniden iltihak edecek subayların maaşını karşılamak ve diğer bazı hizmetleri takviye etmek için millî

Ziraat Bankasında 1937 ye ait hizmetler için yeniden tahsis etmiş olduğumuz miktar 4.500.000 liraya baliğ olmaktadır. Farkın 1 milyon lirası da Sıhhat ve İctimai Muavenet bütçesine ilâvedir. Bundan başka hudut ve sahiller sıhhat umum müdürlüğüne yardım olarak ma-

"Son Posta,"nın Suriye mektupları

(Baştarafı 1 inci sayfada) Lerine dönmeyen ve son siyasi af münasebetiyle birer birer vatandaşlarına avdet eden siyasi mücrimler için Suriye büyük bir bayram yapıyor. Bir taraftan Dürzilerin en büyük reisi olan Sultan Paşa Atrâş, diğer taraftan da doktor Abdurrahman Şehbender, tantanalı merasimle Şama geldiler. Sultan paşa, tam mânâsile feodal ve Pedersâhi bir kabile reisidir. İnce ve derin siyasetten anlamaz. Uzak hesaplı ve geniş ufuklu siyaset iddiaları da yoktur. Cebel'in tarihi bünyesini, Suriye varlığı içinde husufî hayatını olduğu gibi muhafazaya çalışır. Kendisine burada Dürzilerin Abdülkerimi ünvanı verilir. Rifi'lerin Abdülkerimi ne ise Dürzilerin Sultan Paşası da aynı şeydir. Abdurrahman Şehbender gelince, ona da Suriyenin Nahas paşası ünvanı

veriliyor. Modern bir mücadele yapmasını biliyorsa Doktor Şehbender de öyledir. Cılız yapılı, zeki gözlü, âteşin sözlü bir nasyonalist olan bu zat, Sultan paşa ile ele verecek 925 isyanını tertip ve idare etmiştir. Fransızların isyana karşı teşebbüs ettikleri tenkij hareketi esnasında bir aralık ele düşmek üzere iken kendisini güçlüğüle kurtarmış ve nihayet huduttan dışarı çıkarak Mısra iltica etmişti. Kendisi, Emir Şekip Aslan gibi, bir Arap ittihatçısıdır. 50 milyonluk Arap kitlesinin ittihadı davasını güden doktor, bu ittihadı merkez olmak üzere Suriyeyi ve Şama tahayyül edecek dercede sektör bir nasyonalisttir. Atlas denizi kenarlarından İran hudutlarına kadar uzayıp giden bir Araplık âlemini Suriye ve Şam etrafında toplamak, çok uzağa giden bir hulya olmakla beraber, buraya geldiği zaman irat ettiği bir nutukta bu hayal-

Cenevrede Dünkü toplantı

(Baştarafı 1 inci sayfada) Hafif olan toplantıda konseyin ruza-namesi gözden geçirilmiş ve bazı formaliteler ikmal edilmiştir.

Bugünkü toplantıda, İspanya harbi meselesi görüşülmemiştir. Bu mesele nin müzakeresi, daha evvel bazı temaslara icap ettirmektedir.

Konseyin başlıca işlerinden birini teşkil eden Hatay meselesine gelince, buna dair Cemiyetin umumi kâtipliği tarafından tevdi edilen eksperler komitesinin raporu gözden geçirilmiştir. Bu rapor üç kısımdan ibarettir: 1 — Hatayın ana yasası, 2 — Hatayın dahili nizamnamesi, 3 — Eksperler komitesi tarafından halledilmeyen bazı noktalar.

Bu raporun, konseyin yarınki toplantısında müzakere edileceği anlaşılmaktadır. Silâhları bırakma konferansının bürosu da, İngiltere mümessili Lord Kranborn gelir gelmez toplanacaktır.

Konsey âzaları, bu sabah, Valansiya hükümetinin notası hakkında gayri resmi müzakerelerde bulduktan sonra, Cemiyetin umumi kâtibi Bay Avenol da hazır olduğu halde, hep birlikte öğle yemeğini yemişlerdir.

Cenevre 24 (Husuf) — Bu sabah, İsveç hariciye nazırı ve Hatay meselesi mazbata muharriri Bay Sandleri ziyaret eden Fransız hariciye müsteşarı Bay Viyeno, akşam üstü de Türkiye Hariciye Vekili Rüştü Arasla görüşmüştür.

Almanya, Macaristana Silâh verecekmis!

(Baştarafı 1 inci sayfada) Bu müzakerelerin intacından sonra, yapılan anlaşmayı imzalamak üzere Alman harbiye nazırı general Fon Blombergin Peşteye gideceği haber verilmektedir.

Macaristanın, silâhlanma bahsinde Küçük Antant tarafından ileri sürülmesi muhtemel olan bazı şartları da kabul etmeyeceği zannolunmaktadır.

Peşte hükümeti, Almanya ile Avusturya gibi, silâhlanma hakkını kayıtsız ve şartsız olarak elde etmek emelindedir. den böylece bahsetmekten çekinmemiştir.

Bugünlerde Şamda siyasi mücrimlerin avdetleri münasebetiyle olup biten şeylere baktıkça 908 senesindeki İstanbul manzarasını hatırlıyorum: O zaman da «mağdurini siyasiye» namını taşıyan bir kabile mahbeslerden, menfaldan çıkıp İstanbula gelmişler, haklarında bitip tükenmek bilmeyen merasim yapılmıştı. Çok geçmeden, bunların aralarında türlü ihtilâflar ve sonra da mücadele baş gösterdi. Şimdi burada gördüklerime bakılırsa yakında Şamda da bir hayli ihtilâflar baş gös-

Suriye mektubu 2 terecektir. Şimdiden kulaktan kulağa bir hayli şeyler dolaşiyor. Arap âlemi arasında ittihad davasını güden Suriye nasyonalistleri arasındaki ihtilâflara baktıkça, Ziya paşanın: Onlar ki verir, lâf ile dünyaya nizam Bin türlü teseyyüp görülür hanelerinde! ... Sözü nü hatırlamamak kabil değil dir!

Başvekil Atınada

(Baş tarafı 1 inci sayfada) vined bir saat kalan Başbakan Atatürke takdim etmek üzere evin bahçesindeki dut ağacından bir dal koparmıştır. İsmet İnönü gene halkın coşkun tezahüratı arasında saat 13,15 de Atınaya hareket etmiştir.

Atınada Atina 25 (Husufi muhabirimimiz - den) — Dün gece Atina şehri ve Akropol baştan başa tenvir edilmişti. Bugün ahali büyük bir heyecanla Türkiye Başvekili İsmet İnönünün muvasalatını bekliyordu.

Türkiye Başvekilinin rakip olduğu husufî tren gece yarısından sonra saat birde istasyona girdi. Yunan Başvekili bütün nazırlar, Kara, deniz, hava erkânı harbiye reisleri, yanlarında reisleri bulunan bütün belediye meclisi âzaları, ordu kumandanları, hariciye nezareti şube direktörleri, Romanya, Yugoslavya elçileri Türkiye elçiliğinin bütün memurları istasyonda hazır idiler. İsmet İnönünün rakip olduğu tren istasyona girince muhafızlık müzikasıle, şehir ve belediye bandosu hep birden Türk marşını çaldılar. Efsun alayına mensup bir kit'a da selâm resmini ifa ediyordu.

Trenden inen Türkiye Başvekili Yunan Başvekili ile pek samimi müsafaha yaptı. Başvekil ve belediye reisi tarafından Bayan İsmet İnönüne kıymetli buketler takdim edildi. İstasyonda takdim merasimi bittikten sonra büyük alay halinde tenvir edilmiş caddelerden geçilerek Britanya oteline gidildi. İstasyonda toplanan binlerce halkın yaş sesleri etrafı çınlatıyordu. Vak-tin geç olmasına rağmen sokaklar insanları almıyor, herkes Türkiye Başvekilinin geçmesini bekliyor ve alkışlıyordu.

Atina 25 (Husufi muhabirimimiz - den) — Türkiye Başvekili İsmet İnönü ile Başvekil Metaksas konuşmalarına başlamışlardır. Bugün öğleden evvel Kral Majeste Jorj İsmet İnönü kabul edecek ve şerefine bir öğle ziyafeti verecektir. Akşam da hükümet tarafından Büyük Britanya otelinde resmi bir ziyafet verilecektir.

Atina 25 (Husufi muhabirimimiz - den) — Türkiye Başvekili İsmet İnönü Selânik gazetecilerini kabul ederek beyanatta bulunmuştur. Türkiye Başvekili eskidenberi liyakat ve iktidarını takdir ettiği Başvekil Metaksası ilk fırsatta ziyaret etmek için hararetle bir arzu hissetmekte olduğu cihetle bugünkü ziyaretinden fevkalâde memnun kaldığını ve bu münasebetle Majeste Kral hazretlerine de hürmetlerini arz etmeğe vesile bulduğundan dolayı bahtiyar olduğunu söyleyerek Atınada Balkan Antantını alâkadar eden meselelerin umumî sulh gerçevesi içine giren bütün meseleleri konuşacağını bildirmiştir.

Türkiye Başvekili gazetecilere Cumhuriyet Reisi Atatürk'ün doğduğu evi ziyaret ettiğini ve Selânik belediyesile Yunan halkının bu evi Atatürk'e hediye etmek suretile gösterdikleri cemileden gerek kendilerinin, gerekse bütün Türk milletinin memnun ve müteşekkiri kaldığını bu evin Türkler için mukaddes bir yer olduğunu zikretmiş ve Türk hükümeti ve halkının necip Yunan milletine karşı duyduğu sevginin hakiki, samimi olduğunu beyan etmiştir.

Güneysu Pirede Başvekil İsmet İnönünü, Yunanistan'dan getirecek olan Güneysu vapuru dün saat 11 de Pireye varmıştır.

Aynı vapurla, Denizyolları İdaresi Umumi Müdürü Sadettin de, İsmet İnönünü karşılamak üzere Pireye gitmiştir.

Atina gazetelerinin neşriyatı Atina 24 (A.A.) — Atina ajansı bildiriyor:

Elen efkârı umumiyesinin hissiyatına tercüman olan gazeteler, Türkiye Başvekili İsmet İnönünün Atınayı ziyaretini çok büyük bir sevinçle selâmlamakta ve bu ziyaretin, iki memleketi birbirine bağlayan sıkı ve itimatlı dostluğun yeni bir tezahürü olduğunu tebâriiz ettirmektedirler.

Elefteron Vima gazetesi diyor ki: «Tahakkuku için en mühim rollerden birini B. İsmet İnönü'nün oynadığı tarihi Türk - Elen paktının imzasından beri, iki memleket arasında ki mü-

Siyaset ALEMİNDE

Gerginliği gideren temaslara
Yazan: Selim Ragıp Emeç

İngiliz kralının taç giymesi münasebetiyle Londrada toplanan muhtelif devlet adamları arasında birçok temaslara oldu. Bu temaslara birer anlaşma ile nihayet bulduğunu zannetmek kadar hatıralar bir şey yoktur. Şahsan İngiliz Hariciye Nazırı Edenin lüzum gördüğü bu konuşmaların her birini müteakip, gene Lord Edenin kaleminden çıkmış birer kısa ve şahsî tebliğ neşredilmiştir. Bu tebliğler, muayyen meseleler üzerinde görüşüldüğünü ve bu görüşmelerin sadece fikir teatisi hududunu geçmediğine işaret etmiştir. Bu temaslara ilk ameli neticesini, İngiliz gazetelerinin neşriyatında rastlanan ümit verici lisanda görüyoruz. Filvaki bu gazeteler, uzun zamandan beri, beynelmil siyasi vaziyeti bu derece müsait bir gözle görmüş değillerdi. Nitekim imparatorluk konferansının akdi münasebetiyle nutuk söyleyen Lord Eden, İngilterenin, milletlerarasında daha iyi bir anlaşmaya varmaktan başka bir gaye gütmeyeceğini söylemiş ve bu sözlerle havanın daha müsait bir hale geldiğine işaret etmek istemiştir. Bütün bu temaslara, ileride, milletlerin kendi aralarında yapacakları konuşmalarda, daha çabuk bir anlaşmaya varmalarını temin edecek hazırlayıcı ve yaklaşıtııcı bir unsur vazifesini göreceklerdir. Bu sebeplerdir ki İngiliz kralının taç giymesi, siyasi tezahürat için bulunmaz bir nimet olmuştur.

Adanaya kaçan çocuk Aşıklar yakalandılar

(Baş tarafı 1 inci sayfada) Firari Nihalin babası, meddah Tahsin, kendisile görüşen arkadaşlarımız suallerine şu cevaplarla karşılık vermiştir:

— Bu habere bittabi sevindim. Çünkü hiç değilse, başlarına bir kaza gelmemiş olduğunu anladım.

Fakat serbest bırakılışlarının sebebini anlayamıyorum. Zira kızım, size evvelce de söylediğim gibi, 1341 doğumludur. Kendi elimle çıkarttığım nüfus kâğıdında da böyle yazılıdır. Bu hesapça, henüz on dört yaşına bile basmamış bulunmaktadırlar.

Bu yaşta kızları, kanun hareketlerinde serbest bırakmaz.

Bu itibarla, onun yakalanarak, bana teslim edilmesi lâzımdır.

Bence, Tarsus adliyesinin de başka türlü davranmış olması mümkün değildir. Fakat farzımahal olarak, verdiğiniz haber doğru ise, ve kızım, yanındaki delikanlı ile serbest bırakılmışsa, hiç şüphe yok ki gene o delikanlıya kanaarak, nüfus kâğıdında tahrifat yapmış, yani yaşını büyütmüş, kendisini Tarsus adliyesine, 18 yaşını ikmal etmiş göstermiştir.

— Şimdi ne yapacaksınız ?

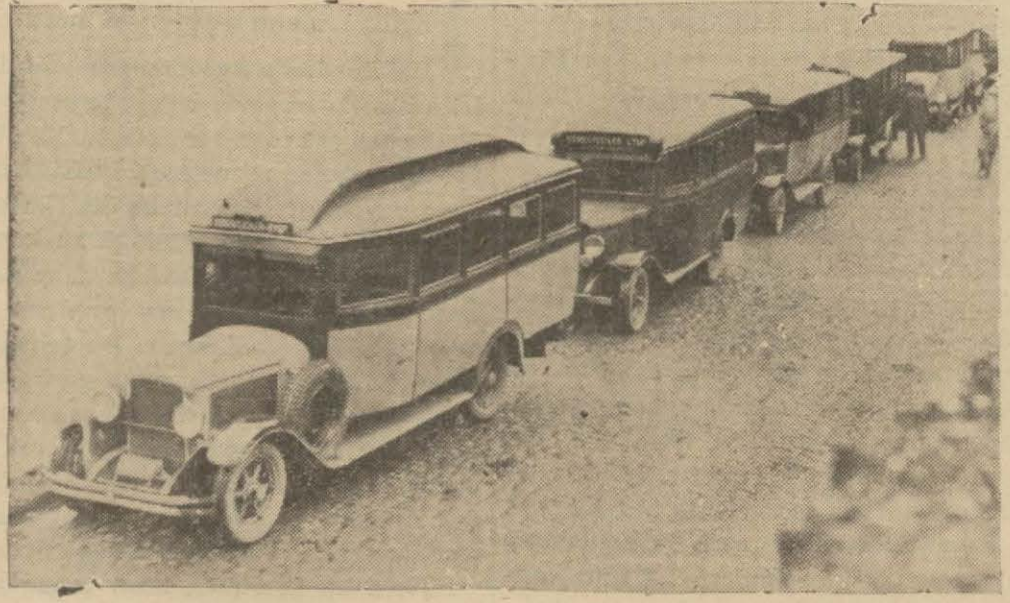
— Şu anda, ne yapacağımı kestire bilmeme imkân yok. Verdiğiniz haber, beni, kafamı durduracak kadar sarstı. Fakat sükün bulur bulmaz, muhakkak ki, kızımı, tuttuğu çıkmaz yoldan çevirmek için lâzım gelen her çareye başvuracağım!

nasebetler öyle bir inkişafa mazhar olmuştur ki Türk nazırlarının Atınayı ve Elen nazırlarının Ankarayı ziyaretleri, her defasında, beynelmil siyasetin bütün meselelerinde iki memleket arasındaki sıkı iş birliği münasebetindeki samimiyeti gösteren yeni burhanlar halinde tecelli eylemektedir. Türkiye Başvekilinin bu yeni ziyaretinin de bu mânayı ihtiva etmekte olması dolayısıyla, Elen hükümet merkezi ahali, B. İsmet İnönünü, dost ve mütefik bir hükümetin reisi sıfatıyla sevinçle selâmlar.

İsmet İnönü çarşambaya gelecek Ankara 24 (Husufi) — Çarşamba günü İstanbula gelecek olan Başvekil İsmet İnönü perşembe günü burada bulunacaktır.

Otobüsçüler belediyeye müracaat ettiler

Sirket halinde işlettiler mevzuu bahsolan otobüsler

23 nisan dan beri Devlet Demiryolları Avrupa hattı banliyösünde tatbik edilen ucuz binek tarifesi, Bakırköyle Sirkeci arasında işliyen otobüslerin kazanımı bir hayli azaltmıştır. Üstelik, 20 mayıstan itibaren banliyö hattında işliyen yolcu trenlerinin adedi çoğaltılınca bu kazanç daha fazla azalmıştır. Bakırköy, Sirkeci arasında işliyen otobüslerin yolcuları bir haftadan beri yüzde altmış nisbetinde azalmıştır.

Tramvay şirketi, Sirkeci den Yedikuleye on dakikada bir tramvay arabası kaldırırken bir müddetten beri on dakikada üç araba kaldırmağa başlamıştır. Tramvay arabalarının çoğaltılışı da otobüs yolcularının azalışında müessir olmuştur.

Bu hatda çalıştırılan 17 otobüsün sahipleri Belediyeye müracaat ederek kendilerine bir kolaylık gösterilmezse seferleri tatil etmek zaruretinde kalacaklarını bildirmişlerdir.

Şehir içinde otobüs işletenlerden bir çoğu birleşerek Belediyeye bir proje vermişlerdir. Bu projede Beyoğlu ile İstanbul otobüsü ile birleştirilmek istenmektedir. Eminönü ile Harbiye, Beyazıt ile Maçka, Aksaray ile Taksim arasında işletilecek otobüsler sayesinde Beyoğlu ile İstanbul gayet kolay birbirine bağlanacaklardır.

Belediye, 15 şubattan beri şehir içinde işliyen otobüslerin hasılatı gayri safiye sından yüzde on imtiyaz hissesi almaktadır. Bu miktarın senede 40 bin lira tutacağı tahmin edilmiştir.

Otobüsçüler Belediyeye verdikleri projede gösterilen otobüs seferleri ihdas olunursa bu varidatın senede 100 bin lirayı aşacağını müsbet hesaplarla göstermektedirler.

İşsiz kalan bir hamal, iskele kâtibini vurdu

Malâtyalı Yusuf: Kâtip Hasanı işten çıkarılmasına sebep olcu diye altı yerinden ağır surette yaraladı. Hastaneye kaldırılan Hasanın hayatından ümit yoktur

Bu sabah saat altı buçukta, Yemiş civarında Hasircılarda mühim bir cinayet olmuş, eski Sirkeci istasyon hamallarından Malatyalı Yusuf oğlu Yusuf, istasyon hamallar kâtibi Salih oğlu Hasanı bir sustah çakı ile altı yerinden ağır surette yaralamıştır.

Hâdisenin sebebi şudur: Yusuf, öteden beri, hamallık ederek hayatını kazanmaktadır. Geçen seneye kadar da, Sirkeci istasyon hamallar grubunda çalışmıştır. Geçen sene, her nedense, işinden çıkartılmış, bunu da, hamal kâtibi Hasanın yaptığı kanaatine varmıştır. Bu yüzden, Hasana, epey zamandır, uzun bir kin beslemektedir.

Yusuf, boşa kaldığı bu bir sene zarfında, gene eski yerine ve daha başka bir çok yerlere baş vurmuş, iş istemiş, hiç bir müsbet netice alamamıştır.

Nihayet, kendisinin işten çıkartılmasına sebep olduğunu zannettiği Hasanı öldürmeği, bu suretle öcünü almayı tasarlamış, bu tasavvurunu da, bu sabah, her sabah geçtiğini bildiği Hasircılarda yo-

Halen şehir içinde Yenimahalle ile Taksim, Bakırköy ile Sirkeci, Keresteciler ile Eyüp, Kocamustafapaşa ile Sirkeci, Rami ile Sirkeci, İç Erenköy ile Kadıköy arasında otobüs seferleri yapılmaktadır. Bu hatda çalıştırılan otobüs adedi 170 kadardır. Otobüsçüler bu 170 otobüsü mevcut hatlara göre fazla görmekte, arabaların azaltılmasını ileri sürmektedirler.

Belediye, otobüsçülerin yapmış oldukları bu müracaatı tetkik etmektedir. Diğer taraftan şehrin inkişaf etmekte olan vesaitsiz semtleri gözönüne alınmıştır. Topkapı Maltepesi ile Sirkeci ve Beykozla Üsküdar arasında yeni otobüs servisleri ihdası, buralarda oturan halkın da vâsıtasızlıktan kurtarılması düşünülmektedir. Şehir dahilinde halen işliyen otobüslerin miktarı işledikleri hatlara nazaran fazla görülmüştür. Bunların azaltılabilmesi için de yeni hatlar açılması iktiza etmektedir. Belediye bilhassa bu hususu tetkik etmektedir.

Otobüs sahipleri Belediyenin hariçten otobüs getirip şehir içindeki seferleri kendi eline almasına karşı bir teklif yapmışlardır. Bu da otobüs seferlerinin gene otobüsçüler tarafından fakat bir şirket halinde yapılmasıdır. Bu teklif te tetkik edilmektedir.

Nakil vasıtalarının kontrolü

Yaz mevsiminin gelmesi dolayısıyla Kadıköy, Suadiye ve havalisinde sıkı bir surette motörlü ve motörsüz nakil vasıtalarının kontrolüne başlanmıştır. Dün Suadiye ve Erenköy havalisinde teftişler yapılmış ve 20 den fazla numaralı ve sahipleri ehliyetsiz bisiklet görülerek alakonulmuştur.

lunu beklemek suretile fiil sahasına intikal ettirmiştir.

Hasan, her şeyden habersiz, işine gitmek üzere yoldan giderken, Yusuf birdenbire karşısına çıkmış ve cebinde sakladığı sustah çakıyı, Hasanın ötesine, berisine saplamağa başlamıştır.

Hasan, birdenbire neye uğradığını şaşırılmış, hiç bir mukabelede bulunamamıştır. Hadise o kadar ani geçmiştir ki, sokakta, işlerine giden bir çok kişiler bu bulunduğu halde, hiç biri, müdahaleye ve Hasanı kurtarmağa fırsat bulamamıştır.

Hasan, altı yerinden aldığı yaraların tesirile derhal yere yıkılmış, Yusuf, kaçmak isterken, yakalanarak elindeki kanlı çakı ile polise teslim edilmiştir.

Hasanın göğsündeki üç yara tehlikeli ve vahimdir. Derhal Cerrahpaşa hastanesine kaldırılan Hasana ameliyat yapılmıştır. İfade veremeyecek derecede ağır yaralı olan hamal kâtibinin hayatından ümit hemen yok gibidir.

Polis, tahkikata devam etmektedir.

Ekalliyet Vakıflarında Tevliyet

İstanbul, Beyoğlu ve Kadıköyünde yekünü 143 ü bulan ekalliyet vakfına, yeni vakıflar kanunu ahkâmına göre tek müteveli tayin olunacağından talip olanların müracaat etmeleri ilân olmuştur.

Müracaat müddeti Kadıköyünde, cumartesi günü, Beyoğlunda pazar günü, İstanbulda da dün bitmiştir. Bu üç mntakada bulunan vakıfların hepsine talip çıkmıştır. Bunların arasında üç de Türk vardır. Tek mütevelliler, kanuna göre alâkalı kimselerden ve teamüle riayet olunarak seçileceğinden üç Türkün müracaatı usulsüz görülmüş reddedilmiştir.

Bazı rum ve ermeni cemaatleri, tek müteveli tayinini derpis eden yeni vakıflar talimatnamesini vakıflar kanununa muhalif aderek hükümet nezdinde teşebbüslere girişmişlerse de alâkadarlarca bu müracaat yersiz görülmektedir.

Alâkadar makamların beyanına göre mevzuu bahis talimatname bütün formalitesini ikmal ettikten sonra tatbik mevkiine çıkmıştır.

143 vakıf için tek mütevelliliğe talip olanların istida ve evrakı tetkik olunduktan sonra muvafık görülenleri Evkaf Umum Müdürlüğüne gönderilecek, umum müdürlükte teşkil olunacak komisyonun kararına intizar olunacaktır. Ankaradan tek müteveli olmak şeraitini haiz olanların emamisi İstanbul vakıflar müdürlüklerine geldikten sonra aralarında bir müsabaka imtihanı açılacak, kazananlar bu vakıflara müteveli tayin olunacaklardır.

Bu usule itiraz eden ekalliyet müteveli hey'etlerinden bir kısım Ermeni ve Rum vakıfları hey'etleridir. Ekseriyet Ermeni ve Rum vakıfları itiraz etmedikleri gibi Yahudi vakıflarından hiç biri de itiraz etmemiştir. İtiraz etmeyenlerle beraber cemaatler de bu usulden ve evkafın umumi kontrolünden memnundurlar.

Nakkaş köyünde bir cinayet

Dün akşam geç vakit Morgun önünde bir kamyon durdu. İçerisinde, bir jandarma ile kanlı bir ceset vardı. Ceset, kamyonu yerleştirilmiş otların üzzerindeydi ve kanlı bir yorgana sarılmıştı.

Kamyondan inen siyah yeldirmeli, siyah başörtülü köylü bir kadın, Morgun kapısı önüne yığılır gibi çömeldi. Gözlerinden durmadan yaş boşalıyor - du. Boyuna ahlayıp ofluyor, ikide birde feryad ediyordu:

— Ah! Evlâdım gitti.. gitti Hüseyinciğim!..

Çatalca'nın Nakkaş köyünden Çoban Hüseyin İsmaille köye komşu İzzettin köyünde korucu muavin ve mer'a bekçisi Ekrem ahabap inmişler, biri çoban olduğu için daima kırdı gezmekte, öbürü de mer'a korucusu olduğu için her zaman mer'ada bulunmakta imiş. İşte bunun içindir ki, aralarında başlayan ahabaplık hayli ilerlemiş, hattâ, ekseriya zamanlar yemeklerini bile kırdı, beraberce yemeğe başlamışlardır.

Evvelki akşam, akşam ezanından bir buçuk saat kadar sonra, gene Hüseyin İsmail davar otlarırken, davarlar İzzettin köyü mer'asına girmiştir. Bu mer'a, zaten, iki köy arasında da bir ihtilâf mevzuu teşkil etmektedir. Bu sırada, korucu Ekrem, çoban Hüseyine, davarları mer'adan çıkarmasını söylemiş, Hüseyin, arkadaşının bu sözüne ehemmiyet vermemiştir.

Ekrem aynı şeyi ihtar etmiş, Hüseyinin gene aldırış etmemesi üzerine, elindeki silâhile bir el ateş etmiştir. Kurşun, Hüseyin İsmailin sol memesi üzerinden girmiş, sağ küreğinden çıkmıştır. Zavallı çoban, gık diyemeden yere yıkılmış ve ölmüştür.

Katil Ekrem derhal yakalanmıştır. Hüseyinin cesedini muayene eden hükümet doktoru Morga nakline lü - um göstermiştir.

Müteferrik:

İspanyol mütecileri geliyorlar

Madrid sefarethanemize iltica eden İspanyolları Valansiyadan alan ve şehrimize getirmekte olan Karadeniz vapuru, Maltadan kömür almış ve İtalyanın Siragöze limanına uğramıştır. Vapurda bulunan bir kısım müteciler oraya çıkmaktadır. Karadeniz 650 kadar müteciyi şehrimize getirecektir.

Sirkeci gümrük müdürlüğü

Münhal bulunan Sirkeci gümrüğü müdürlüğüne Edirne müdürü Salih tayin edilmiştir.

Hazıranda gümrüklerde bazı değişiklikler olacaktır. Bu meyanda Trabzon başmüdürlüğü de ilga edilecek ve müdürlük haline konulacaktır.

Tapu teşkilâtı yenileniyor

Eylülden beri şehrimizde tatbik edilen yeni tapu teşkilâtı usulü iyi netice vermiş olduğundan bu teşkilât yeniden dokuz vilâyete daha kurulacaktır. Umum müdürlük bütün yurddaki eski tapu teşkilâtını en kısa bir zamanda lâğvetmeğe karar vermiştir. Yerlerine yeni teşkilât kurulacaktır.

Maaş gümüş para ile verilecek

Gümüş paraların tedavülünü temin maksadile, üç aylıkların tediyesinde, mütekait, eytam ve eramile, onar liranın, 25, 50 ve 100 kurşukluk gümüş paralarından verilmesini, Maliye Vekâleti, defterdarlığa tebliğ etmiştir. Fatih şubesinde 6500, Eminönünden 4200, Üsküdardan 4500, Beyoğlundan 3500, Beşiktaştan 2500, Kadıköyünden 3600, Adalardan 300, Beykozdan 400, Sarıyerden 300, Bakırköyden 650, Kartal şubesinde de 350 mütekait, dul ve yetim maaşı alındığına göre İstanbulda maaş alanların sayısı 26800 ü tutmaktadır ki, bu hesaba göre, 268,000 lira - lık gümüş para yeniden tedavüle çıkarılmalıdır.

Bütün Türkiyedeki dul, yetim ve mütekaitlerin adedi 75 küsur bin olduğuna göre, bu miktarın üçte birinin İstanbuldan maaş aldıkları da anlaşıl - maktadır.

Toplantılar:

Türkiye Tıp Encümeni toplantısı

Türkiye Tıp Encümeni yarın akşam saat 18,30 da Etibba Odası salonunda toplanacak ve profesör A. Esat tarafından: Unku rahim tüberkükközü, Profesör Frank tarafından: Hematoloji sahasında nadir hastalık şekilleri, Profesör Abdülkadir tarafından: Cirrrose partielle hakkında tebliğler yapılacaktır.

Galatasaraylıların pilavı

Galatasaraylılar Cemiyetinden: 30 Mayıs 1937 Pazar günü bütün Galatasaraylıların mektepte yemek yediği gündür.

Bütün arkadaşların davetiyelerini cemiyet binasından veya mektep kapısından almaları rica olunur.

TAKVİM

MAYIS		
Rumî sene 1353 Mayıs 12	25 Resmî sene 1937	Arabi sene 1356 Hızır 20

SALI

SABAH		Rebiülevvel		İMSAK			
S.	D.	S.	D.	S.	D.		
9	08	14		6	58		
4	35			2	20		
Ö İL		İkinci		Akşam		Yaşlı	
S.	D.	S.	D.	S.	D.	S.	D.
E.	4	42	8	41	12	—	55
Z.	12	10	16	10	19	28	21

Emlâk ve Eytam Bankası ilânları

Esas No.	Yeri	No. su	Nev'i	Depozitost T. L.
C. 22	Erenköy Sahrayı Cedit Ka - yış Dağı caddesi	Eski 81, 82, 83 Yeni 111/1, 111/1 (taj 118)	Bahçeli Köşk ve müstemilâtı	640

Tafsilâtı yukarıda yazılı köşk ve müstemilâtı peşin para ile satılmak üzere açık arttırmaya konulmuştur. İhale 1/6/937 salı günü saat ondadır. İsteklilerin bildirilen gün ve saatte Şubemize gelmeleri. (482)

Sihhat ve İctimâî Muavenet Vekâletinden:

«Nermin Kumral Saç Boyası» adındaki müstahzara ait 5/78 sayılı ruhsatname - nin ziyaa uğradığına dair sahibi tarafından gazetelerle yapılan ilân üzerine kendisine yeniden 5/75 No. lu ruhsatname verildiği cihetle yayı olduğu anlaşıl - an 5/78 sayılı ruhsatnamenin hükmü kalmamış olduğu ilân olunur. «2939»

Poliste:

Bir eğlenti âleminin sonu

Arabacı İbrahimin sarhoş olarak idare ettiği ve içerisinde içkili bir eğ - lentiden dönmekte olan kadını erkek - li yedi kişi bulunan çift atlı araba, Galip dede caddesinden geçerken, oku, A - linin 114 numaralı helvacı dükkânının camekânına girmiş, bir buçuk metre murabba kristal camı kırmıştır. Bu hâ diseden dolayı, arabada bulunan Ha - san, Hayriye, Şefika, Şerife, Mürtaza, İbrahim ve Halil birbirlerine girmiş - ler, birbirlerini dövmeğe başlamışlar - dır. Kavga edenlerden bir kaç hafif surette yaralanmıştır. Kavgacıların hepsi yakalanarak kürmüş meşhud müd deimumiliğine verilmişlerdir.

Ölü inek eti satan adam

Anadolu hisarında Sandıklı bostan - da 4 numarada oturan İsmailin ineği ö - dereye düşerek boğulmuştur. İsmail, ö - lü ineğini dereden çıkarmış, kesip par - çayarak etini satmaya başlamıştır. Bunu haber alan memurlar, İsmaili, ö - lü hayvanın etile beraber yakalamış - lar, hakkında takibata başlamışlardır.

Bir kadın gül koparıken düştü

Kandilli Kurtbağrı sokağında 3 numaralı evde oturan Kegork kızı 65 yaşında Zabel gül koparmak için bah - çenin duvarına çıkmış, biraz uzakta o - lan bir gülü koparmak için uzanırken müvazenesini kaybederek yere düşmüş ve sukut neticesinde iki kolu ve sol bar - cağı kırılarak çok ağır surette yaralan - mıştır. Yaralı Zabel Üsküdar Nümune hastanesine kaldırılmıştır.

Kaza ile bir çocuk yaralandı

Dikilitaşta Emirhan sokağında 3 nu - marah evde oturan Hayriye lisesi tale - besinden on altı yaşında İsmail Hakkı evini nbaçesinde bir Flöber tabanca - sile oynarken silâh ateş almış, kurşun, yanında duran arkadaşı aynı mahalle sakinlerinden Sabrinin sol küreğine i - sabet ederek yaralanmasına sebep ol - muştur. Sabri Beyoğlu belediye hasta - nesine kaldırılmış, İsmail Hakkı yaka - lanarak hakkında takibata başlanmıştır.

Deniz işleri:

Hamidiyenin seyahati

Yugoslavya ve Yunanistan limanla - rını ziyarete gidecek olan Hamidiye mektep gemisinin seyahat programı son şeklini almıştır. Hamidiye mektep gemisi Faler, Korfu, Dobrovnik ve girit limanlarını ziyaret edecektir.

Gemide her türlü hazırlıklar bitmiş - tir. Hamidiye mektep gemisinin dost memleketler limanlarını ziyaretleri do - layısıyla programlar hazırlanmıştır. Mektep gemisinin uğradığı limanlarda tezahürat yapılacak, karşılıklı ziyafet - ler verilecektir.

Teşekkür

Öteden beri müptelâ olduğum bevil - ye hastalığımdan dolayı ızdırıp çek - mekte idim. Bu defa İstanbul Beyoğlu Belediye Zükür hastanesi bevilye mü - tehassısı muhterem Bay Hakkı Rüştü - nün vaki muayene ve tedavisiyle şifa - yap oldum. Bu cihetten kendisine ge - rekken ben ve gerekse efradı ailem son - suz teşekkürlerimizi sunduğumuzu ga - zetenizle kendilerine iblagını dilerim.

Zonguldak

Adliye dairesi mübaşirlerinden Hayrullah Yeğit

İstanbul İkinci İflâs Memurluğun - dan: Müflis nalbur Mehmet Kadri'nin dosyası mahkemeden iade edilmiş ve iflâs idaresince alacaklarını toplan - masına karar verilmiş olduğundan a - lacakları kabul edilen alacaklıların 27/5/937 perşembe günü saat 15 de dairede hazır bulunmaları ilân olu - nur. (32891)

MEMLEKET HABERLERİ

Köy kalkınmasında kültürel işler ön safta geliyor

Hamzallı köyü

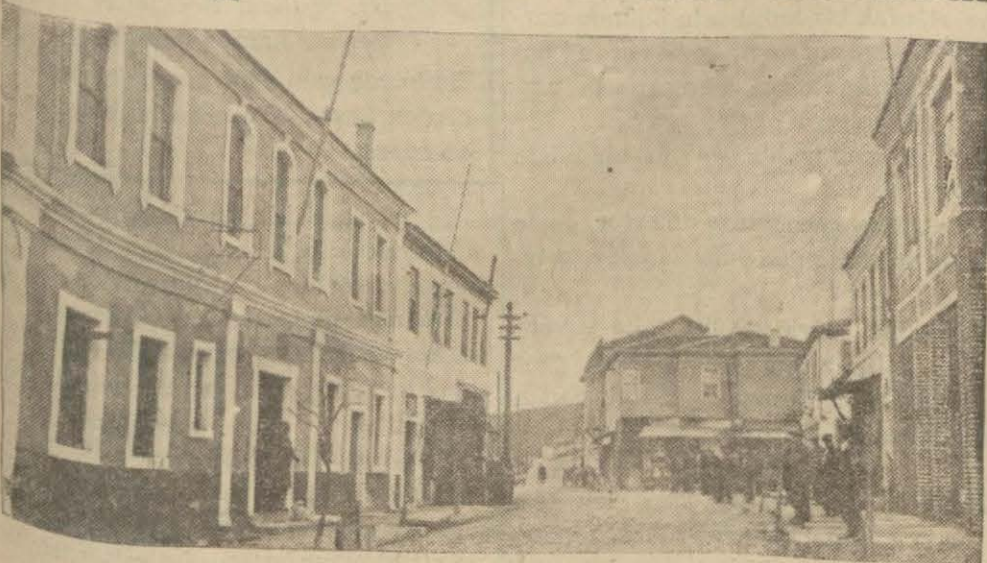
Nazilli (Hususi) — Yurdda köy birlikleri tesisinde ve köy kalkınma planlarında köy kültürü önemli bir yer tutmaktadır. Birlik merkezi itihaz edilen köylerde tam teşekküllü, bahçeli köy okullarına yatılı köy mektepleri kurulması düşünülmüş 937 köy kalkınma programlarında da mevcut köy okullarının islahı cihetine gidilmektedir.

Nazillinin Ova köylerinden (Hamzallı) da halen üç sınıflı bir köy okulu vardır. 41 kız ve 40 erkek çocuktan ibaret talebeler bir öğretmen tarafından yetiştirilmektedir. (Hamzallı) 700 nüfuslu çalışkan ve varidatlı bir köydür. Bu sene Hamzallı sınırı dahilindeki pamuk tarlalarından iki bin dönüm araziye devlet tohumu ekilmektedir. Beş yıllık köy kalkınma planının 937 programında köyün ziraî ve kültürel ihtiyaçları düşünülmüştür. 2550 liralık köy bütçesinin 1400 lirası köyün ziraî gelişimi için icap eden işlere, 800 lirası da köyde içtimai ve kültürel varlığın inkişafına tahsis edilmiştir. Köyün bugünkü üç sınıflı mektebi köyün ihtiyacına kâfi gelmemektedir. Köyde tahsil çağında 150 çocuk olduğu

gibi, köyün yarım saat yukarıdaki mektepsiz Sinekler köyünde de 70 çocuk vardır. Önümüzdeki ders yılı başında Hamzallı okulunun iki öğretmenli, dört sınıflı olması espektörlükçe muvafık görülmüştür. Hamzallı köyüne on beş dakika mesafede Bereketli köyünde de tek muallimli bir okul vardır. Bu köy okulunun kırk kadar talebesi vardır. İleride bu iki köy okulunu birleştirerek Hamzallıda üç öğretmenli, beş sınıflı bir okul vücuda getirilmesi köy eğitimi için çok yerinde ve faydalı olacaktır.

937 köy bütçesine göre Hamzallı okulunun mübrem ihtiyaçları bu yıl içinde tamamen temin edilecektir. Yeni okulun dışı sıvanacak, kışlık teneffüshane ve öğretmen evi yapılacak, geniş okul bahçesinin etrafı taş duvarla çevrilecek, okul için beş dönümlük bir nümune bahçesi açılacaktır. Okul önünden köy meydanına kadar geniş bir cadde yapılacaktır. Köyde vücuda getirilen Gençler Birliğinin - Yeşilyurd - futbol takımı, Kuyucak ve Nazilli takımlarile köy spor alanında sık sık maçlar yapmaktadır.

Karabigada sıtmadan eser kalmadı

Karabigada hü hümet caddesi

Biga (Hususi) — Bizans devrinden kalma kalelerle, su mahzenlerle içinde çok eski bir medeniyetin hüküm sürdüğü Karabiga, ötedenberi merzeli bir hava içinde yaşamakta, yaz günleri büyük küçük bütün halk sıtmadan bizar olmaktadır. Ahiren tayin edilen nahiyeye müdürü Şevketin gayret ve fedakârlığı ile kalkınma hareketleri arasında nihayet bu fena havadan kurtulmuş, kasaba civarındaki göçükle şehir içindeki boşa akan çeşme ayaklarından husule gelen batakliklar ve birer mikrop yuvası olan ufak

derecikler kurudulup temizlenmiştir. İki sene kadar süren bu mücadeleden sonra sıtmadan eser kalmamış, kasaba da güzelleşmiş ve temizlenmiştir.

Geçen sene yeniden teşekkül eden belediye, tayin ettiği inzibat memurlarile, yiyecek içecek satan esnafı daima kontrol ettirmekte, temizlik bakımından pek titiz davranmaktadır. Kasab, perükâr, kahveci, bakkal ve açıcı çirak ve ustalarının beyaz önlük giymeğe mecbur tutulmaları, halk üzerinde büyük bir memnuniyet uyandırmıştır.

Güdüllülerin temennisi

Güdül (Hususi) — Nahiyeyi kazaya bağlayan otuz kilometrelik toprağın tesviyesi yapılmış, taşlar kırılarak yol boyuna yığılmış, diğer malzeme de hazırlanmıştır. Fakat henüz yolun inşasına başlanmamıştır. Şu son günlerdeki yağmurlarla, yol, bir bataklık haline gelmiş, kazaya gidip gelmek imkânı kalmamış gibidir. Güdülde doktor yoktur. Bu yüzden sıkıntı çekilmekte, küçük hastalıklar tedavi edilememektedir. Ağır hastalar da yol bozuk olduğu için vaktinde kazaya götürülememektedir. Hamile bir kadın için Ankara Sağlık Yurdundan istenilen bir doktor, bu yolun bozukluğu yüzünden gecikmiş, vaktinde yetişememiş, zavallı kadın, bu yüzden ölmüştür. Bu gibi hâdiselerin taaddüt ve tevali etmemesi için Güdüllüler, her şeyi, bütün mal-zemesi hazır olan bu yolun bir an evvel yapılmasını temenni etmektedirler.

Nişanlanma

Bayan Meserret ve Ali Enver

Gaziantep'te tanınmış muharrirlerden Ali Enver Toksoy ile merhum doktor kaymakamı Cemalin kızı Şener nişanlanmışlardır. Bu münasebetle Antep şehir klübünde kalabalık bir davetli kütlesi huzurunda bir nişan töreni yapılmıştır. Son Posta yeni çiftler için mes'ut bir istikbal temenni eder.

Biga bekçilerine maaş verilecek

Biga (Hususi) — Şehrimizdeki çarşı ve mahalle bekçileri şimdiki kadar bekçi paralarını mal sahiplerinden kendileri toplamakta ve bu yüzden bir çok sızıltı olmaktadır. Bundan sonra bekçi parası hükümetçe tayin edilen bir tahsildar marifetile halktan toplanacak ve bekçilere aybaşlarında memur gibi muntazam bir surette maaş verilecektir.

Her ay, on beşer lira maaş alacak olan ve on neferden ibaret bulunan bekçiler bu şekle çok sevinmişlerdir.

Milâsta sıcağın bir adam öldü

Milâs (Hususi) — Fidanlıkta çalışan Raşit isiminde birisi sıcağın tesirine dayanamıyarak ölmüştür. Burada sıcaklaştırdıkları.

Memlekette spor hareketleri

Niksar (Hususi) — Spor sahasının küşat resmi büyük bir kalabalık huzurunda yapılmış, bu münasebetle Halkevi spor kololu ile İdman Yurdu arasında müsabakalar icra edilmiştir. Resim spor sahasının açılışını göstermektedir.

Bürhaniye (Hususi) — İdman Yurdu menfaatine tertip edilen pehlivan güreşleri çok iyi olmuştur. Güreşlerin hak emliğini Kara Ali yapmıştır. Serbest güreşlerin birinciliğini Arap Hüseyin, alafrağa güreşlerin birinciliğini Dinarlı'nın kardeşi İsmail almıştır. Müsabakalara 40 çift pehlivan iştirak etmiştir. Resimde seyirciler görülmektedir.

İdman Yurdu - Doğanspor maçı

İnegöl (Hususi) — Burada İdman Yurdu ve Doğanspor gençleri tarafından atletizm hareketleri yapılmış, birincilere Halkevi tarafından hediyeler verilmiş, bilâhare Halkevi tarafından tertip edilen kupa maçı yapılmıştır. Maçta Doğan - spor ve İdman Yurdu iki ikiye berabere kalmışlardır. Halkevinde sporcu gençlere bir çay ziyafeti verilmiştir. Avcılar klübü Halkevi spor koluna iltihak etmiştir.

Burada İdman Yurdu'nun ve Doğansporun ayrı ayrı sahaları vardır. Bunlardan İdman Yurdu'nun sahası resmi saha olarak kabul edilmiş, belediye de buradan tesisat yaptırma karar vermiştir. Halbuki bu saha dardır. Belediyenin Cumhuriyet alanının arka tarafındaki geniş sahada bir stadyum yaptırması daha muvafık olacak, bu suretle gençler arasında da bir ikilik husule gelmeyecek, her iki klüp mensupları da şevkle çalışmaya caktardır. İdman Yurdu yeni binasına nakledilmiş ve bayrak çekme merasimi yapılmıştır.

KÜÇÜK MEMLEKET HABERLERİ

Samsunda at koşuları

Samsun — Şehrimizde ilkbahar at koşularına devam edildi. Dünkü yarışlarda iki bin metrelik koşuda Lüleburgazlı Kesebirin Ejderi, iki bin iki yüz metrelik koşuda Edirneli Eyyurdun Budağı, üç bin metrelik koşuda Kayserili Hakkının Bayramı birinci geldiler. Koşuda kazanan hayvan sahiplerine bin iki yüz lira ikramiye verildi.

Ayrıca pehlivan güreşleri, bisiklet ve yaya koşuları yapıldı. Sahada görülmemiş bir kalabalık vardı.

Kastamonu'nun gezintileri

Kastamonu — Parti ocaklarının tertip ettikleri büyük bir gezintisi dün bütün Kastamonu halkının iştirakile Maslak çamlığına yapıldı. Bütün nakil vasıtaları halkı buraya taşımakla ihtiyaca kâfi gelmedi. Halk gece yarısı şehre döndü. Partililer Çamlıkta bayram yaptılar. Halk bu gezintilerin sık sık yapılmasını arzusunadur.

Konyada bir hamamı su bastı

Konya (Hususi) — Buraya devamlı yağmur yağmaktadır. Yağmurdan husule gelen suları şehrin meceraları almamış, Türbe hamamını su basmış, hamamdaki müşteriler dışarıya çıkmışlardır.

Kızılcahamamda hayvan sayımı bitti

Kızılcahamam (Hususi) — İğnam sayım işleri ikmal edilmiş, malmüdürü Abdullah Karayegitin aldığı tedbirler sayesinde geçen yıldan 21 bin fazla hayvan sayılabildi. Devlet hazinesine bu sayede 15 bin lira fazla varidat temin edilmiş olmaktadır.

Manisada elektrik tesisatı

Manisa (Hususi) — Elektrik tesisatının yeniden ve mükemmel bir şekilde yapılması için belediye ve hususi muhasebe, müsterek olarak faaliyete başlamıştır. Bu iş için bir komisyon kurulmuştur.

Milâs talebelerinin tetkik gezisi

Milâs (Hususi) — İlk okul dördüncü sınıf öğrencileri muallim Abdullah Saminin idaresinde Küllüğe gitmişler, tetkikatta bulunmuşlardır. Halkevi de köy gezileri yapmak tadır.

Akyazı'da mektep sergisi

Akyazı ilk okulunda bir sergi açılmıştır. Açılma töreninden evvel başöğretmen tarafın-

dan nutuk verilmiş, kamunbay da kısa sözlerle mukabelede bulunduktan sonra kordeli kesilerek sergi açılmıştır.

Bir Doktorun Günlük Notlarından

Salt

(*)

Aitmiş yaşında Verem

Eskidenberi her tarafta mevcut olan bir kanaat vardır. Yaşlılar verem olmaz. Bu çok yanlış. Gerçek verem nisbeten gençlere mahsus bir hastalıktır. Fakat bundan ihtiyarların verem olmayacakları hükmünü çıkarmak doğru değildir. Verem her yaşta olana gelir. Bugün, bu seneye kadar tamamen normal, hattâ kuvvetli bir bünyeye malik bulunan ve işle gücüne meşgul olan, bir kaç tane yetişmiş çocuk büyüyen bir zata rast geldim ki geçirdiği hâd bir hastalığı müteakip birdenbire sür'atle yürüyen bir Akciğer veremine tutulmuş. Akciğerin büyük bir kısmı harap olmuş vaziyette idi.

Bu zata bu mikrop eskiden girmiş ve yahut yeniden dahil olmuş bulunsun. Altmış yaşından yukarı olduğu halde şiddetle tesirini göstermeğe başlamıştır. Bu da gösterir ki muayyen bir yaştan sonra artık verem hastalığı gelmez diye bünyemizi muhafaza hususunda kayıtsızlıklarda, ihmallerde bulunmağa gelmez.

Soğukalgınlığından, hâd hastalıklar - dan (zatürree, zatülcep, grip, barsak hastalıkları gibi) sonra bilhassa bu vücudu son derece muhafaza ve takviye etmek gerektir.

(*) Bu notları kesip saklayınız, yahut bir albüme yapıtırtıp koleksiyon yapınız. Sıkıntı zamanınızda bu notlar bir doktor gibi imdadınıza yetişebilir.

Pazar Ola Hasan Bey Diyor Ki:

— Haberin var mı Hasan Bey şimdi de bir şapka sahtekarlığı ortaya çıkmış...

— Ne yapıyorlarmış?

— Avrupadan şapkaları buraya getiriyor. Burada boyuyorlarmış.

Hasan Bey — Şapkayı da tereyağı, makarna veya şerbet mi zannettiler acaba?

Mahkemelerde

Mahkemede garip bir tesadüf

Karısı bir komşuyu, kocası bir başka komşuyu dava etmiş, ikisinin birbirlerinden haberleri yok iken mahkemede karşılaştılar

Sultanahmet üçüncü sulh ceza hak yerine, dün gelen ayrı ayrı iki meşhut suç davası, taraflardan bir kısmının birbirleriyle alakası ve orada karşılaşması noktasından, oldukça enteresan bir vaziyet ortaya koymuştur.

Davalardan birinde, dava edilen Fatma'dır. İddiaya göre, Çakmakçılar yokuşunda Çifte saraylar altında oturan Fatma, aynı yerde oturan Yaşar isimli bir kadının koçasına, Eyüpsultana doğru şöyle bir gezme teklif etmiş. Yaşarın kocası, Demirdir. O, işine gitmiş. Fakat, bu teklifi haber alan karısı Yaşar, gelip Fatmaya çatmış. «Sen benim kocamı ne diye gezmeğe davet ediyormuşsun, bakayım» diye çıkmış. Fatma da buna kızmış ve süpürge sopasını kapmış gibi, Yaşarı dövmüş!

Davalardan diğerinde, bu ilk davada adı geçen Demir davacıdır. Kuru kahveci Danyelidisin yanında çalışan Vasil isminde birinden davacı olan Demir, ne iddia ediyor? İddiaya göre, Vasil bahçeleri müşterekmiş. Vasil, su birikintisini başka yere akıtmak üzere, bir sed örmüş. Ve suların hangi bahçeye akacağından çıkan münakaşa kavga şeklini alarak, Vasil, bu sırada hiddete kapılmış, Demiri dövmüş!

İşte, bu iki ayrı davanın alakalıları, aynı günde adliye dairesinde karşılaşmışlar ve hepsi de, hayrete uğramışlardır! Sultanahmet üçüncü sulh ceza hâkimi Kâmil Günas; birinci davada Fatmayı Yaşarı dövmekten, ikinci davada Vasil Demiri dövmekten 25 şer lira para cezasıyla cezalandırmıştır!

Elektrik şirketi davası

Yalnız Anadolu yakasında kullanılmak şartıyla gümrük resminden muaf olarak getirilen malzemeyi, tahsis hilâfına Rumeli yakasında da kullanılmaktan elektrik şirketi erkân ve memurlarından bazıları aleyhine açılan davanın duruşmasına, dün sabah gümrükteki 9 uncu ihtisasta devam edilmiştir.

Dün sabahki celsede, müddeiumumi, gümrük muhasebesinden ve elektrik tesisat ve teşkilâtından anlıyan mütehasıslardan bir ehli vakuf heyeti intihabile, malzemenin Avrupadan gelişi, depolara nakli ve saire işlerinin kimler tarafından ne suretle yapıldığını, şirket defterleri de tetkik olunarak tesbitini istemiştir.

Gümrük vekilleri de söz söyleyerek, bazı isteklerde bulunmuşlar ve neticede, gümrük müfettişi Tahirle Nafta Vekâleti hukuk müşaviri muavini Abdullahın şahit olarak çağırılmalarına ve ehli vakuf tayinile tetkikatı icrasına karar verilmiştir.

Duruşmanın devamı, 7 hazirana bırakılmıştır.

Istanbul hapishanesi yıkılıyor

Istanbul adliye sarayının, Sultanahmette eski hapishanenin bulunduğu yer-

de kurulması kat'ileştiğini yazmıştı. Şehircilik mütehasısı Prost'un verdiği nihai rapor, Adliye Vekâletince gözden geçirilmiş ve iş şimdi Nafta Vekâletine geçmiştir.

Nafta Vekâleti, ihzârî olarak lâzım gelen hususları temin edecek ve ondan sonra da münakaşa açacaktır. Münakaşa işi halledilince, sıra, inşaata gelecektir.

Buna takaddüm eden devfede de, hapishane binasının yıkılmasına başlanacak ve daha evvel, mahkûmlar, kısmen İstanbul tevkifhanesine, kısmen de civara ve taşraya yollanacaklardır.

Istanbul hapishanesinde şimdiki halde 600 kadar mahpus vardır. Bunlardan yarısından fazlasını, İstanbul tevkifhanesinin alabileceği hesaplanmıştır. Tevkifhaneye son zamanlarda inşaatla bazı ilâveler yapılmış bulunmaktadır.

Müddeiumumi Ankaradan döndü

Birkaç gün evvel, Vekâletçe, kendisinden İstanbul adliyesine müteallik bazı işler hakkında izahat alınmak üzere Ankaraya çağırılan İstanbul Müddeiumumi Hikmet Onat, İstanbula dönmüştür.

Hikmet Onatı, dün akşam üstü, İstanbul adliyesi mensublarından bazıları ziyaret ederek, toplu bir halde, yanında uzun müddet kalmışlardır. Bu toplantıda, Vekâletçe verilen direktifler etrafında görüşüldüğü sanılmaktadır.

Müddeiumumi, dün akşam kendisiyle görüşen gazetecilere: «Vekâlete idari bazı işler hakkında icap eden malûmatı verip döndüğümü» söylemekle iktifa etmiştir.

Ihtisas mahkemeleri

Kaçakçılık işlerine bakan ihtisas mahkemelerinin kanunla tesbit edilmiş olan müddetleri, mayıs sonunda bitmektedir. Eğer o zamana kadar müddet uzatılmıyacak olursa, bu mahkemelerin faaliyeti sona erecektir.

Gayet mevsuk olarak öğrendiğimize nazaran, müddet, uzatılacak değildir. Kaçakçılık işlerine, haziran başından itibaren, bu hususta tavzif edilecek mahkeme bakacaktır. Bu mahkemenin meşhut suç işlerini gören mahkemelerden biri olması kuvvetle muhtemeldir.

Istanbulda bir ıslahhane binası aranıyor

Ceza kanunu tatbikatı icabatından olarak çocuk mahkûmlar için ıslahhaneler tesis olunacağı, evvelce yazılmıştı.

Bu husustaki faaliyet oldukça ilerlemiş bulunmaktadır. Yakında müsbet bir netice ortaya konulabileceği umulmaktadır.

Istanbulda ıslahhane olarak kullanılmak üzere müsaid bir bina aranmaktadır.

Hâdiseler Karşısında

Kristof Kolombun yumurtası

Onlar dün:

— Bu halk okumuyor! diyorlar! Bugün gene onlara rastladım. Birinin elinde bir Kerem ile Asli vardı. Yapraklarını kesiyordu. Öteki Tahir ile Zühre, i dikkatle okuyordu. Daha öteki Hikâye Şapur Çelebiyi okumuş dostlarına anlatıyordu.

Daha daha öteki Hanefi cenginin yazılış tarzı hakkında fikirler yürütüyordu: Matbuat Umum Müdürlüğünün halkın okuduğu kitapların isimlerini:

— Bu halk okumuyor. Sözü bir nakarat gibi tekrarlayan muharrirlere bildirmesi bir bakımdan çok faydalı oldu.

— Bu halk okumuyor! Diyenler, bu halkın okuduğunu öğren-diler. Ve bu halkın okuyup ta kendilerinin okumamış oldukları kitapları birer birer okudular.

★

— Biz de biliyorduk, diyorlar, halkın okuduğu bazı kitaplar vardır. Bunlar bugünkü yaşayış tarzımıza, bugünkü dilimize uygun bir şekle getirilip halka verilmelidir. Halk işte o zaman okur.

Biliyorlarmış. Mademki biliyorlardı, şimdiye kadar neye durdular?!

Matbuat Umum Müdürlüğü kendilerini ikaz edinceye kadar neden daima:

— Bu halk okumuyor. Demekte ısrar ettiler?!

Kristof Kolomb Amerikayı keşfettiği zaman:

— Bu da bir iş mi demişlerdi, biz de yapardık.

Kristof Kolomb, yumurtayı almış, onlara sormuştu:

— Bunu ayakta durdurabilir misiniz? Durdutamamışlardı. Kristof Kolomb o zaman yumurtayı almış, ufki bir sırtın üzire vurmuş. Yumurta kırılmış ve durmuştu:

— Bu da bir iş mi, demişlerdi, biz de yapardık.

— Evet, diye cevap vermişti, benim keşim gibi bir şey... İş bunu evelden yapmakta idi.

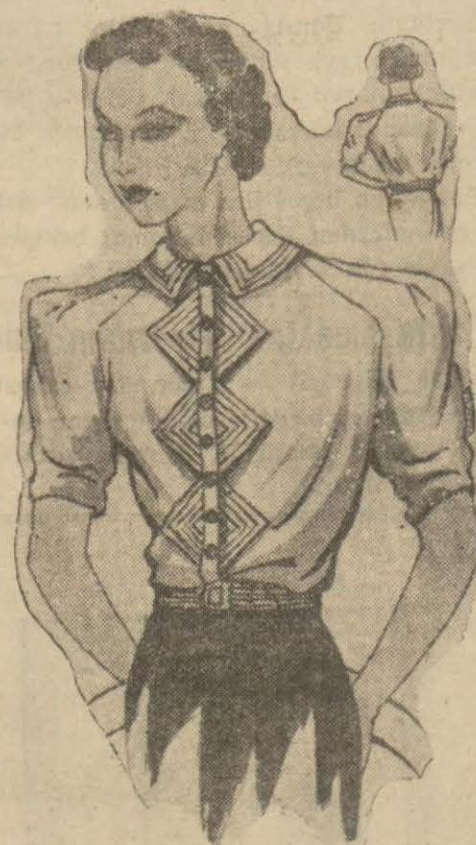
★

Kerem ile Asliyi bugün bir şaheser halinde yeniden yazıp ortaya çıkaracak muharrir, bence vapura binip Amerikaya giden lâalettayin bir yolculuğa farkıdır. Kerem ile Aslinin bu tarzda yazılıp halka okutulması lüzumunu evelden kendi kendine düşünüp bulsaydı, ona ancak o zaman, Kristof Kolomb derdim.

İMSET

Kadın Kösesi

Jerse bluz

Mercan renginde (jerse) dendir. Kollar raglan biçiminde ve (pens)lerle kabartılmış. Yakasının kenarlarına, senturine uçları ilik düğme (band) mın altına geçirilen dört köşe parçaların üstüne (pikür) yapılmıştır.

Dünyanın en zengin adamı dün sabah öldü

Rokfellerin hayatta isteyip te tatbik edemediği yegâne şey 100 sene yaşamak hususundaki kararı oldu

Dünyanın en zengin adamı John Davison Rockefeller dün sabah seksen sekiz yaşında olduğu halde Amerikada öldü.

Rockefeller hayatı seviyor ve yüz yaşına kadar her ne bahasına olursa olup yaşamak istiyordu. Bunun için de her tedbire baş vuruyordu.

sinirlenmesin diye, dünyayı gülüstan gösteren husus ve yalnız bir gazete hergün önüne sonuluyor, hayatı müteaddit doktorlar tarafından murakabe altına alınmış, her hareketi takip ediliyordu. Rokfeller, son zamanlarda Amerikalıların milli bir şahsiyeti olmuştu. Herkes ondan, onun servetinden etrafa saçıdığı paraların bahsedip duruyordu. Son 35 yıl zarfında ilim ve hayır müesseselerine yarım milyar dolar fazla para vermiştir.

Bir zamanlar tahtı muhakemeye alınan, eski Cumhurreisi Teodor Rozvelti karşısında düşman olarak bulunduğu halde onu bile mağlûp etmeğe muvaffak olan bu adamın hayatını kısaca hulûsa edelim:

1839 yılının sekiz temmuz gecesi

1839 yılının sekizinci temmuz gecesi Newyork eyaletinde Richmond yolu üzerinde bir süvari atını dörtlüğe sürüyordu. Vâsil olmak istediği köye bir an evvel irişmek istemiş gibi hayvanını mahmuzluyor, gece karanlığında etrafa küfürler savuruyordu. Bn genç fakat sakallı süvari, ufak bir kulübenin önünde durdu. Evin kapısını sert, sert vurdu, bununla da iktifa etmedi, tekmelemeğe başladı.

Tahta pancur açıldı. İhtiyar bir adam göründü:

— Anladım, çocuğunuz doğuyor, acele etmeyin, karım şimdi hazırlanıyor, gelecek dedi.

Bir dakika sonra sakallı genç süvari, ebevi de atına almış olduğu halde gene tozu dumana katarak, dörtlüğe oradan uzaklaşıyordu.

Lohusa kadının yattığı oda karyoladan hemen biraz daha büyüktü, uydurma bir masanın üzrende ölü gözü gibi yanan idare kandili ortalığa aydınlık bile veremiyordu.

Süvari, bütün kuvvetini kaybetmiş, duvara yaslanmış, bekliyordu, biraz evvel bağırın, koşan adam o değildi.

Alnında çizgiler vardı, yatağında bağurmak için dişlerini sıkın anaya merhamet ve şefkatle bakıyordu.

Ebe yanına gözünü kırparak sokuldu:

— Bir oğlun dünyaya geldi, yavru sekiz aylık doğmasına rağmen hayli cüseli dedi.

Sakallı süvari, hiçbir şey söylemedi, geniş adımlarla merdiveni indi ve bir oğlu olduğunu etrafa anlatmak için atına bindi.

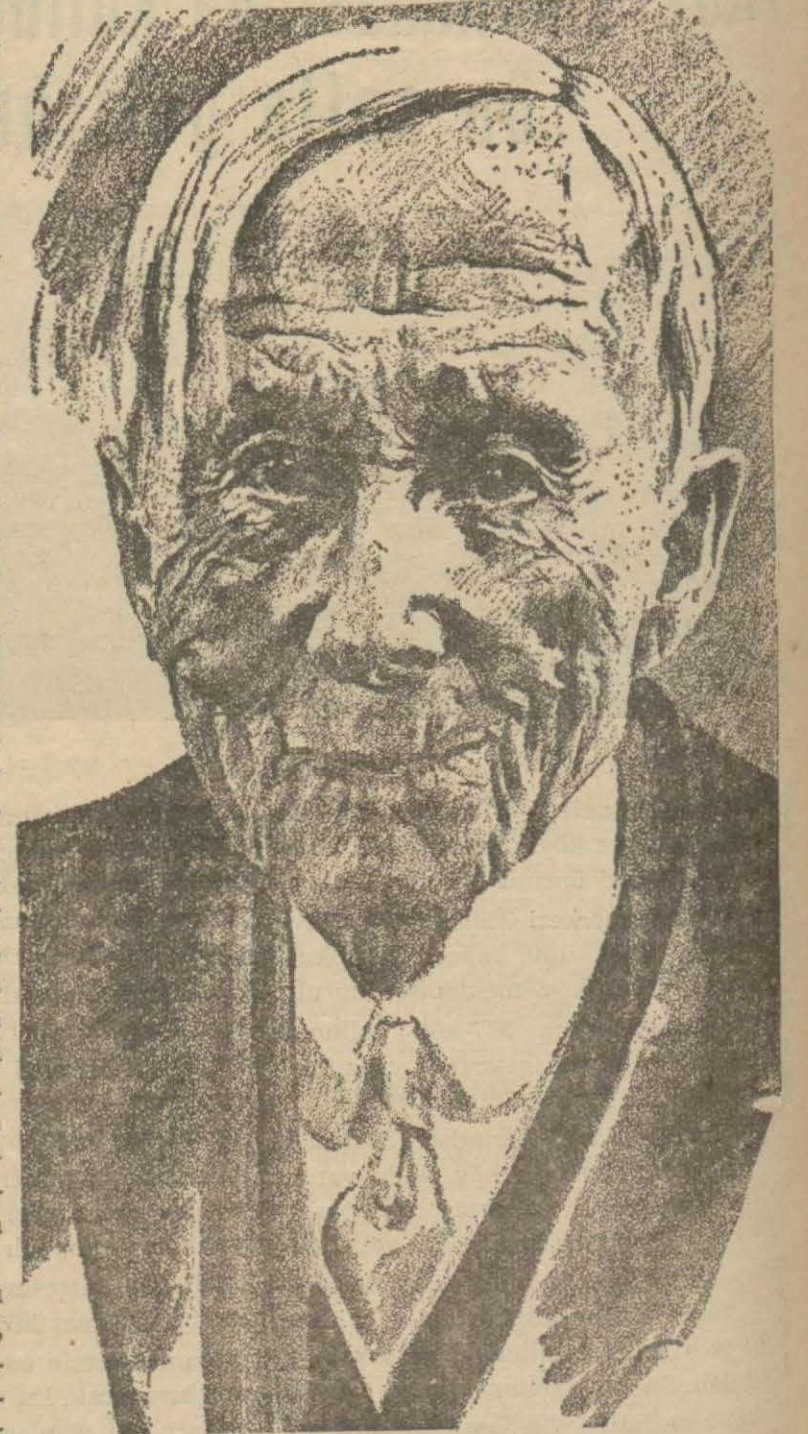
Yeni çocuklarının ismini John Davison Rockefeller koymuşlardı.

Eksisi satan bir adam

John Davison Rockefeller'in babasının ismi Vilyam Rockefellerdi. Vilyam oğlu altı aylık oluncaya kadar bekledi. Oğlunun sıhhati yerinde idi, bütün diğer çocuklar gibi, ağlıyor, bağırıyor, tepiniyor, meme istiyordu. Artık evlâdını, annesine bırakabilir, rızkını aramak için yola dâzûlebilirdi.

Bir gün karısını öptü, ona bir hayli para verdi:

— Beni işlerim bekliyor, gidiyorum, avdetime kadar bu para yetişir, eğer yetişmezse bakkal sana kredi açar. dedi,

John Davison Rockefeller

ve nereye niçin gideceğini söylemedi, atına atıldığı gibi evinden uzaklaştı.

Vilyam, uzakta bir köy gördü mü, reidingotunu giyip sakallı tarıyor, beyaz yakasını boynuna oturtuyor, ondan sonra da kasabanın meydanına yüksek bir taşın üzerine çıkıyor, ve kâh şarkı ve kâh nutuklarla halkı strafına topladıktan sonra onlara şu kartları veriyordu:

Dr. William Rockefeller

Meşhur kanser mütehasısı

Bu köyde yalnız bir gün kalacak, Kanserden başka bütün hastalıkları tedavi eder.

Ve herkese bir mayiden birer kâşık dağıtarak o köye bir daha uğramamak üzere başka bir yere gidiyordu.

Amerika daha servete kavuşmamıştı, herkes yeni maceralar peşinde koşuyordu. Elektrik yerine balina yağları yakılıyordu.

Mavi vazı

Küçük Rokfellerin babasından herkes şüpheli şüpheli bahsediyordu. Kendisine ait olmıyan atları alıp sattığı söyleniyordu.

O sıralarda küçük Rokfeller yedi yaşına gelmişti; ve komşusunun bahçesini ayıkladığı için ilk defa iki şiling kazanmış ve onu da kumbara olarak kullandığı mavi vazoya atmıştı.

Hindi ticareti

Rokfeller ciddi bir ticaret işi olarak ilk defa bir hindi alım satımına başladı. Evvelâ kendisini şaşırın bir hindiyi sattı, başka bir hindiyi kuluçkaya yatırdı, ve yavrularını arttırıp onları da sattı. Rokfeller bunları yaparken mektebe de gidiyordu.

O sırada babasını dolandırıcılık yaptığını töhmetle takip ettiler, Vilyam kaçıp kayınpederinden kurtulmak için para istedi. O da (benim bir dolandırıcı ile işim yok) dedi, ve Vilyam da kurtuluş çaresini firarda buldu.

On iki yaşındaki faize

Vilyam kaçtıktan sonra aile büyük bir sefalete düştü. Muktesit bir kadın olan anneleri evlâdlarını zor geçindiriyordu. Fakat bütün mahrumiyete rağmen kadın oğlunun mavi vazosundaki paraya el sürmemişti; bir gün Rokfeller annesine geldi:

— Komşulardan biri elli dolar istiyor, yüzde yedi faizi de veriyor, bu parayı vereyim mi dedi?

(Devamı 10 uncu sayfada)

GÖNÜL İŞLERİ

Evlenmek isteyen Bir çocuk

Eskişehirde oturan bir genç «Son Posta»nın «Evlenme çağı» başlığını taşıyan «Resimli Makale» sini kesip bana yollamış. Kendisi için bu çağın gelip gelmediğini soruyor. Bu genci tanımam, hususî ve ailevî vaziyetini bilmem. Mantıkan sualine cevap veremem kiğim lâzım. Fakat mektubunun bir satırından henüz 18 yaşında olduğunu öğreniyorum.

Düşününüz bir defa: On sekiz yaşında bir genç ki, anlatığına bakılırsa şimdiye kadar bir çok aşk maceraları geçirmiştir, hem de ne muhitlerde ve şimdi de:

— Benim için evlenmek çağı geçmiş olmasın? Endişesizle evlenmeyi düşünmektedir. Meselenin bir terbiyevî, bir de ahlâkî safhası var ki incelemesi

bu dakika için hem bana düşmez, hem de acı kelimeler kullanılmasını icap ettirir, doğru olmaz, Şimdilik geçelim. Bu gence sadece şunu söyleyeceğim:

— Daha evvel mektebini bitirmeliğin, askerliğini yapmalığın, hayata atılmak için lâzımı, biraz pişecek, biraz olacaktın, ondan sonra bu bahse gelecektin.

Avrupalılarda senin yaşındakilere çocuk derler. Bilir misin? Ve hakikaten de çocuklardır, çocuk olmaları lâzımdır, bu sahada.

Mademki tabiat kanununun sana bahsettiği bu çocukluk hakkından istifade edememişsin, tahsilini de yapmamışsın, zarar yok, hayat ta bir mekteptir, içine atılmıya, para kazanmaya, muntazam bir mesleğe girmeye bak. Bana bugün sorduğum sualim cevabını o zaman kendin verirsin.

TEYZE

Köpek — Gene piyano çalıp, şarkı söylüyor. Hayvanları Himaye cemiyeti bana yapılan ziyeti hiç görmez..

BU YAZ

Kaçarsın birteviye;
Sokulmuyorsun niye?
İstemem seni diye,
Bağırma avaz avaz!..

Gel gel gel bana yaklaş;
Olalım biz arkadaş;
Seninle yavaş yavaş;
Hiç deme, olmaz, olmaz.

Gönüller birleşince,
Beraber gündüz gece;
Sevişelim gizlice;
Bize biraz, biraz, biraz..

Beklemem uzun zamanı;
Tezi yoktur yarından;
Ayrılmıyalım bir an,
Hem bu yaz, bu yaz, bu yaz..

★★

— Bilmiş ol ben, o apartımda oturmam.. Beşinci kata çıkıp inmek hiç işime gelmez.

Çocuk terbiyesi

Çocuk misafire dilini çıkardı. Misafir a'dırmadı. Tekrar çıkardı. Misafir artık kızmıştı; ev sahibine (londü):

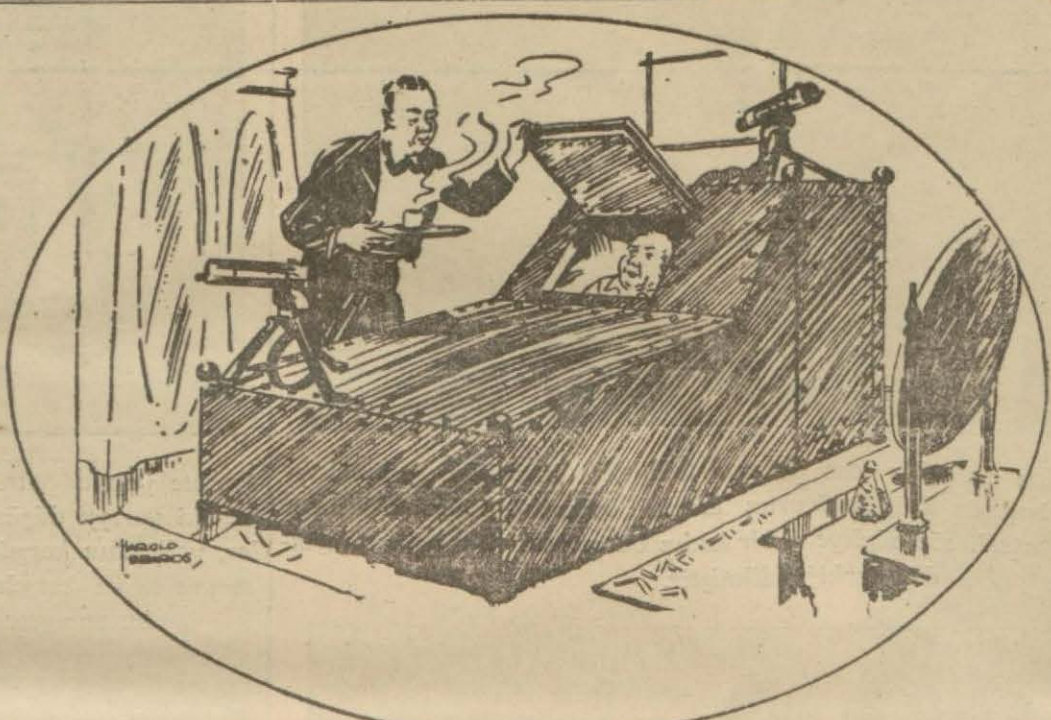
— Çocuğunuzu terbiye edememişi - niz.

— Ne münasebet, bilhassa terbiyesine çok dikkat ederim.

— Bana iki defa dilini çıkardı.

— O terbiyesizlik değil ki.. Dil çıkarıp göstermiye alışıyor. Yarın doktora götü - receğim de.

İspanyalı zenginın yeni yaptırdığı kar yolası.

Niye

Doktor sordu:

— Siz sigara iç - mez misiniz?

Hasta cevap ver - di:

— Hayır doktor.

— İşte buna ca - nım sıkıldı.

— Niye?

— Sigara içmiş olsaydınız, ben size, sigarayı bırakacak - sınız, diyecaktım.

Siz sigarayı bıra - kınca da hastalığı - nız geçecekti.

— Niye?

— Sigara içmiş olsaydınız, ben size, sigarayı bırakacak - sınız, diyecaktım.

Siz sigarayı bıra - kınca da hastalığı - nız geçecekti.

— Niye?

— Sigara içmiş olsaydınız, ben size, sigarayı bırakacak - sınız, diyecaktım.

Siz sigarayı bıra - kınca da hastalığı - nız geçecekti.

— Niye?

— Sigara içmiş olsaydınız, ben size, sigarayı bırakacak - sınız, diyecaktım.

Siz sigarayı bıra - kınca da hastalığı - nız geçecekti.

— Niye?

— Sigara içmiş olsaydınız, ben size, sigarayı bırakacak - sınız, diyecaktım.

Siz sigarayı bıra - kınca da hastalığı - nız geçecekti.

— Niye?

— Sigara içmiş olsaydınız, ben size, sigarayı bırakacak - sınız, diyecaktım.

Siz sigarayı bıra - kınca da hastalığı - nız geçecekti.

— Niye?

— Sigara içmiş olsaydınız, ben size, sigarayı bırakacak - sınız, diyecaktım.

Siz sigarayı bıra - kınca da hastalığı - nız geçecekti.

— Niye?

— Sigara içmiş olsaydınız, ben size, sigarayı bırakacak - sınız, diyecaktım.

Siz sigarayı bıra - kınca da hastalığı - nız geçecekti.

— Niye?

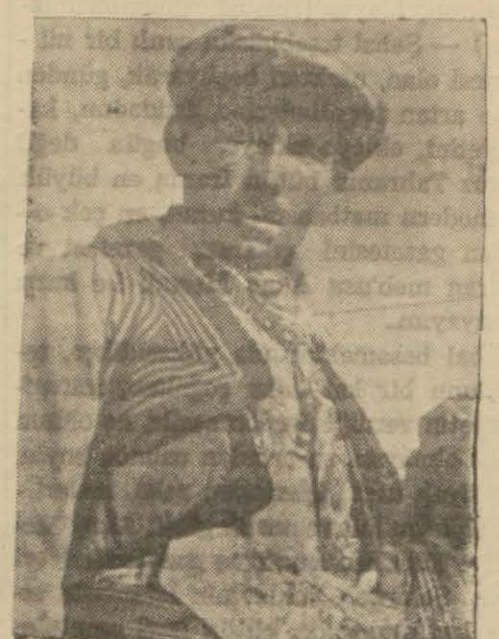
— Sigara içmiş olsaydınız, ben size, sigarayı bırakacak - sınız, diyecaktım.

Siz sigarayı bıra - kınca da hastalığı - nız geçecekti.

Ekonomik kalkınmamızın mes'ut bir dönüm noktası

Ziraî mahsullerin sınaî mamüllere karşı alım kabiliyeti artıyor

Sümer Bank fabrikalarının umum satışları 1936 da bir yıl evvele kıyasen % 40, 62 çoğaldı

Ankara 24 (Hususi) — Sümer Bank idare meclisi tarafından hazırlanarak banka umumî heyetine verilen raporun millî endüstriye ait olan birinci kısmını dün bildirmiştim. Bugün de bankanın 1936 yılı faaliyetini izah eden raporun ikinci kısmının bir hülâsasını veriyorum: 1936 yılında gerek millî piyasalarda, gerek dünya piyasalarında müşahede edilen şiddetli fiyat tereffülünün Sümer Bank fabrikalarının maliyetlerine tesirleri endüstri şubelerine göre tehâlûf etmiştir. Bu tesirler raporda istihsal şubelerine göre ve etrafı olarak tetkik edilmiştir. Raporun bu kısmında verilen malûmata göre, 1936 yılında ham madde piyasalarındaki tereffü hareketi, bankanın bilhassa deri ve kundura fabrikalarını ehemmiyetli derecelerde müteessir etmiştir.

Ham madde piyasaları:

Memleketimizde mahdut miktarda ve kalitesi düşük vaketa ve saraciyelik derilerden maada deri istihsal olunmadığı için Beykoz deri ve kundura fabrikaları, köselelik, vidalalık, saraciyelik, hattâ vaketalık derilerini ithal etmek mecburiyetindedir. Kalitelerin düşük olmasına rağmen, fabrikalar tarafından her sene iç piyasalardan 25-26 bin âdi deri mübaya edilmekte idi. Halbuki 1936 da en mühim deri piyasaları olan Kayseride az hayvan kesilmesi ve aynı zamanda Almanya 1935 e kıyasen 1936 da daha fazla deri mübaya etmiştir. Netice itibarile fabrikalar 2-3 bin yerli deri ile iktifa etmek mecburiyetinde kalmıştır. Millî piyasalarda deri tedariki müşkülâtı ile karşılaşıldığı gibi, dünya piyasalarında da, muhtelif sebeplerden aynı müşkülâta maruz kalmıştır.

Aynı yılda yerli ve dış yapak ve pamuk piyasalarında ehemmiyetli fiyat tereffülleri kaydedildiğinden, bankanın yünlü ve pamuklu fabrikaları ham ve yarı mamul madde mübayaalarının maliyetinde ehemmiyetli nisbette yükselmeler olmuştur. Kâğıt ve karton endüstrisinin ham madde tedarikinde karşılaştığı müşkülâtı iktiham ederek İzmit fabrikasının ilk iş yılını memnuniyete şayan bir faaliyetle geçirdiği raporda işaret olunduktan sonra şu mütealea serdedilmektedir:

«İlk sene zarfında edinilen tecrübeyle sabit olmuştur ki, millî kâğıt ve karton endüstrisini gecikmeksizin ham madde istihlakını temin eden kuvvetli bir sellüloz fabrikasıle teçhiz ve bu yeni millî endüstriye aynı ehemmiyette olan odunun da dahilden tedarikini temin etmekte zaruret vardır.»

Mamul piyasaları:

Ham madde unsurunun kıymetçe tereffü, millî fabrikaların bir kısım mamul fiyatlarını cüz'î surette yükseltmiştir. Buna mukabil Sümer Bankın bir kısım yeni fabrikaları takarrür etmiş fiatlara daima riayetkâr kalmak şiarını muhafaza eylemiş, diğer taraftan bazı fabrikaları, bu meydana pamuklu, deri ve kundura fabrikaları; muayyen satışlarında dikkate şayan fiyat tenzilâtı yapabilmişlerdir.

Millî fabrikalar mamullerindeki zararlı fiyat tereffüüne rağmen, fabrikalara piyasadan vaki olan siparişlerin miktarı ehemmiyetli nisbetlerde artmıştır. Meselâ 1936 yılı zarfında Feshane ve Herkele fabrikalarına verilen sipariş miktarı 1935 yılına nisbetle 270 bin metre fazla dır.

(Devamı 11 inci sayfada)

Güzel fıkralar

Kömürcünün karısı

Kömürcünün karısı siyah gözlük takmıştı, sordular:

— Niye siyah gözlük takıyorsun?

Söyledi:

— Bu mevsimde kocamın işleri az olduğu için yüzü beyaz kalıyor. Onu tabii halinde görebilmek istediğim zaman, bu gözlüğü takıyorum.

Lokantada

— Garson.
— Bayım.
— Lokantanızın mutfağı çok temiz olmuş.

— Nereden anladınız?
— Bütün yemekler sabun kokuyor da...

Kabahat terzide

— Bu kostümün çok bol olmuş.
— Kabahat amcamın terzisinde.
— Sana bu kostümü o mu dikti?
— O dikti amma; bana değil, amcama dikti.

— İkimizde de sigara var. Bari küçük kardeşime söylüyeyim de baba - man geldiğini bize o haber versin.. Sigaralarımızı söndürürüz olur mu?

Hoş sözler

Son defa

Alacaklıdan mektup aldı:
«Borcunuzu vermenizi sizden son defa rica ediyorum.»

Sevindi:

— Ne âlâ, dedi, ikide bir mektup yazıp canımı sıkardı. Bu sün olunca, artık beni tâciz etmesinden kurtuldum, demektir.

Gelecek

Erkek eve bir çingırak getirmişti.

Karısı sordu:

— Bu çingırağı niye getirdin?

— Hizmetçiyi çağırma için.

— Bizim hizmetçimiz yok ki..

— Çingırak var ya; çalacağız, gelecek.

Benziyor

— Oğlun sana benziyor mu?

— Çok benziyor, hem o kadar çok benziyor ki kaynanam bile bazan onu ben zannediyor da, demediğini bırakmıyor.

— Papağana fena lâflar öğretiyor - sun?

— Hayır, bu fena lâfları sakın söyleme diye tenbih ediyorum.

— Bu sabah hava serin değil mi?
— Bilmem, termometreye bakmam - dım.

Trende

— Bayan çocuğunuza tam bilet alacak - sınız.

— Tuhaf şey, senelerdenberi çocuğum - la trene bineriz. Şimdiye kadar hiç kim - se böyle bir şey söylememişti.

Faydası

Kılıbık erkeğe sordular:

— Elektrik süpürgesinin faydası var mıdır?

— Pek fazla. Ben evde ondan kulla - nıyorum.

— ???????

— Sopasile adam dövme imkân yok!

Hassas

— Radyonuz hassas mı?

— Hassas ta ne kelime?.. O kadar ince hisleri var ki.. şaşarsınız. Geçen akşam acıklı bir facia vardı. Biz ağlamaya başlamıştık. O birdenbire bunu sezdi. Daha fazla müteessir olmamız için susu - verdi.

Bekledim

— Kaç yaşındasınız?

— Seksen!

— Bu yaşa gelmek için ne yaptınız?

— Bekledim.

Okuyucu Mektupları

Okuyucularımızın Sorgularına Cevaplarımız

Antepte Bay Emin Yılmaz:

— Mevzu bahsettiğiniz müesseseyi dava ediniz. Yahut, bu gecikmenin sebebini anlıyarak kendilerinden tazminat isteyiniz.

★

Okuyucularımızdan İbrahim Erdine:

— Şiir neşretmek âdetimiz değildir, bizi mazur görmenizi rica ederiz.

★

Okuyucularımızdan Bay Nalle:

— Arzunuzu yerine getirmeğe çalışacağız. Mevzu bahsedilen mecmuamın bahsettiğiniz programları neşretmemesinin sebebi her halde gündelik gazetelerde bu programların çıkmakta olmasıdır.

★

Mütekait okuyucularımızdan Bay Hazıma:

— İddialarınıza hak veriyoruz. Biz bu meseleyi muhtelif cephelerden alarak müdafaa etmiştik. Sizin yapacağınız şey

bir istida ile Kültür Bakanlığına müracaat etmek ve yahut çocuklarımızı leyf meccanî imtihanlara sokmaktır.

★

Susurlukta Bay Dr. H. Bilyale:

— Biz o yazıyı Avrupa gazetelerinde birinden aldık. Yazı gene neşrettiğimiz gibi kısa ve muhtasardı. Başkaca hiç bir fazla malûmat yoktu. Sizin yapacağınız şey, Fransız tıp mecmualarından birini bir mektupla müracaat etmektir.

★

Eskişehir Bay A. Fuza Erkuvana:

— Sizin yazmış şimdiki 23 tür. Ve bir sene yüzünden gedikli erbaş mektebine girememek vaziyetine düşmüş bulunuyorsunuz. Gedikli erbaş mektebinin 5 inci devresine son olarak 22 yaşında ilk mektep mezunlarını alırlar.

Okuyucularımızdan aldığımız mektup, ar ayırdığımız sütunlara sığmamaktadır. Bu yüzden bugün 10 uncu sayfanın 3 üncü sütununu da bu mektuplara tahsis ettik, lütfen bakınız!

Istanbuldan Tahrana

İrânın en büyük, en modern matbaasile gazetelerini kuran adam

Yazan: İbrahim Hoyl

Tahran, Mayıs (Hususi muhabirimizden) — Şahsi teşebbüsün canlı bir nümunesi olan, ufaktan başlayarak, gündün güne artan tecrübelerine, istidadına, kabiliyetine, ekleye ekleye, bugün değil yalnız Tahranın bütün İranın en büyük, en modern matbaasını kuran, en çok okunan gazetesini çıkaran, gazeteci ve Tahran me'b'usu Akay Mesudi ile karşı karşıyayım..

İkbal basamaklarında yükseldikçe, te vazuumu bir kat daha çoğaltan, muvafakiyetin verdiği başdönmesile, ne oldum delisi olmayan, şu ortadan uzunca boylu, gür siyah saçlı, içlerinden zekâ, mahviyet fışkıran kahve renkli gözlü Akay Mesudiyi Türk matbuatı ve gazetecileri iyi tanır.. Şehinşah Pehlevinin İstanbulu ziyaretleri esnasında, bütün İran gazetelerinin mümessilliğini yapan bu çekirdekten yetişme gazetecinin şerefine Park otelinde verilen ziyafette topladığı sempati, kazandığı sıcak sevgi alelade bir nezaketin tahassüsleri, ifadesi olmaktan çok uzaktı, ve uzaktı. Hatırlıyorum: Asım Us, onun şahsında, bütün İran matbuatını selâmlarken, ona da Türk gazetecilerinin duyduğu samimiyeti ve yakınlığı en güzel kelimelerle anlatmıştı.

Şirket halinde kurduğu ve İran ülkesine Ticaret Odası mecmuası, sabah ve akşam çıkan İttılaat ve Journal de Tehran ile, her gün, her ay hiç aksamadan dünyanın dört bir bucağına, siyasi, iktisadi, ilmi haberler sunan matbaasının en üst katındaki çalışma odasında bu değerli gazetecinin bana sunduğu çayı yudumlayıyorum..

Çok yerinde bir temenni

Yüzünden bir an için bile olsun eksik etmediği tebessümle, ve ikide birde çalan telefona cevap vermeye çalışma arasında:

— E, Hoyi, diyor.. İstanbuldaki arkadaşlar ne âlemde?.. ve ilâve ediyor..

— Ben Türk ve İran matbuatı arasında daha sıkı daha kuvvetli bir bağ olmasını dileyorum. Öyle bir bağ ki, okurlara her iki ülkenin bütün haberlerini versin. Bu suretle kardeşlik, dostluk hislerini bir kat daha perçinlemiş, kaynatmış oluruz, değil mi?..

Bir gazetecinin terciimi halii.

Onu tasdik ediyor ve soruyorum: — Gazeteci olmak nereden aklınıza geldi?..

İttılaat müdürünün yüzündeki hatlar geriliyor, gözleri dahıyor.. belli ki, eski günlerini hatırlıyor, aradığını bulmaktan doğan bir sevinçle gülümseyor ve anlatmaya başlıyor:

Bu iptilâ bende nasıl ve ne zaman başladı. Kat'iyetle söyleyemem. Yalnız şu rasi muhakkaktı ki, matbaacılık âlemine karşı derin bir iştiağ duyuyordum. 1299 kudetasından (1920) yani Şehinşah Pehlevinin iş başına gelmesinden sonra idi ki, İttılaat adile bir ajans idaresi kurdum İçeriden ve dışarıdan topladığım haberleri o zamanki gazetelere satıyordum. Bittabi bu idare, şahsi ve ticari mahiyette idi. Hiç bir resmi ünvanı ve sıfatı yoktu. Lâkin bu beni tatmin etmiyordu. Bizzat kendimin organize edebileceğim bir neşir vasıtam olmasını, böylelikle gazeteler arasında «mutavassıtlık» rolünden tamamiyle uzaklaşmayı istiyordum. Buna da, iki sene sonra muvaffak olarak, yani bugünkü İttılaat gazetesinin imtiyazını aldım. — Gazetenizin mesleği, vechesi ne idi?..

Kendi kendinin yetiştirmesi (Selfmade man) olan Tahran me'b'usu, yaptıklarına, yürüdüğü inkilâp yolunda emniyetli adamlar attığına inanan bir insanın kalb rahatlığı ile cevap veriyor:

İttılaat gazetesinin meslekî vechesini tayin etmek lâzım gelirse, hiç düşünmeden, ve tereddüt etmeden, o inkilâbın çocuğu, yetiştirmesi ve ülkenin terakkisininin bir aynasıdır, sahifelerinde her sadadaki ilerlemenin bütün safahatını canlandırdığı bir organdır, diyebilirim. İttılaat, Alâ Hazreti hümayunun iş başında buldukları zamanda doğdu, ilk önce-

Bay Mesudi

leri bu gazeteyi tek bir yaprak şeklinde çıkarıyorduk, ve günde altı yüz nüsha basıyorduk. Gazetem memleketin maarifi ve terakkisi ile omuz omuza ilerliyerek bir yapraktan sekiz sahifeye kadar çıktı. Ben İttılaatı akşam gazetesi olarak düşünmüştüm ve 11 senedir de hiç aksamadan bir akşam gazetesi olarak neşrettim. Şimdi de gördüğünüz gibi, bir de dört sahifelik bir sabah gazetesi çıkarıyorum. Şu noktaya bilhassa dikkatinizi çekerim ki, sabah nüshamla, akşam sayım arasında - bittabi münderecat itibarile - tam manasile bir ayrılık vardır. Daha açık bir ifade ile, sabah ve akşam gazetelerin sanki ayrı birer «İttılaat» imişler gibi çıkarıyorum...»

Hemen dilimin ucuna geldi, değerli meslekdaşa soruverdim.

— Tirajınız ne kadardır üstadım..

Memnuniyet veren bir rakam

Bay Mesudi hiç tereddüt etmedi, ve kurşun kalemle önündeki bloka bir takım hesaplar yaptıktan sonra:

— Bu bir meslek sırrıdır. Lâkin sizden gizliyemem. Sabah ve akşam nüshalarile birlikte günde 32,000 basıyor ve satıyoruz, dedi. Ve ilâve etti: Sabah nüshasının traji 12,000 i buldu..

Gece mekteplerinin rolü

Daha bir aylık ömrü olan ve İran gibi nisbeten gazete sürümünün fazla olmadığı bir diyarda ve hele İstanbulda bile bazı gazetelerimizin henüz yetişemedikleri bu 12,000 rakamı gözlerimde şaşkınlık ışıkları yaratmış olmalı idi ki, değerli başmuharrir!

— Şaşmayın.. diye devam etti.. Bizim okuyucularımız yalnız İrana münhasır değildir. Irak, Efganistan ve hele Hindistanda bir çok farisi dili konuşan müsterilerimiz vardır. Sonra, akşam sayımızı okuyanlar, münderecatın tamamiyle ayrı ve kendilerine yepyeni bir çarşı vermiş olmasından ötürü sabah nüshasını da alıyorlar. Bir de, abonelerimize akşam nüshasile birlikte sabah nüshasını da yolluyoruz. İşte bu sebeplerden dolayı size şaşmayınız, diyorum. Bir nokta daha.. Geçen yıldanberi, bütün İranda gece mektepleri açılmıştır. Bir sene sonra da yüz bin kişi buradan mezun olacak, hiç okuma, yazması olmiyanların devam ettiği bu gece mekteplerinden çıkarlar, ilk iş olarak gazeteye sarılacaklardır. Bu da tabiidir. Onun için pek yakında, sabah tirajımızın daha da artacağına inanıyorum.

Hakkasına, Tahrandaki çıkan gazeteler arasında en ön safı tutan, münderecat itibarile de, günün telâkkilerine uygun bir neşir organı şeklinde gündün güne ilerliyen İttılaat gazetesi, yeni doğan ihtiyaçlar karşısında daha parlak bir istikbalin habercisidir, ve sürümünün de fazlasına sahibi ile birlikte ben de inanıyorum.

İki memleket münasebetleri

Mevzuu değiştiriyor ve son günlerde imzalanmış olan Türk - İran mukavelele-

(Devamı 12 inci sayfada)

BİR HAFTALIK DÜNYA YUKUATI

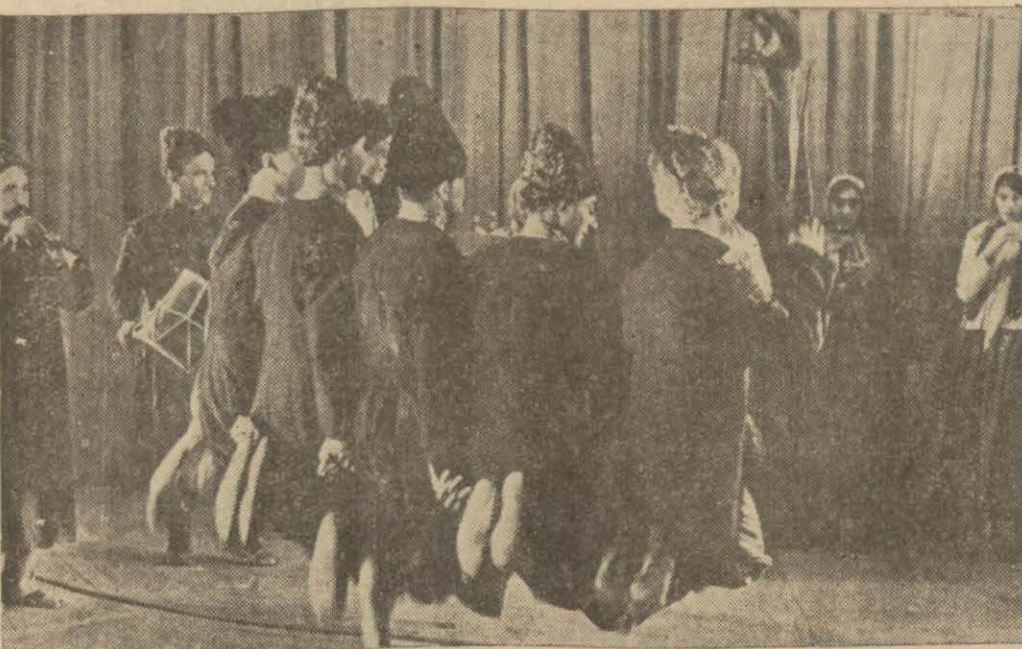
Bugünkü İspanyanın ken di yurdlarında barınamayan çocukları Fransaya iltica ediyorlar.

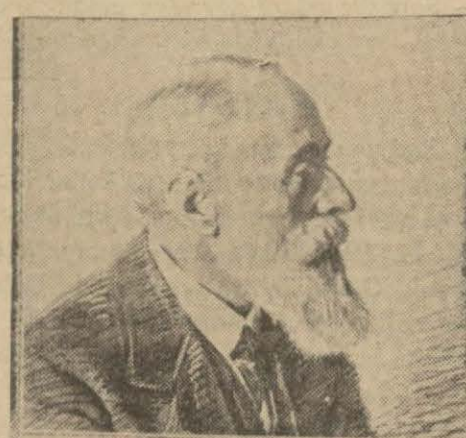
Amerikada ev kadınları da sekiz saat çalışma lehinde nümayişler yapmaktadırlar. Bu kadınların başında Reiscumhurun annesi bulunmaktadır. Hükümet daireleri önünde fazla ateşli söz söyleye n bir kadın bu suretle dört polis tarafından tevkif edilmiştir.

İtalyan tayyarecisi Pezzo yükseğe çıkma rekorunu kırmıştır. Tayyareci resimde görüldüğü şekilde hususi surette yapılmış dalgıç elbisesine müşabih bir elbise giymişti. Bu sayede 15000 metre yüksekliğe çıkabilmiştir.

Sovyet Rusyada bulunan Ermeniler böyle dansederler. Bu dans çok güçtür.

Meşhur ressam Pol Şabas ölmüştür. 68 yaşında idi. Mevzu olarak daima deniz ve kadını almayı çok severdi. Son tablolarından birini ve ressamın kendi resmini görüyorsunuz.

Pariste yapılan garsonlar yarışına giren bu iki yarışçı düşüncesiz hareket etmişler, yollarının karşılaşacağını hesap edememişler ve karşılaştıkları zaman istikrarlı bir vaziyete gelmişlerdir.

Bu iki heykel Rusyada yapılmıştır. Ellerinde Sovyet Rusyanın bayrağındaki orak ve çekiçi tutacaklardır. Çalışmalarını sonuna erdirmek üzere olan iki anıta heykeli kolları içinden görülmektedir.

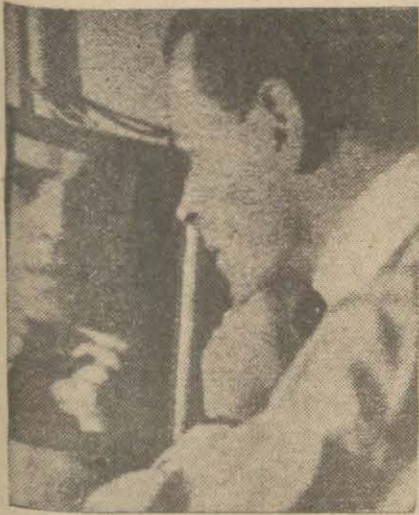
Yüzünü saklayan bu adamın yüzünü saklamasının sebebi yoktur. Sadece fotoğraflardan çekinir ve resim alıncağını anladığı zaman bu tarzda şapkasını yüzüne kapar. Bilinmeyen bir kimse değildir. Meşhur Fransız zengini Pier Morgan'ı bilmiyen var mıdır ki...

"Son Posta",nın resimli zabıta hikâyeleri

PANSİYONDAKİ CİNAYET

İhtiyar Madam Grayms bir pansiyonda oturuyor ve tek bir odayı işgal ediyordu. Epey parası olduğu rivayet edildiği gibi, bütün sercivetini uzun konçlu bir kadın çorabında, sakladığı da söyleniyordu. Aşağı katta ve kendi odasının altındaki odada Hart isiminde bir talebe oturuyordu. Bir sabah saat sekizde Hart giyinirken, her zamanki gibi Madam Grayms'in odasında dolaştığını, kapısını açtığını, yeniden kilitletiğini ve tekrar odasında gezindiğini duydu. Derken bir sandalye gıcirtısı, onu müteakip kuvvetli bir aksirik sesi işitti.

1 — Hart yukarı katta oturan komşusuna yürekte acıdı. Zavallı bir kaç gündür ne şiddetli bir soğuk algınlığı geçirmekte idi.

2 — Bir kaç dakika sonra, birden yere bir cismin yuvarlandığını, arkasından da bir sandalyenin devrildiğini duydu. Kulak kabarttı. Ortalıkta sessizlik vardı.

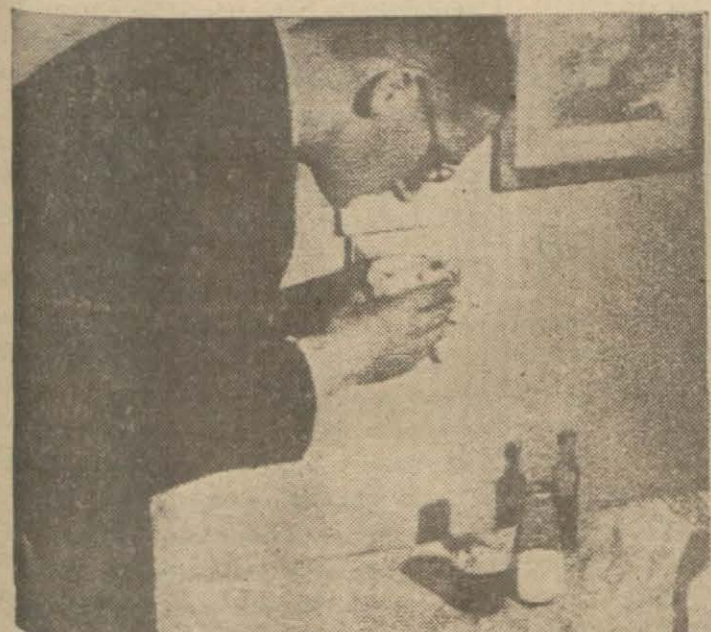
3 — Hart aşağıda oturan ev sahibine koştu. Her ikisi yukarı kata çıkıp Madam Grayms'in kapısını çaldılar. Ses veren olmadı. Ev sahibinde ikinci bir anahtar olmadığı için kapıyı omuzladı. İçeriye daldılar.

4 — Ev sahibi, icap edenleri yapacağını ve Hart'a en yakın doktora koşmasını söyleyerek cesede doğru yürüdü.

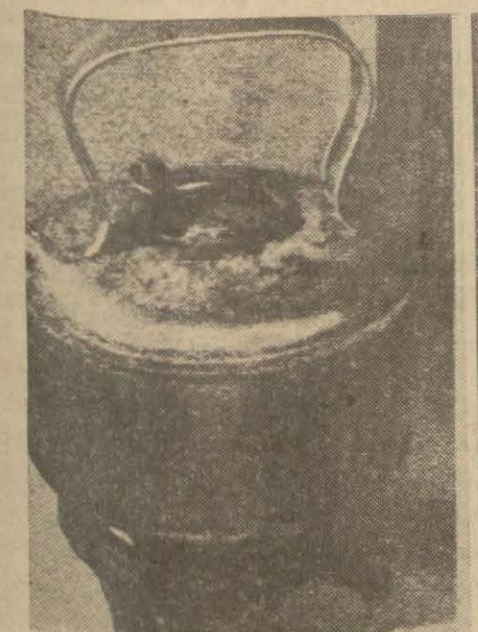
5 — Gelen doktor Madam Grayms'in gayet kısa bir zaman evvel ölmüş olduğunu söyledi. Ölünün ağzından acı badem yağı kokusu geliyordu. Yüzü ve tırnakları morarmıştı. Doktor (asid siyanidrik netlesidir, bu) dedi.

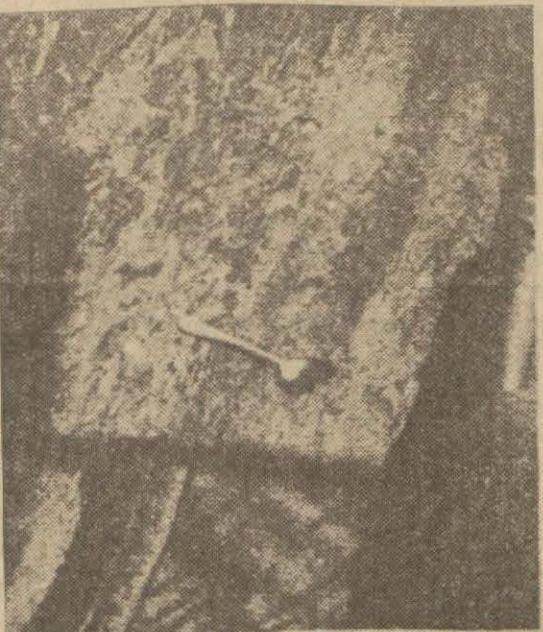
6 — Doktor masadaki bardağı mendil ile tuttu ve burnuna götürdü. Bardaktan da acı badem yağı kokusu geliyordu. Bu koku tıpatıp asid siyanidrik kokusu idi. Doktor etrafına bakınarak bir şişe falan aradı.

7 — Derken ölü kadının yanı başında âdeta saklanmış gibi duran bir şeyi meydana çıkardı. Bu şişede bir kaç damla asid siyanidrik vardı. Doktor, (Bu bana tam mânâsıyla bir intihar hissinin veriyor,) diye fikrini açığa vurdu.

8 — Gaz ocağını yokladı. Üstünde duran ibrikteki suya baktı. İlikti. Ortalıkta hiç bir fevkalâdelik görünmüyordu. Hiç bir şeye dokunulmamıştı.

9 — Sorguya çekilen ev sahibi: (Kadın son günlerde pek meymun gibi görünüyordu. Müthiş bir gribe tutulmuş, onu atlatmıştı sralarda yeni baştan soğuk almıştı.) dedi. Doktor: (O halde bir polis çağırınız.) emrini verdi.

Ve şu neticeye vardı: Doktorun bütün iddialarına rağmen vak'a, sanıldığı gibi bir intihar değil, dikkatle, incellekle tasarlanmış bir cinayetti. Katil de pansiyon sahibi idi. Hart polise verdiği ifade ile herif yakalandı. Nasıl yakalandı? Bulamadınızsa 12 nci sayfaya bakınız!

10 — Bu arada Hart dikkatle masaya bakiyordu. Haddi zatında ehemmiyetsiz gibi görünene, lakin muammanın en can alacak noktası olan bir şey ortada yoktu. Gördüklerini ve işittiklerini hatırladı.

Tarihten sayfalar:

Cengiz ölmek üzere idi

★ ★ ★
Ağızına ve boğazına iki ok saplanmıştı. Akan kan boğazında toplanıyor, pıhtılaşıyordu. Hava pek soğuktu. Kuşbaşı kar yağıyordu. Dağ başında idi ve yanında yalnız iki kişi vardı.

Yazan: Turan Can

Temuçin henüz yirmi beş yaşlarında idi. On iki yaşında yetim kaldıktan sonra her çeşit zahmet ve felâketleri görüyor ve bunların ardı hâlâ kesilmiyordu. Fakat o bunların hepsine dayanıyordu. Hele talihi her zaman ona yardım ediyordu. Sadık, iyi kalbli, cesur ve bilgili arkadaşların da büyük faydası oluyordu.

Mogol kabileleri arasındaki kavga lar pek çetin oluyordu. Bir aralık Temuçin ile Taycut kabilesi arasındaki düşmanlık son dereceyi bulmuştu.

Bir gün Temuçin iki arkadaşıyla beraber atlara bindiler. Soğuk vardı ve her taraf buz tutmuştu. Kabilesinin yaşadığı yerlerle komşu kabile hudutları civarında dolaşmağa gittiler. Bu fırsattan istifade ederek hem av yerlerini gözden geçirmiş, hem de düşman hakkında keşif yapmış olacaktı.

Öğleye doğru kabilenin konak yerinden epeyce uzaklaşmışlardı. Kuşbaşı kar yağıyordu.

Bu sırada Temuçinin sağında giden bir yiğit uzaktaki bir yamacın kenarını gösterdi:

— Orada atlılar var.

Bu adamın adı Yurgucı idi.

Diğer arkadaşı Yorgul ilâve etti:

— Bunların Taycut olduklarına yemin ederim.

Temuçin tasdik etti:

— Evet, hakkın var...

Atlılar yaklaşıyorlardı. Onları birer birer saydılar. Tamam on iki kişi idi. Biraz sonra onlar da Temuçinle arkadaşlarını görmüş olacaktı ki yollarını biraz sola çevirdiler.

Temuçin kızdı:

— Buralara kadar nasıl gelebiliyorlar. Elbet bunların cezasını vermeliyim. dedi.

Ve atını sürdü.

İki arkadaşı da onun gibi yaptılar.

Taycutlar geri döndüler ve kaçmağa başladılar. Fakat bir taraftan da atlarının üstünde geriye doğru dönerek yaylarını geriyorlar. Ok atmak için hazırlanıyorlardı.

Temuçinle arkadaşları da oklarını atmak için hazırlandılar.

İki taraf arasında hem bir ok düellosu oluyor, hem de bir taraf kaçıyor; diğer üç kişi kovalıyordu.

Temuçin'in atı daha çevik olduğu için diğer iki arkadaşından daha ileri gidiyordu. Yorgul ona:

— Bizden ayrılma!

Diyordu. Fakat Temuçin sağından, solundan, başının üstünden vızlayarak geçen oklara hiç aldırılmıyordu.

Bir aralık Taycutların atıkları oklar o kadar çoğaldı ki Temuçin'in atı yaralandı ve kalpağı başından düştü. Aynı zamanda bir ok onun ağızına girmiş, diğeri boğazına saplanmıştı.

Temuçin kanlar içinde attan yuvarlandı.

Taycutlar:

— Artık sağ kalmaz!

Diyerek uzaklaştılar.

Temuçinin boğazından akan kan ağzına doluyor, pıhtılaşıyor ve dışarı çıkıyordu. Temuçin nefes alamıyor; acıdan ve nefessizlikten kıvranıyordu. Bu

gidişle çok geçmeden boğulacağı muhakkak gibiydi.

Gerek Yurgucı ve gerek Yorgul telaş içinde idiler. Artık düşmanlarını değil, hânlarını düşünüyorlardı. Onu kur tarmak lâzımdı.

İkisi de atlarından yere atladılar. Karlar üstünde ve kanlar içinde kıvranan Temuçini kaldırdılar. Okları çıkardılar, kan ağızda ve boğazda birikip te Temuçini boğmasın diye yüzünü yere doğru çevirdiler.

Kar hızlandı.

Yorgul Temuçini en yakın ağaç altına götürdü. Etraftan kuru dalları topladı; kendi kürkünü de çıkardı ve hemen bir ateş yaktı. Kürkün bol ve uzun tüyleri etrafa koku saçarak alev alev yandıkça odunlar da tutuşuyordu.

Yorgul bu ateşin içine taşlar atıyor. Bu taşlar ısındıkça hemen alarak üstüne kar atıyordu. Sıcak taşın üstüne atılan karlar çarçabuk eriyor ve sıcak bir buhar çıkıyordu.

Yorgul çok pratik bir düşünce ile bu sıcak buharı Temuçinin dudakları arasında ağızına tutuyor; orası girmesi ve ağızını da ısıtması için etrafını avuçlarıyla kapatıyordu.

Böylelikle Temuçinin boğazında pıhtılaşan kan eriyor; dışarı çıkıyor ve genç adam nefes alabiliyordu.

Bu işi uzun zaman yaptılar.

Temuçin rahat nefes almağa başlamıştı. Yaralarından da artık kan akırmıyordu. Fakat bitkin bir halde idi. Onu bu halde ata bindirmek, sarsıla sarsıla saatlerce yol yürümek de ayrı bir tehlike olacaktı. Bunun için oradan ayrılmadılar.

Yaralarını elden geldiği kadar sardılar; yatırdılar.

Güneş battı ve ortalığı koyu bir karanlık bastı.

Kar da dinmek bilmiyordu. Soğuk gittikçe artıyordu.

Yurgucı kendi yağmurluğunu çıkararak; elleriyle Temuçinin üstüne tutarak küçük bir çadır vazifesini görürüyordu.

Temuçin bütün gece yarı baygın bir halde kaldı.

Yurgucı de bir an bile gözlerini kapamadı. Yağmurluğunu onun üstünde bir çadır gibi tutmakta devam etti. Kar sabaha kadar devam etmişti ve yağmurluğun kenarları hisasından iki tarafta yığılmış; Temuçin bu kar yığınının ortasında ve çukurda kalmıştı.

Temuçin sabaha karşı biraz canlandı. Uyku ve istirahat ona kuvvet vermişti.

Tan yeri ağarırken iki arkadaş onu ata bindirdiler. Diz boyu karla örtülü ovoidan, buz tutmuş derelerden geçerek çadırına getirdiler. Orada daha iyi tedavi edildi ve bir kaç hafta sonra eskisi gibi genç ve dinç oldu.

Temuçin bu iki sadık ve cesur arkadaşın iyiliğini hiç bir zaman unutmadı. İmparatorluk kurduğu ve Cengiz ünvanını aldığı zaman onlara da Tarhan ünvanını verdi.

Tarhan ünvanını alanlar vergi vermezlerdi. Harpte elde ettikleri mal ve esirlerin büyük bir kısmını, diğer kumandanlar ve kabile reisleri gibi hâka

(Devamı 11 inci sayfada)

Maliye Vekilinin Mecliste dünkü mühim nutku

(Baştarafı 3 üncü sayfada)

liye bütçesine ayrıca 500 bin lira konmuştur.

Memleketin dahili emniyet ve huzuru temin vazifesini üzerine almış olan jandarma ve emniyeti umumiye bütçelerinde de 1.700.000 lira ilâve edilmiştir.

Şarkta yeniden ihdas edilecek beş kaza ile bununla müteradif diğer teşkilât için muhtelif bütçelere 1.500.000 liraya yakın ilâveler yapılmıştır.

Fuat Ağralı su programının ilk faaliyeti senesi için 4.250.000 lira, deniz yolları vapurları için beş milyon lira, Eti ve Sümer Bank sermayelerinin tezyidi için beş milyon fevkalâde tahsisat ayrıldığını bildirmiş, madenlerin işletilmesi işinin inkişafı devresine girmiş bulunduğumuzu anlatarak demiştir ki:

— Çok zengin maden kömürü mıntakamızın en büyük kısmı bu seneden itibaren Eti Bankın eline geçmiş bulunuyor. Goleman krom madeni istihsalâtının büyük bir nisbette artmasını temin edecek olan fenni tesisat ikmal edilmiş oluyor. Yine bu sene zarfında Korasan bakır madenini işletmeğe başlamış olacak ve Ergani bakır madeninin de bir sene sonra işletilmesi icap eden tesisat ve tertibatını yapmış bulunacağız.

Maarifin fevkalâde bazı işler için 1.500.000 ve iskân işleri için 2.500.000 lira tefrik edildiği gibi hastaneler tesisat ve inşaatı ve Ankarada yapılacak Tıp Fakültesi binası taksiti için 900.000 lira tahsis edilmiş, yaş ve kuru meyvaların işlahı için Ziraat Vekâletine de başkaca 630.000 lira ayrılmıştır.

Vilâyetlerdeki hükümet konaklarımızın inşaatı için her sene bütçenin müsadese nisbetinde ve tedricen tahsisat ayırmanın mevcut ihtiyacı tamamen karşılamaya kâfi gelmediğini görüyoruz. Bu itibarla en lüzumlardan başlayarak üç dört senede sarfedilmek üzere şimdiki 5 milyon liraklı bir inşaat programı hazırladık ve başlangıç olarak 1937 senesi için fevkalâde varidattan buna 500.000 lira ayırdık. Kezâlik şarttaki umumî müfettişlikler mıntakalarına ait imar ve inşaat işleri için de 2 milyon lira ayrılmıştır.

Fevkalâde tahsisatın 10 milyon liraya yakın kısmı da memleketin müdafaa ve aynı zamanda cihan sülhünün en kuvvetli vasıtası olan millî müdafaa hizmetlerinin takviyesine tahsis edilmiştir.

Varidat bütçesi

Fuat Ağralı bundan sonra varidat bütçesini anlatmış, demiştir ki:

— 1937 senesi zarfında normal varidat membalarımızdan 231.020.000 lira alacağımızı tahmin etmiş bulunuyoruz.

Bu seneki bütçemizde tahmin ettiğimiz varidatın 36 milyon 825 bin lirası irat ve servet vergilerinden, 100 milyon 238 bin lirası, gümrük ve muamele ve istihlak vergilerinden, 37 milyon 959 bin lirası da inhisarlardan ve mütebaki 56 milyon lirası da muhtelif varidat ve hasıllardan terettüp etmektedir.

Vasıtasız vergilerimizin tahakkuk ve cibayeti usullerinde kolaylık ve sadelik temini için yapılmakta olan tetkikat bitmiştir. Bu tetkikattan elde edilen neticelere göre, bu vergiler tahsilî emval hükümlerini de ihtiva etmek üzere vasıtasız vergiler kanunu namile tek bir kanun haline toplamak suretile projesi hazırlanmıştır. Önümüzdeki içtima devresinde yüksek meclise takdim edilecektir.

Kazanç vergisi

Bu umumî lâyiha içinde vasıtasız vergiler kanunlarımızın hepsinde ve bu meydana kazanç vergisi kanununda icap eden islahat esasları tamamen derpiş edilmiştir. Şu kadar ki bu büyük lâyiha üzerinde yüksek meclisin yapacağı incelemelerin uzun müddet sürmesi tabiidir. Bu islahatın bir kısmının ise müstacelen yapılmasını gerek mükellef, gerek hazine cephesinden çok faydalı ve zarurî görmekteyim. Bu islahat bilhassa kazancı az mükelleflerden ağır görülen nisbetlerin tahfifine ve tatbikatta müşkülât ve süruncemeleri tevlid eden bazı noktaları değiştirmeye matuftur. Bu sebeble bu müstacel kısmı ayrıca küçük bir lâyiha halinde Büyük Meclise arz etmiş bulunuyorum. Taallük ettiği encümenlerin de aydınlanmış kısmın ehemmiyetini ve müstaceliyetini takdir buyuracağına eminim ve bu içtima devresinin hitamından ev-

vel yüksek huzurunuzda arz etmiş olacaklarını ümit etmekteyim.

Muamele vergisi

Muamele vergisi kanunu esas mahfuz kalmak üzere tatbik şekilleri ve bunların islahatını temin edecek suretleri ihtiva etmek üzere hazırladığımız lâyiha'yı büyük meclise arz etmiş bulunmaktayız.

Yine bu sene sanayiî kuvvei muharrike olarak kullanılan elektrik ve petrol, benzin ve müstekkakı üzerindeki vergi nisbetlerinde mühim bir tahfif yapılması için lâzım gelen tetkikler ikmal edilmiş, kanun lâyhasının birkaç gün içinde yüksek meclise takdimi mukarrer bulunmuştur.

Bilmünasebe evvelce arz ettiğimiz veçhile, varidat hususundaki hedefimiz vergilerimizin mümkün olduğu kadar mükellefi iz'âç etmeyecek şekilde olması ve nisbetlerinin istihsalî taziyek ve istihlakî tenkis edecek dereceye varmasıdır.

Binaenaleyh muhtelif vergilerimizde tarh ve tahsil usullerini islah ve tensiki ve imkânlarla telif edilmek suretile vergi nisbetlerinin tahfifi emrinde başlamış olduğumuz mesaide devam edeceğimizi yüksek huzurunuzda arz ve tekrar eylerim.

Nakit işlerimiz ve hazine vaziyeti

Yaptığımız tahminlere göre 1937 mali yılına 10 milyon liralık bir mevcut ile gireceğimizi kuvvetle umuyoruz.

Hazine vaziyetimizi gün geçtikçe daha çok salâh ve inkişaf göstermektedir. Dünyanın bu karışık devresinde en büyük işlerimiz en geniş kredi teklifleri bir çok sermayedar ve teşebbüs erbabının rekabeti karşısındadır.

Uzun senelerdenberi Türkiye'de iş aramak ve almaktan uzak kalmış olan İngiliz sermayedar ve müteşebbisleri sanayiimizin çok hayatî bir şulesi ve hattâ anası sayılan demir sanayiini tesis işini geniş kredi esaslarına istinaden diğer yabancı taliplerin yaptıkları tekliflerden mühim bir fiyat tenzili ile taahhüt etmiş bulunuyorlar. Bundan başka bazı fenni tesisata da yine muhtelif İngiliz grupları talip mevkiindedir.

İngiltere ile iktisadi ve ticarî münasebetlerimizin bu hayırlı başlangıcının gün geçtikçe inkişafa doğru gideceğini kuvvetle ümit etmekte haklı olduğumu sanırım. Çünkü Atatürk rejiminin taahhüde sadakat ve düzgün tediyeye zihniyetini bu eski dost ve zengin millet fillen görmüş ve Türkiye ile iktisadi münasebatın inkişafı kendileri için de ne kadar faydalı olduğunu anlamış olacaktırlar.

Devlet itibarının arz ettiği inşirahlı vaziyetinin yüksek meclisinin hiç yanımayan ve daima yükselmeyi işaret eden isabetli ve nurlu kararları ile husul bulunduğunu huzurunuzda arz etmeği de kendim için bir vazife sayarım.

Döviz vaziyetimiz

Fuat Ağralı bundan sonra döviz vaziyetimizi ve dünya para vaziyetini izah ederek demiştir ki:

Hükümetimiz bir taraftan Anadolu demiryolunun mübayaa bedelini teşkil eden ve altın İsviçre frangı ile ödemekte olan aksiyon ve obligasyonların devalüe frank üzerinden ödemesi yolunda icap eden teşebbüslere girişmiş, bu hususta şirket müessesillerile mutabık kalmış ve şirket heyeti umumiyesi de bu mutabakatı tasdik etmiştir. Diğer taraftan eski düyunu umumiye'yi temsil eden Türk borcu tahvillerini devalüe Fransız frangı üzerinden tediyeye etmek hususunda idare meclisi ile temasa girişilmiş ve hükümetin tekliflerini tetkik eden meclis noktaî nazarımızdaki zaruretî tasdik etmek suretile borçlarımızın franganın hali hazır kıymeti üzerinden ödennesini kabul etmiştir. Bu suretle muvaffakiyetle neticelendirilmiş olan bu iki teşebbüsümüzden birincisi devlet demiryolları bütçesinde senevî bir milyon 200 bin, ikincisi de umumî muvazenede senevî 2 milyon liraya yakın bir bütçe tasarrufu ve her ikisi de döviz tediyatımızda bu rakamların yarısı nisbetinde olarak senevî bir milyon 600 bin liralık bir döviz tasarrufu temin etmiş bulunmaktadırlar. Düyunu umumiyedeki tasarrufumuzun 470 bin lira kadarı bu borcun fevkalâde amortismanına tahsis edilmiştir.

Harici ticaret

Harici ticaretimizde de mühim inkişaflar görülmektedir. 1936 takvim yılına 92 milyon 531.464 liralık ithalâta mu-

Memurların mesaisi ve Şirketi Hayriye vapurları

Bir okuyucumuz yazıyor:

— Bir mayıstan itibaren dairelerde mesal saati başlangıcı 8 buçuk olarak tesbit edilmiştir. Halbuki Boğaziçinin iki yakasında oturan memurları İstanbul'a getiren vapur bir mayıstan itibaren değişen tarifeye göre saat 8 zi kırk beş geçe Köprüye yanaşmaktadır. Bu tezad teşkil eden hareket Boğaziçi yolcularını müşkül vaziyette bırakıyor.

Bundan evvelki vapur ise bir saat daha erken kalkar.

Yakın zamana gelinceye kadar memurlar Köprüye (8) zi (25) geçe getirilmekte idi. Biz tarifenin gene o şekilde düzeltilmesini Şirketi hayriyeden rica ederiz.

★

Taş mektep harap oluyor

Ayasofyada okuyucularımızdan Kâmil Cengiz yazıyor:

— Sultanahmetteki Taş mektep, eski ve tarihi bir binadır. Bu binanın kapı üstüne gelen kısmı tamamile yerinden kalkmış, harç kısmı meydana çıkmış ve demirler sıyrılmıştır. Şimdi burası Maarifin deposudur. Fakat gün geçtikçe eskimekte ve harap olmaktadır. Tamiri hususunda alâkadarların nazarı dikkatlini celbederim.

★

Adapazarı tapusu ve bir Selânik mübadili

Adapazarında Sakarya mahallesinde oturan Selânik mübadillerinden Bayan Emine isiminde bir okuyucumuz yazıyor:

— 926 da Adapazarına geldiğim zaman bize Sakarya mahallesinde bir ev verdiler. Fakat tapu senedini bir türlü alamadık. Bu sırada ihtiyar bir kadın geldi. Evin alt katındaki odayı kiraladı. Aradan bir müddet geçtikten sonra hayretle öğrendik ki, bu ihtiyar kadın evin tapu senedini kendi üzerine almış. Bittabi iş mahkemeye aksetti. Şûrayı Devlet bize hak verdi. Fakat burada tapu ihtiyar kadından bir türlü bize devredilemedi. Kadın iki sene evvel ecelle ölünce yeniden tapuya müraacaat ettik. İhtiyarın varisi yoktu ve binaenaleyh hakkımız olan evin bizim üzerimize devrini istedik. Fakat gene bu mesele bir netice vermedi. Hâlâ da uğraşıyoruz. Bütün bu uğraşma esnasında da evden çıkmadık. Hep aynı evde oturduk. Şimdi vergi memurları bizden evin vergisini istiyorlar. Ev bizim olsa, tapu senedile üzerimize kaydedilse hem vergisini vereceğiz, hem de tamir edip yeniletmeye çalışacağız.

Adapazarı tapu müdürlüğünün bu hususta nazarı dikkatlini celbetmenizi dilerim.

★

Siz ne dersiniz? Bu Profesör 190 yaşında omlalı

Maruf bir İtalyan muharriri Roma gazetelerinde 290 lisanına aşina bir Alman profesöründen bahsetmişti ve bu fikri da tercüme yolu ile Son Postaya da geçmişti. Dikkatli bir okuyucumuz Bay M. Rıza bu yazıyı okumuş, diyor ki:

— Fıkıradaki profesörün yaşı hakkında fikir verecek bir şey yoktu. Fakat profesörün her on yılda 10 - 15 lisanı birden öğrenmiş olduğu 99 kaydına bakarak şimdi 193 yaşında olmasına hükmettim. Siz buna ne dersiniz?

★

Okuyucumuz tamamile haklı, biz «buna bir şey diyemiyerek» mektubunu kaydetmekle iktifa ediyoruz.

★

Kütahya tapu müdürlüğü ve bir teşekkür

Kütahyada Yeni Tahal'da attar ve bakkal Servet, bir ipotek muamelesi için Kütahya tapu müdürlüğüne baş vurmuş, havale edilen evrakı 17 dakikada tamamlanmış. Bu yüzden karımız Kütahya tapu müdürü ve memurlarına teşekkür etmekte ve dairenin intizam ve sür'atini öğmekteyiz.

★

Nazilli Halkevindeki müsamere'ler

Nazilli gençlerinden Bahri Teyfik Nazlı resmi günlerde ve muhtelif zamanlarda Nazilli Halkevine yalnız muayyen öşhasın girebildiğini, bu kültür kaynağından kendisi gibi bir çok gençlerin istifade edemediğini iddia etmektedir.

Biz bunun bir sui tefehhüm olduğunu sanmakta ve Nazilli Halkevi Başkanının nazarı dikkatini celbetmekteyiz.

kabil 117 milyon 733.153 liralık ihracat yapmak suretile 25 milyon 201689 lira raddesinde bir ihracat fazlası temin edilmiş bulunmaktadır.

Millî para

1936 senesi nihayetinde altın blokunun dağılması ve Fransa, İsviçre, Hollanda ve İtalyanın paralarını devalüe etmiş olmalarına rağmen 930 senesindenberi fiili istikrarını muhafaza etmekte olan millî paramızın kıymetinde hiçbir sarsıntı husule gelmemiştir. Her sahada ileriyi isabetle gören hareket eden cumhuriyet rejimi paramızın kıymetinin korunmasındaki savaşını da azımla ve muvaffakiyetle takip etmiştir. Bu münâ-

Dünyanın en zengin adamı dün sabah öldü

(Baştarafı 6 ıncı sayfada)

Annesi razı oldu, derhal çiftçi bulundu ve kendisine para ikraz edildi. bir senet alındı, ve bir sene sonra da mavî vazunun içine 53.5 dolar girdi.

«Zengin olacağım!»

Küçük Rockefeller mektebe gidiyordu. Bir sene sonra talebeler grup halinde resim çıkartıyorlardı, Rockefeller de bunların arasında idi. Fakat birdenbire omuzuna dokunan bir el onu grupun içinden çekti çıkardı ve abus yüzü hoca:

— Bu kılık ile resim çıkaramazsın! dedi. Rockefeller fakirdi, babasının nerede olduğunu bilmiyordu. Bu acı ihtar onun kalbine çok ağır bastı. Ve o gün karar verdi:

— Zengin olacağım...

Rokfellerin ilk ve son aşkı

John Davison Rockefeller artık bir lise talebisi idi. Klevelanddaki muhtelit Lse'de okuyordu, orada esmer şımanca bir kızla tanıştı, Cavo Celestio Spelman üç sene sonra madam Rockefeller olacaktı. Rockefeller her şeyi sırasında yapmasını biliyordu, kendini aşkın hulyalarına kapıtmaktansa bir iş aramak lâzım geldiğini anladı. Ve yüzlerce yüzüne kapanan kapıdan sonra bir bakkalın yanına muhasip olarak girdi.

«Yanımdan ayrılıyorum»

Gayet iyi işi olan bakkal genç Rockefeller'in çalışmasından fevkalâde memnundu. Bir sene sonra onu yanına çağırdı:

— Azizim dedi, senelik tahsisatınızı 700 dolara çıkardım.

Rokfeller hiç sevinç asarı göstermedi: — Ben 800 dolarlık işi yapıyorum. Tahsisatımı 800 dolar yapınız, dedi.

Patronu bu teklifi kabul etmedi, o da hiç sesini çıkarmadan çekilip gitti. Üç ay patronunun onun mesaisini takdir ederek 800 dolar yapmasını bekledi.

Rokfeller hayatının bu kısmını bilâhare şöyle anlatmıştır:

— Patronların en büyük kabahatları maiyetlerindeki insanları takdir etmemek ve onları başka iş bulamayacaklarını zannederek istismar etmeğe kalkışmalarıdır, üç ay sabrettim, ve iki İngiliz ile birleşerek ona rakib bir mağaza açmağa karar verdim, gene patronun karşısına çıktım.

— 800 dolar verecek misiniz? diye sordum. O gene ilerinin bu parayı vermeye mütehammil olmadığundan, ileride düşünüleceğinden dem vurunca:

— Öyle ise çalışmıyorum! dedim ve ayrıldım.

Arkamdan 1000 dolara kadar parayı

artırdı, fakat ben artık bir bakkal dükkanının üç ortağından biri olmuştum.

Bu tarihten sonra, Rokfeller servet ulaşıyor, çok dürüst çalıştığı için her yerden yardım görüyor ve yalnız bakkallık içinde ilk sene 500.000 dolarlık ciro yapıyor.

Petrole akın

Rokfeller petrol işine ahablarındar birinin ısrarile ve hemen zorla giriyor. O kadar ki ilk kurdukları şirkete isim bile vermek istemiyor ve iki sene müddetle bu şirketin dahilî ve sessiz bir nazımı olarak çalışıyor, bakıyor ki iş mühim, bu sefer bu tarafa tevccüh ediyor. İlk iş olarak rakiblerinden Flagler ile birleşiyor. Sonra da o civarda bulunan bütün diğer şirketlerin hisse senedlerini satın alarak işe vaziyet ediyor.

İstandart Oil kumpanyasının kuruluşu Nihayet 1870 yılında bir milyon dolar ile Standard Oil kumpanyasını kuruyor fakat bütün sermayeyi akrabası arasında taksim ediyor.

Rokfeller artık fevkalâde kazanıyor. Rakiblerinin mallarını sattırmamak için birçok çarelerle baş vuruyor ve bu hâdîseler de isyan doğuruyor. Meselâ Teksas'ta Standard Oilin bir tenek petrolünü satmak 10 sene hapis yatmağa kâfi geliyor.

Meşhur gazeteci Hörst bir gün Rokfeller ile siyasi adamların arasındaki münasebetleri ortaya atarak Rokfellere hücum ediyor ve Rokfeller de tahtı muhakemeye almıyor.

Herkes Rokfellerin aleyhine dönmüştür, o sakin ve sakin mahkemeye geliyor, hiçbir şeyden haberi olmadığını fillen işten çekildiğini bildiriyor, fakat mahkeme de bu müessesenin kapatılmasına karar veriyor. Rokfeller bu haberi evinde alıyor, derhal şu kararı veriyor:

Müessesese dağılacak, 34 şubesi de muhtariyete kavuşacak ve her biri ayrı bir müessesese olacak. Bu 34 şube merkeze bağlıdır, ve merkezin de hisse senedleri Rokfellere'dedir.

Kanun başka bir müesseseyi tecrim etmiştir, halbuki onun yerine başka 32 müessesese peyda oluyor.

Kanun nazarında mağlûp olan Rokfeller hakikatte gene muzaffer oluyor. Rokfeller o tarihte 72 yaşındadır ve artık istihlahet çekiliyor. 100 yaşına kadar muhakkak yaşamağa karar veriyor.

Bu müdhîş adamın hayatta yapamadığı yegâne şey. 100 yaşına kadar yaşamak kararını yerine getirememiş olmasıdır.

sebetle bundan yedi sene kadar evvel millî para hakkında Büyük Başkanımız İsmet İnönünün yüksek huzurunuzdaki beyanatını hatırlatmak isterim. Başbakan aynen şöyle demişti: «Paramızın hal ve âtisi emindir. Kıymeti muhafaza olunacaktır, hiç kimsenin parası her hangi bir suretle tehlikeye maruz değildir.»

Cihanın bugünkü badireleri içinde dahi geniş bir istikbal için kuvvet ve ehemmiyetini muhafaza eden bu hakikate uygun vatandaşların nazarı dikkatini celbetmeyi faydalı görüyorum.

Merkez Bankasının altın stoku geçen mayıs bidayetinde 30 milyon Türk lirasına tekabül ettiği halde bugün yani bir sene sonra bu miktar 36 milyon 700 bin Türk lirasına tekabül edecek miktara vâsıl olmuştur. Her vesile ile bu stoku tezyit etmek emelimizdir.

Borsa haricinde alınıp satılan eski Türk altınının demin arzettiğim paraların devalüasyonunu müteakip tedricî bir tereffüfe meylettigini ve bugün 1050-1056 kuruş arasında alınıp satıldığını görmekteyiz. Altının bu tereffüü tamamen sun'î ve bu fiatta alıcıları için her halde altında 100-120 kuruşluk bir zarar muhakkaktır. Altın kıymetinde görülen bu sun'î tereffüü üzerinde Maliye Vekâleti ve Merkez Bankası tetkikatta bulunmaktadır. Ben burada meseleye mahza vatandaşları ikna için temas ediyorum.

Gümüş para

Tedavüle çıkarılmış olan gümüş paralarla ufaklıklar memleketin bu nevi tediyeye vasıtalarına olan ihtiyacını tamamen karşılamaktan uzak olduğu görülmüş, tedavüle çıkarılacak gümüş paraların yekününü 25 milyon liraya iblâğ hususunda hükümete salâhiyet verilmiştir. Bugüne kadar basılan madeni gümüş paralar yekününü 16 milyon liraya bulmuştur ki, memleketimizin nüfusuna nazaran

adam başına bir lira bile isabet etmemektedir. 25 milyonunun tamamı çıkarıldığı zaman adam başına 1,40-1,50 kuruşluk ufak para isabet edecektir. Bu miktarın ihtiyacımızı tamamen tatmine edeceği şimdiden kestirilmez.

Evvelce bastırılmış olan eski nikel ve bronz paraların tedavülden kaldırılarak yenilerinin tedavüle çıkarılmakta olduğunu ve bu mesaimizi önümüzdeki senede daha ziyade inkişaf edeceğini arz ederim.

Borçlarımız

Gerek dahilî ve gerek harici borçlarımızın önümüzdeki seneye ait faiz ve itfa karışıklıkları tamamen bütçeye konulmuştur. Borçlarımızın, taahhüdlerimizin günün gününe tediyesi hususunda gösterdiğimiz azamî dikkat sayesinde devlet maliyesine olan itimadın her tarafta gündün güne artmakta olduğu memnuniyetle görülmektedir.

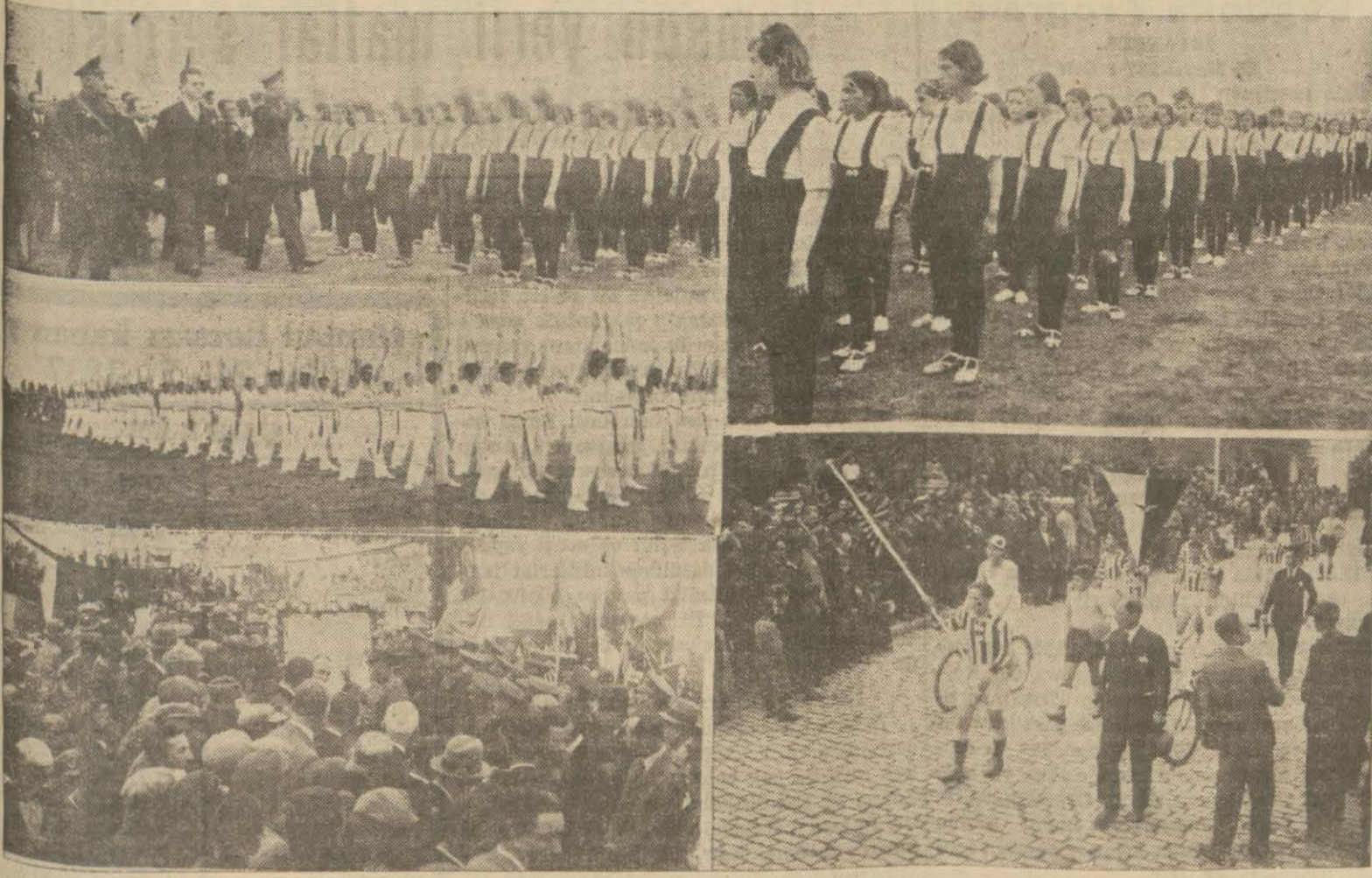
Hususi kredi işlerinin memleket iktisadiyatındaki kalkınma ile ahenkli bir suretle inkişaf etmekte olduğu memnuniyetle müşahade edilmektedir. Bankalardaki mevduatın her sene bir miktar daha kabarmakta olması keyfiyeti halkımızın millî iktisat prensiplerimize gündün güne artan itimat ve intibakını bariz bir suretle isbat etmektedir.

Sovyet askeri Ateşeleri Moskovada Toplanıyorlar

Londra 24 (Hususi) — Varşovadan Daily Ekspres gazetesine bildirildiğine göre, Sovyet harbiye nazırı Mareşal Vorosilof Avrupa, Japonya ve Amerika'ya kadı bulunan bütün Sovyet askeri ateşelerine, 10 hazirana kadar Moskovada toplanmaları için emir verilmiştir.

Yurdda gençlik bayramı

Samsunda 19 Mayıs her yerden daha büyük bir alâka ile kutlanılmış, gündüz eşine az rastlanır merasim yapılmış, gece fener alayı tertip edilmiş, bir çok hatipler söz söylemişlerdir. İdman şenlikleri de havanın kapalı olmasına rağmen büyük bir itizama yapılmıştır. Resim Samsunda yapılan şenliklerden muh telif intibaları göstermektedir.

Kitaplar arasında

Cihan harbine neden girdik, nasıl girdik, nasıl idare ettik?

Hâdiseler maziye intikal ettikçe ve eskidikçe, kıymeti ve değeri artar ve vü-zuh yavaş yavaş yerini bulur. İşte tarih için en doğru seyir budur. Geçen yıllardan gerimizde kalan ve en büyük tarihi hâdise olan büyük harpte, seneler geçtikçe yeni ve vazih safhalarile açılıp durmaktadır.

General Kâzım Karabekir, bu harbin Türk milletine ait safahatını tesbit etmek üzere yeni bir teşebbüse girişmiş bulunuyor. Büyük harpte bizim, umumî vaziyetimizi, devletin muhtelif yabancı millet grupları arasındaki tereddüdünü ve harbe girişimizin açık ve acıklı safhalarını göstermeyi hedef tutan üç ciltlik bir eser hazırlıyor.

Bu serinin birinci cildi «Cihan Harbine neden girdik?» ismi altında intişar etmiş bulunmaktadır. Bu ilk cildde eski general kısa bir mukaddeme yaparken, hem tarihin iki türlü yazılış şekline bahsediyor, hem de Osmanlı imparatorluğunun son günlerinde idare mekanizması başında bulunanların bildiklerini, yaptıklarını yazıp bırakmadan göçüp gittiklerini, böylece tarihi ve millî borçlarını ödemediklerini anlatıyor. «Halbuki diğer taraftan biz umumî harbin safahatını Molteke, Liman Fon Sanders, Golç Paşa gibi yabancı unsurların hatıralarından alıyoruz, diyor.

1914 yılının haziranında Bosnada Avusturya - Macaristan vâlihi öldürüldüğü zaman general Pariste olduğunu söylüyor ve böylece hatıralarına başlıyor.

Hatıraların birçok yerleri oldukça alâkalıdır. Şimdiye kadar yazılmamış safhalar çok değilse de, umumî harbin arifesinde meselâ Rusya gibi muazzam bir devletin Türkiye'ye karşı gösterdiği o burluk, bilhassa münasip bir ifade ile anlatılıyor. Kitabın içinde, bugüne kadar negredilmemiş sefaret telgrafları da oldukça şayanı dikkat birer vesika telâki edilebilir.

Yalnız eserde, umumî harple bağı pek az olan kısımlar göze çarpan bir fazlalık göstermektedir ki, bu hâdiselerin seyri için bir hayli büyük bir manî teşkil etmektedir. Meselâ «Rusyanın tarihine bir bakış» ara serlevhasını taşıyan kısmı, biz kitapta, sonradan eklenmiş bir yama olarak görüyoruz. Mademki, umumbî harp bir çok entrakların, birbirini takip eden hareket ve heyecanların, birbirini üstüne düşen vak'aların topyekûn bir devridir. Bu devri, yalnız kendi seyri içinde takip etmek daha münasip olur, kanaatindeyim.

Maamafih bütün bu fazla gördüğümüz kısımlar, mütalealar, hattâ bazı yerlerden bariz bir şekilde göze batan ufak te-

Kırklarelinde 19 Mayıs münasebetile yapılan tezahürat çok güzel olmuş, gece de Ana piyesi temsil edilmiştir. Resim temsil veren Halkevi gençlerini göstermektedir.

Alaşehirde hukuk hâkimi Müfit Erku yumcu oğlunun başkanlığında, Akınspor namile bir klüp tesis edilmiştir. Gençler, klübe büyük bir rağbet ve alâka göstermektedirler. Akınspor 19 mayısta Gençler Birliği ile bir maç yapmış, 5-0 galip gelmiştir. Resimde Akınsporun açılış töreninde bulunanlar görülmektedir.

Söğüt (Hususi) — Söğütte yapılan spor şenliklerinde gençler 1500 metreyi 5 dakikada koşmuşlar, ciridi 46 metreye atmışlar, yüksek atlamada bir metre 20 santim irtifaa çıkmışlar, tek adımda beş metre 75 santim atlamışlardır. Müsabakalarda birincilere ve ikincilere hediyeeler verilmiştir. Resim Söğütün spor gençlerini göstermektedir.

Milâsta yeni Atatürk heykeli

Milâs (Hususi) — Yeniden yapılmakta olan Atatürk heykelinin inşasına başlanmıştır. Bu heykel Cumhuriyet meydanında bulunan heykelden daha büyük olacaktır.

fek tefelsüflere rağmen, eser, yarın için geniş mikyasta bir ehemmiyet taşıyor. Muharrirden beklediğimiz yegâne şey, ikinci ve üçüncü kitabında yalnız umumî harp safahatını nakletmek, «fazla» lar - dan korunmaktır.

R. Ş.

Ekonomik kalkınmamızın mes'ut bir dönüm noktası

(Baştarafı 7 inci sayfada)

Mes'ut bir dönüm noktası:

1936 yılında ziraî mahsullerin sanai mamullere karşı alım kudretinin ehemmiyetli bir tereffü kaydettiği raporda işaretilirken, aynı yılda mamul piyasalarının imtisal kabiliyetinin de genişletildiği tasrih olunmakta ve ekonomik kalkınmamızın bu mes'ut dönüm noktası hakkında şu değerli malûmat verilmektedir:

«Bankamız tarafından köylünün esas gelir membaı olan ziraî mahsullerle, en fazla istihlak ettiği sanai mamullerin fiyatları üzerinden yapılan bir hesaba göre 1936 yılında ziraî mahsullerin sanai mamullere karşı alım kabiliyeti. 1935 yılına kıyasen % 13,57 artmıştır. Binaenaleyh bu satış sayesinde bir kısım fabrikalarda mamul fiyatlarında tatbik edilen cüz'î ilâvelerin satışlara tesiri olmamıştır. Satışlarımızın artışı, mamul fiyatlarındaki tereffü rağmen piyasaların imtisal kudretinin yükselmiş olduğunu göstermektedir.»

Fabrikaların satışları:

Sümer Bank idaresindeki fabrikaların umum satışları 1936 da bir yıl evvele kıyasen % 40,62 artmıştır. Piyasaya olan satışlar % 178,38 yükselmiş, devlete olan satışlar % 42,32 düşmüştür.

İzmit fabrikasının kapasitesi:

Halen tam randumanla çalışmakta olduğu halde, zaman zaman kendisine vâki siparişleri is'af edemekte olan İzmit kâğıt ve karton fabrikasının istihsal kapasitesini % 25 mikyasında arttırmaya imkân verecek tesisat ilâvesine karar ve-

rilmıştır. Mevcud fabrika binaları dahilinde yapılacak bazı munzam tesisat sipariş edilmiştir. 1937 yazında fabrika imal kapasitesini arttırmış olarak çalışacaktır.

1936 bilançosu:

Rapora bağı bilanço, müessesenin keşif bir inşa devresine has faaliyetinin karakteristik bir vesikasidir. Bu hususiyet bilançonun aktif kısmının «fabrikalara tahsis olunan sermaye» ve «yeni tesisler» pozisyonlarında tam bir vuzuh ile tebarüz etmektedir. Geçen yılbaşında bankanın kurulmuş ve işleme başlamış fabrikalarına tahsis etmiş olduğu sermaye yekûnu 22.872.714,82 liraya; tesis halinde bulunanlara yatırdığı sermaye ise, 7.636.430,64 liraya baliğ olmuştur. Bankanın maaş ve ücretlerle idare masrafları, banka teşkilâtının kuruluş devresi ihtiyaçları ile mütenasiben ve devamlı bir surette ittisa etmesine rağmen, bilançosunda % 7,36 nisbetinde mahdud bir tereffü kaydetmiştir. Banka 1936 yılında 1.823.966,65 liralık bir kâr temin etmiştir.

Tarihten sayfalar:

(Baş tarafı 9 uncu sayfada)

na terketmezlerdi; hepsi kendilerine kaldırı. Bundan başka hâkanın yanına diledikleri zaman girebilirlerdi. Ne kabahat işlerlerse işlerler ceza görmezlerdi ve bu yüksek imtiyazlar dokuz nesil devam ederdi.

İki askerin sadakati bir imparator namzedini ölümden kurtarmıştı.

Turan Can

İstanbul Belediyesi İlanları

Miktarı	Cinsi	Beherinin muhammen bedeli	İlk teminatı
1000 metre	82 santim eninde ameri-	27 kuruş	62 lira 92 K.
kan bezi			
900 metre	125 santim eninde ameri-	35	10 santim
kan bezi			
350 metre	90 santim eninde ameri-	35	
kan bezi			

Dumlupınar ve Hâkimiyeti Milliye mektebine lüzumu olan yukarıda cinsi, miktarı ve muhammen bedelleri yazılı olan üç türlü bez açık eksiltmeye konulmuşlardır. Nümune ve şartnamesi levazım müdürlüğünde görülebilir. İstekliler 2490 numaralı kanunda yazılı vesika ve hisasında gösterilen ilk teminat makbuz veya mektubule beraber 31/5/937 pazartesi günü saat 14 de Daimi Encümeninde bulunmalıdır. (2793)

★ ★

İtfaiye için lüzumu olan 70 milimetre kutrunda 2500 metre uzunluğunda keten hortum açık eksiltmeye konulmuştur. Bu hortumların hepsine 3250 lira bedel tahmin olunmuştur. Şartnamesi levazım müdürlüğünde görülebilir. İstekliler 2490 No. 11 kanunda yazılı vesika ve 243 lira 75 kuruşluk ilk teminat makbuz veya mektubule beraber 31/5/937 pazar tesisi günü saat 14 de Daimi Encümeninde bulunmalıdır. (B.) (2716)

★ ★

Keşif bedeli 48350 lira olan merkez halinde sebze hâli inşası kapalı zarfla eksiltmeye konulmuştur. Şartnamesi 242 kuruş mukabilinde levazım müdürlüğünden alınabilir. Eksiltme mayısın 29 uncu cumartesi günü saat 11 de Daimi Encümeninde yapılacaktır. İstekliler 2490 numaralı kanunda yazılı vesikadan başka Belediye Fen İşleri müdürlüğünden alacakları fen ehliyet vesikasile 3526 lira 25 kuruşluk ilk teminat makbuz veya mektubule beraber teklif mektuplarını havi kapalı zarfları yukarıda yazılı gün de saat 10 a kadar Daimi Encümene vermelidirler. (B.) (2748)

★ ★

Senelik muhammen kirası 10 lira olan Karagümrükte Debağzade mahallesinde Fevzipaşa caddesinde 52,50 M2 yol artığı teslim tarihinden itibaren 6 ay müddetle kiraya verilmek üzere açık artırma mayısın 29 uncu cumartesi günü saat 11 de Daimi Encümeninde yapılacaktır. İstekli olanlar 75 kuruşluk ilk teminat mektup veya makbuzile 31/5/937 pazartesi günü saat 14 de Daimi Encümeninde bulunmalıdır. (2769)

★ ★

Miktarı	Cinsi	Muhammen bedeli	İlk teminatı
2	Benzin tangı	340	25,50

Üsküdar konacak tank yukarıda cinsi, miktarı ve muhammen bedeli yazılı olan tank pazarlığa konulmuşlardır. Şartnamesi Encümen kaleminde görülebilir. İstekliler 2490 numaralı kanunda yazılı vesika ve hisasında gösterilen ilk teminat makbuz veya mektubule beraber 27.5.937 perşembe günü saat 14 de Daimi Encümeninde bulunmalıdır. (B.) (2950)

NEOKALMİNA

Grip, Nezle, Nevralji, Siyatik, Baş ve Diş ağrıları, Artritizm

Beğendiğiniz kadın ve erkek tipleri hangileridir?

— 386 —

İdeal kadın: Zengin, edip ve musikişinas kadın

Beğendiğim kadında Şekspirin dehası. Beethoven'ın nağmesi, Karunun hazinesi ve Venüsün cazibesi olmalı. Bu tipteki kadına bakınca kendimi görmek ve sevdiğim kadar sevmek isterim.

Vezirköprü Orta camii mahallesinde Muzaffer

— 387 —

Erkeklerde güzellik aramam

Erkeklerde güzellik aramam. Güzel değil, fakat sevimli, göze çarpar bir kusuru olmamalı. Evine sadık, iyi terbiye görmüş, bir aileyi sıkıntısız geçindirebilecek kabiliyette olmalıdır.

Ankara: Gülümser

(Sarih adresinin neşirini istememiştir)

— 388 —

Kıvrık saçlı, tonbul ve bana aşık bir kadın isterim!

Kıvrım kıvrım saçlı, orta boylu, kumral, tombul ve bana şömez bir aşkla bağlı orta tahsilli bir kıza daima ararım.

Çorlu: N. Bayer

(Sarih adresinin neşirini istememiştir)

— 389 —

Gözleri kıvılcım gibi bir erkek

Beğendiğim erkek tipi: Kumrala çalan esmer, mat bir yüz, derin manalı çizgiler.. Uzun bir boy, geniş iki omuz, ölçülü bir bel, gözleri iki kıvılcım gibi pırıl pırıl yanan tiplerden hoşlanırım. Mesleği subay olmalıdır.

Z. N. E. Aukara

— 390 —

Evine surat asmıyacak erkek

Beğendiğim erkek tipi şudur: Tipi: Kumral, kıvrık saçlı, yeşil gözlü, esmer tenli, uzun boylu, geniş omuzlu. Ahlakı: Kadına kendisini sevdirecek, ruhu temiz, kılıbık olmayacak, evine geldi mi yorgun olduğu için surat asmıyacak, neşeli olacak.

Mesleği: Ev geçindirecek kadar maası olacak bir lise öğretmeni.

Manisa posta memuru Avram vasıtasıyla H. Aylâ

— 391 —

Kadın daima güler yüzlü olmalı!

Beğendiğim kadın: Evine ve eşine merbut, yuvasını ve yavrularını sever olmalıdır. Umumi eşkâli noksansız olmalıdır. İyi anlayışlı, bilgili, ev ve eşleriyle meşgul, daima güler yüzlü olmalıdır.

Ankara Kâni

(Sarih adresinin neşirini istememiştir)

— 392 —

Her şeyden evvel gönüllerin birleşmesi lâzım

Gönülleri bir olanlar birbirlerinde kat'iyen güzellik aramazlar. Binaenaleyh gönüllerin birleşmesi temin olunmalı. Bundan sonra ortada güzellik veya her hangi bir hususiyet mevzuu bahsola-maz ve kıymet alamaz. Zaten her gönül-de bir aslan yatar.

Kaş M. Erdena

(Sarih adresi mahfuzdur)

Resimli zabıta hikâyesinin hal şekli

Kadın yere düşmeden evvel odada gezindi. Kapıyı açtı, kapadı. Tekrar odada dolaştı vemasaya oturdu. Hart, odada dolaştı ve masaya oturdu. Hart, kısımda, muşambanın üzerindeki ıslaklığı görerek (resim 4) mutat sabah sütünü alıp bir parça içtiğini (üç numaralı resme bakınız) anladı ve kendi kendisine düşündü: Pekâlâ amma, bu şişenin tipası ne oldu?... Ya şişenin içine düşmüş, veya masanın üzerinde ve yahut ta yere yuvarlanmış olmalıydı. Tıpanın kayboluşu Hart'ın midesini bulandırdı. Sonra, gene birden hatırladı, masa üzerinde duran süt şişesinin, odaya ilk girdiği zamanki muhteviyatı, şimdiki muhteviyatı arasında bir hayli fark vardı (3 ve 6 numaralı resimlere bakınız) ve bundan bir hüküm çıkardı; ev sahibi, kiracısının şişesine daha kiracı şişeyi odasına almadan evvel zehiri koymuş-tur ve Hart doktora gittiği zaman da süttü zehirlendiği anlaşılmasın diye acele ile şişeyi değiştirmiş ve bu telâş esnasında da kapağını koymayı unut-muştur.

Esasen polis te ev sahibinin odasında, nereden aldığını bir türlü söyleyemediği bir takım paralarla, madam Graymesin posta çek defterini buldu. Cinayet kendi kendisine ortaya çıkmış bulunuyordu.

NOT: [Madam Graymesin şiddetli bir soğuk algınlığına tutulduğunu, bu yüzden zehirin kokusunu almayacağını, sütün de bu zehirin rengini kaybedeceğini gözönünde tutunuz!]

RADYO

Lugünkü Program

İSTANBUL

25 Mayıs 1937 : Salı

Öğle neşriyatı: 12.30: Plâkla Türk musikisi. 12.50 Hava - dis. 13: Muhtelif plâk neşriyatı
Akşam neşriyatı: 18.30: Plâkla dans musikisi, 19.30: Kon - ferans: Eminönü Halkevi neşriyatı kolu na - mına, Nusret Sefa, 20: Belma ve arkadaşları tarafından Türk musikisi ve halk şarkıları, 20.30: Ömer Rıza tarafından arapça söylev, 20.45: Cemal Kâmil ve arkadaşları tarafından Türk musikisi ve halk şarkıları: (Saat ayarı), 21.15: Radyo fonik dram (Madam Bater Fley), 22.15: Ajans ve borsa haberleri, 22.30: Plâkla sololar, opera ve operet parçaları.

Yarınki Program

İSTANBUL

26 Mayıs 1937 Çarşamba

Öğle neşriyatı: 12.30: Plâkla Türk musikisi. 12.50: Hava - dis. 13.05: Muhtelif plâk neşriyatı.
Akşam neşriyatı: 18.30: Plâkla dans musikisi. 19.30: Mando - lin orkestrası, Berk ve arkadaşları, 20: Ne - zih ve arkadaşları tarafından Türk musikisi ve halk şarkıları, 20.30: Ömer Rıza tarafından arapça söylev, 20.45: Bimen Şen ve arkadaşları tarafından Türk musikisi ve halk şarkıları. (Saat ayarı), 21.15: Orkestra, 22.15: Ajans ve borsa haberleri ve ertesi günün programı, 22.30: Plâkla sololar, opera ve operet parçaları, 23: Son

İstanbuldan Tahrana

[Baş tarafı 8 inci sayfada]

rine geliyor. Bay Mes'udi:

— Evet diyor, değerli ve sevimli şahsiyeti ile kendisini İran milletine daha ilk günden sevdiren, dostluklarını kazanmakla sevdiğim Bay Cemal Hüsnün riyaset ettiği ve içinde kıymetli mesaisi nisbetinde nezaketi ve cana yakınlığı ile şöhret bulan Bay Kemal Köprülünün* de bulunduğu Türk heyeti ile İranın imzaladığı mukaveleler yepyeni bir çizirini esasen muhkem temellerle beslenmiş olan İran - Türk dostluğunun, kardeşliğinin bir kat daha perçinlendiğini bildiren müjdecisidirler. Elbette ki, bu mes'ut netice, iki ulu Önderin irade ve idaresinin, birbirlerine karşı besledikleri sarsılmaz yakınlık ve sevginin kaynaklarından meydana geldi.

Ekonomik ve hukuki sahalarda birbirleriyle daha çok kaynaşan, bağdaşan iki memleket bu suretle ve hiç şüphe yok ki terakki şehrahında daha kuvvetli ilerleyecek, manevî bağlara daha muhkem olacak, kardeşlik rabatları daha fazla artacaktır. Şuna da işaret etmek isterim ki, bu arada her iki memleket matbuatının rolleri pek büyüktür. Aralarındaki rabta ne kadar genişlerse yukarıda saydığım emel ve hedeflere o nisbette çabuk varırız. Bugün bile bunun eserlerini görüyoruz. Ve ben ve benim gibi bütün İranlılar, bütün bu tezahürleri memnuniyetle, meserretle takip ediyor, karşıyoruz.

Bir yandan, bu sefer buz gibi «bidi-miş» şerbetlerimizi içerken Bay Mes'udi İstanbul hatıralarını, Atatürk Türkiye'sinde gördüğü terakki ve yapıcılığı engin bir samimiyet ile anlatıyor.. Bu ka-

EKONOMİ

Samsun yerli mallar sergisi beynelmilel olacak

Samsun (Hususî) — Dördüncü yerli mallar sergisi binlerce halkın alkışları arasında açıldı. Serginin açılma töreninde ticaret odası umumi kâtibi Cudi Günsoy tarafından serginin ehemmiyetini anlatan bir söylev verildi. Bu hitabeyi müteakip şehrimizde misafiretne bulunan kolordu kumandanı general Galip tarafından açılan sergiyi halk büyük bir teahümlerle ziyarete başladı.

Sergide Kütahya çini fabrikası, Bursa bıçakları ve ipeklî kumaş fabrikaları, Antep el işleri, Ankara sofları, Sümerbank yerlimalar pazarı, İstanbul fil' dişi mamulâtı, Kadıköy pastanesi ve bülümle Samsun yerlimalarına ait mamulâtın teşhir ve satışı yapılmaktadır. Bu sergi dahilinde inhisarlar idaresinin vücudu getirdiği pavyon büyük bir rağbet kazanmıştır. Bu pavyonda sergi namına yapılan nefis sigaralar da satılmaktadır.

Bu yıl sebze ve meyva bol

İlkbaharda bereketli yağmurlar yağdığından sebze ve meyvalar bu sene, geçen senelere nisbetle pek boldur. İstanbul piyasasına Adana ve havalisinden taze bamyaya gelmiş - tir. Bamyaya perakende olarak kilos 30 - 35 kuruşa satılmaktadır. Bir hafta önce 120 - 150 kuruşa olan domates perakende kırk kuruşa inmiştir. Yerli kabak 6 kuruştur. Baş enginar 6 kuruştur. 2 kuruşa kadar enginar da vardır. Yaprak 10 - 15 kuruştur. İyi bezelye ve fasulye 10 kuruştur. Adapazarı, Bolu taraflarından külliyyetli miktarda taze patates gelmektedir. Taze patates boylarına ve cinslerine göre 5, 6, 8 kuruşa satılmaktadır. Bu sene sarmısak çok boldur. Baş sarmısaklar büyük boy, 12, orta ve küçük boy 10, 7 ve 5 kuruşa satılmaktadır.

Meyvalara gelince: Çilek geçen senelerde görülmemiş kadar çoktur. Yerli ve birinci çilek perakende 25 - 35 kuruş arasındadır. Ereğli çileği 15 - 20 kuruşa satılmaktadır. Kiraz çileğe nisbetle pahalıdır. Yerli kiraz 20 - 25 kuruştur. Diğer vilâyetlerden gelenler 10 kuruştur.

Zerdali, en iyi cinsi 40 kuruştur. Küçükleri 20 den satılmaktadır. Can eriği 10 kuruştur.

Türk borcu kupon tediyatı

Yüzde yedi buçuk faizli ve 1933 Türk borcu tahvilleriyle, yüzde yedi buçuk faizli 1934 ikinci sıra Türk borcu tahvilleri hâmilelerine 25 Mayıs 1937 vâdesine ait kupon tediyatı - na bugün başlanacaktır. Dahilde kupon başına 18,75 Fransız frangi mukabil olan 1,061 Türk lirası verilecektir. Ünitürk geçen haftaya nazaran düşmektedir. Cumartesi birinci tertip 20,10 da kapanmıştır. Dün 20 lirada açılmış ve 19,77,5 da kapanmıştır. İkinci tertip 19,70 de açılmış, 19,65 de kapanmıştır. Frank 110,76 da muamele görmüştür.

dar yıllık gazetecilik hayatında tatlı hatıralarını da sorduğum İranlı meslektaş, yüzünde tebessümler belirerek, farsçanın o lâtif ahengile:

— Erz mişevd ki (arz olunur ki...) diye devam ediyor. En tatlı hatıram.. Her günün bitişile geriye, geçmişe bıraktığımız Pehlevî devrinin, tecellisini gördüğünüz ve gördüğüm her inkılâp hamlesi en tatlı sek ve asil şehin «Hazreti Atatürkle» Ala hazreti yümayunun Şehinşah Pehlevinin birbirlerine mülâki oldukları andır. Atatürkü yakından gördüğüm ve mazharı iltifatı olduğum dakikaları da asla unutamam. İbrahim Hoji

İstanbul Borsası kapanış fiyatları 24 - 5 - 1937

ÇEKLER

	Açılış	Kapanış
Londra	625,00	626,75
Nev-York	9,7906	0,7898
Paris	17,7275	17,70
Milano	4,6892	4,6844
Briksel	87,44	87,335
Atina	3,4580	3,4551
Cenevre	64,00	63,9232
Sofya	1,4380	1,4326
Amsterdam	22,68	22,6525
Prag	4,2096	4,2045
Viyana	13,72	13,7035
Madrid	1,9675	1,9658
Berlin	4,1696	4,1646
Varşova	3,9840	3,9792
Budapeşte	107,68	107,5510
Bükreş	34,40	34,3587
Belgrad	2,7486	2,7450
Yokohama	24,695	24,725
Moskova	3,1032	3,0994
Stokholm		

ESHAM

	Açılış	Kapanış
Anadolu şm. % 60 peşin	00,00	00,00
A. Şm. % 60 vadeli	00,00	00,00
Bomontl - Nektar	9,00	9,00
Aslan çimento	13,75	13,75
Merkez bankası	00,00	0,00
İş Bankası	9,75	00,00
Telefon	8,00	—
İttihat ve Değir.	10,60	—
Şark Değirmeni	1,15	—
Terkos	0,00	—

İSTİKRAZLAR

	Açılış	Kapanış
Türk borcu I peşin	00,00	00
» » I vadeli	20,00	19,775
» » II vadeli	19,70	19,65

TAHVİLÂT

	Açılış	Kapanış
Anadolu I pe.	00,00	00,00
» I vadeli	00,00	00,00
» II pe.	00,00	00,00
» II va.	00,00	00,00
Anadolu mü. peşin	44,10	44,10

İSTANBUL

Ticaret ve Zaire Borsası

24/5/1937

FIATLAR

CİNSİ	Aşağı	Yukarı
Buğday yumuşak	K. P. 6 8	K. P. 6 13
Buğday sert	6 10	6 24
Arpa	4 5	—
Çavdar	4 15	—
Afyon ince	600	—
Yapağı Anadolu	52 20	—
Peynir beyaz	24 15	27 20
Peynir kasar	38 00	55

Kâmiran oralarda değildi: — Ne iyi! Bir gün daha beraberiz! Diye seviniyordu.

Bülent, o gün evin içindeki matemin arasında bile sıra, saygı düşünmeden: — Turhan telefon etti, dedi, hem mateminize iştirak ettiğini söyledi; hem de bu akşamki trenle İtalyaya gidiyormuş, bir emirleri var mı, diye sordu.

Başka zamanda olsa, belki Lebibe buna pek üzülürdü; fakat babasını birdenbire kaybetmenin acısı içinde duyamadı bile..

Ertesi gün cenazeye gelenler pek kalabalıktı. Paşa, mektepten orduya kadar eski arkadaşlarına, bütün tanıdıklarına kendisini sevdirmiş, çok değerli, pek temiz bir adamdı.

Herkes yürekten gelen bir matemle orada toplanmıştı.

Bülent oradan oraya koşuyor, aklı sıra her işe yetişiyordu. Kalabalığın arasında Turhanı görünce:

— Haniya, dedi, sen dün akşam gidiyordun? Yoksa bu da mı blöftü?

O: — Gidecektim ama, cenazede bulunmak için kaldım.

Demedi; hiç sesini çıkarmadı. Cenaze dönüşünde yazıhaneye uğradı. Kâmiran bugünü onunla beraber geçirmek istiyordu. (Arkası var)

Son Posta'nın Tefrihi: 44

ÇİTLENBİK

Yazan: Kemal Rağd

— Ooo, sen misin? dedi, sorma başımıza gelenleri... Dün gece, hep beraber vakte kadar oturduk. Domino oynadık. Yalnız, yatmadan evvel, zavallı, başımda biraz ağrı var, diyordu.

— Kim a canım?..

— Paşa...

— Ben Lebibe ile kardeşinin, annelerinin bir emirleri, bir istedikleri var mı, diye soracaktım.

— Biz elimizden geleni yapıyoruz. Sana göre hiç bir iş yok.

— Bu, ne demek Allah aşkına... Bir kere sormam kabahat mı oldu?..

— Kabahat değil amma, şimdilik bir şey lüzum yok!..

— Ne olursa olsun, sen bir kere sor bakalım.

— Nesini sorayım. Her işe ben bakıyorum. Sana da onların ağzından işte söylüyorum: Hatırladığımız teşekkür ederiz; fakat zahmete girmene lüzum yok...

— Olur şey değil... Sen zaten insanı zorla çileden çıkarırsın?.. İtalyaya giderken belki ismarlıyacaktı bir şey vardır, diye düşündüm: onun için te-

lefon ettim. Böyle karşılanacağımı bilseydim sesimi bile çıkarmazdım.

— Bizim şimdi bunları düşünecek vaktimiz var mı?.. Bu gurültünün arasında sana Venedik dantelâsı mı ismarlıyacaktı zannettin?.. Hem sen demindenberi bunu mu söylüyorsun?..

— Ya, sen ne anladın?..

— Ne bileyim, bu felâketin ortasında herkes gibi sen de âdet yerini bulsun diye telefon ettin, sandım.

— Hangi felâketin?..

— Canım, haberin yok mu?.. Evin içinde sabahtanberi herkes birbirine geçti!..

— Ne oldu?..

— Demindenberi sormuyorsun ki söyleyeyim!..

— Söyle, ne var?..

— Paşa, sizlere ömür...

— Arif Paşa mı?.. Öldü mü?..

— Evet.

— Ne zaman?..

— Bu sabah...

— Vah zavallı vah...

— Dün gece hiç bir şeyi yoktu. Dediğim gibi hep beraber oturduk, konuş-

tuk. Bu sabah uyandırdığı zaman biraz yüzünde kırmızlık varmış. Sonra birdenbire olduğu yere düşmüş. Kalb sektesinden gitti adamcağız!..

— Vah vah vah, benim hiç haberim yoktu..

— Nereden olacak?.. Otomobili gönderip beni evden aldırmanın olsunlar, ben bile duymuyacaktım.

— Kimbilir, zavallı Lebibe de ne haldedir?.. Ne kadar üzülmiştir!..

— Sorma zavallıları!.. Böyle birdenbire, bu kadar korkunç bir levha karşısında hep birden çıldırarak gibi olmuşlar... Geldiğim zaman hepsini baygın bir halde buldum. Ne ise, şimdi biraz yatıştıralar; yarın da onları Boğaziçi-ne halalarının yanına götüreceğim. Bir kaç hafta orada kalsınlar, bu felâketin ağırlığı biraz unutulsun!.. Sen başka bir şey söyleyecek misin?.. Her iş bana bakıyor, onun için daha uzun konuşamayacağım.

— Cenaze ne zaman kalkıyor?.. Bugün mü?..

— Bu saatten sonra artık yetişemeyecek; yarın öğleye... Sen bugün mü yola çıkıyorsun?..

— Öyle idi ama...

— Güle güle... Güzel güzel eğlen... İnsan kârlı işler bulunca dünyayı unutmuyor...

— Bırak şimdi, bunların sırası mı?.. — Vapurla mı gidiyorsun?..

İttihat ve Terakkide on sene

14 üncü kısım No. 44

İTTİHAT VE TERAKKİNİN SONU

Talât, Enver ve Cemal nasıl kaçtılar, nasıl öldüler?

Yazan: Eski Tanin Başmuharriri Muhittin Birgen

Ereğliden İneboluya ancak dört günde gidebilmiştik

Kaptana dedim ki:

— Bir tek kelime cevap verirken kurtun beynindedir! Şaka değil, elimde zoveler de vardı!

Kaptan Yorgi ağzını açamadı, ötekiler de bağırıp bağırıp sustular. Gemi de demir atmadan durdu; müktesep sür'atle karaya doğru yavaş yavaş yaklaşıyordu.

Ereğli mutasarrıfı itilâfçı

Dikkatle etrafa bakarak karaya çıkmak meselesini tetkik ederken geminin etrafında bir polis sandalı meydana geldi. İçindeki polis memuru beni tanımış olacaktı ki isimle bana hitap etti. Beni nereden tanıdığını sorduğum zaman, mecliste çalışan polislerden olduğunu bir aydanberi de buraya nefyedilmiş bulunduğunu söyledi. Meğerse, Ereğli kaymakamlığı da o sırada İstanbul hükümetince mutasarrıflığa çıkarılmış ve itilâfçılardan Kadri isminde bir zat da mutasarrıf tayin edilmiş imiş. Polis memuru mutasarrıfın karaya çıkmasına mani olmak üzere gelip geçen şüpheli gemileri tarassut ediyormuş. Bana bunları hikâye ederek karaya çıkmamı teklif etti. Fakat, bu sıralarda çok ihtiyatlı olmak lâzımdı. Onun için kaymakama haber vermelerini rica ettim. Gittiler ve biraz sonra kaymakama beraber geldiler. Artık rahatça karaya çıkabilirdik. Kaptan Yorgiye on beş lira kadar bahşiş verdik ve herif de bu nazik bolşeviklerden pek memnun kaldı.

Ereğliye çıkmak, bizim için büyük bir hâdisse idi. O gün, İstanbuldan hareketimizin tamam yirmi sekizinci gününü idi. Bu müddet içinde mahrumiyetin envaini, yorgunluğun en son derecelerini görmüş ve bilhassa bir gün, bir gece bile rahat bir yatağa yatmamıştık. İçimizde bitlenmemiş kimse yoktu!

İneboluya gidiyoruz

Ereğlide bir gece kaldık. Ertesi gün kafilere ikiye ayrıldı. Bir kısım, karadan Ankara yolunu tuttu; ben de, gençlerle birlikte, limanda bulunan küçük bir İtalyan vapuruna binerek İneboluya çıkmayı tercih ettim. Oradan daha rahat ve kolay gitmek imkânı vardı. Üç gün süren fena bir vapur yolculuğundan sonra İneboluya da vardık. Orada kaldığımız iki gün esnasında, İstanbuldan gelen gazetelerden anladık ki, bizim kaptan Yorgi İstanbula varmış, başından geçen şeyleri anlatmış, bunun üzerine bir torpido gönderilip Kefken adası bombardıman edilmiş ve adaya asker çıkarılarak adadaki millîci eşkiyanın takibine başlanmış! Sübhannallah, şu İstanbul gazeteleri bir türlü doğru havadis vermesini beceremiyorlardı!

Bu hatıraları yazarken yaptığım plâna göre, İttihat ve Terakkinin sonuna ait hikâyelerin, millî mücadelenin teşkilâtlanması devrinden evvelki zamana ait kısmını burada bırakacağım. Fakat, benim İstanbulda geçirdiğim gizli hayat ve çiftçilik devirlerine ait yazdıklarım ve millî mücadelenin başlangıç devirlerindeki psikolojik değişmelere dair naklettiğim şeyler, bir çok okuyucularımın ve dostlarımın alâkasını uyandırdı. Memleketin ruhi bir sukuttan nasıl kurtulduğunu ve kültüde yeniden nasıl bir azim ve cesaretle doğduğunu göstermek bakımından faydalı olan müşahedelerim, şimdiye kadar ancak hayali romanlara mevzu olmuş bir devrin tarihini canlandırmaya çok yaradığı için bir çok dostlarım, o zamana ait müşahedelerimin hikâyesini biraz daha ileri götürmemi istedikler. Bunun için, millî mücadelenin ilk tarih devrini teşkil eden bu zamana ait hatıralarımı Ankaraya kadar hikâye edeceğim.

... İstanbuldan Ankaraya kaçan kafileler arasında, İneboluya düşen ilk kafilemiz biz olmuştuk. Ereğliden İneboluya, bizim romorkörden biraz daha büyük bir İtalyan gemisinde, iskelelere uğraya uğraya tamam dört günde geldik. Vapur o kadar küçük, yolcu o kadar çoktu ki, biz -ben ve üç genç - dört geceyi, güvertede bir tek örtü altında ve birbirimize sokularak, tahta üstünde uyumaya çalışarak geçirmiştik! Bereket versin ki, bir senelik çiftçilik ve dağ hayatı, beni bu nevi seyahate hayli alıştırmış ve artık, İstanbul mahallebici çocuklarına ait korkulardan, en dişelerden tamamen kurtulmuşum. Hayata, bütün müşkülâtile birlikte, korkmadan bakabilen yeni bir insan olmak, fena bir şey değildi. Bunun için bir buçuk senedir yaşadığım hayattan o kadar şükâyetçi değildim. Hayat karşısında daha sağlam, daha dayanıklı ve bilhassa sinir itibarile, çok kuvvetli bir adam olmuştum.

İngiliz torpidosu

Bunun için, vapurumuz nihayet İnebolu limanına yaklaşıırken orada bir İngiliz torpidosunun durmakta olduğunu görünce hiç telâş etmedim. O tarihlerde bizim en çok korktuğumuz şey, İngiliz bayrağı ve İngiliz üniforması idi. Hatta, bu torpidoya bir kaç gün evvel, Ereğli yolunda rast gelmiş olsaydık belki de bizim romorkörü baştan kara edip sahile çıkabilirdik. Fakat, burada karşılaştığımız zaman o kadar korkmadım. Elbet saklanmanın ve kaçmanın kolayını bulabilirdik. Bizim neslin, benim gibi cihan harbini karargâhlarında misafir olarak görmüş kısmı bile artık bu nevi işlere alışmıştı.

İngiliz torpidosu limanda dururken bizim vapur da onun yanında demirledi. Bir gözüm, bizim vapura gelip gidenlerde, bir gözüm de torpidoda idi. Gelen kayıkçılardan torpidonun orada hiç bir işe karışmadığını öğrendikten sonradır ki, biz de sahile çıktık ve doğru otele gittik. Ereğlide temizlenmiş olduğumuz halde İneboluya kadar tekrar bitlenmiştik! İlk işim, otelciden kızgın bir ütü istiyerek çamaşırlarımı - bütün çamaşırlarımı zaten arkamızdakinden ibaretti! - ve elbisemi kendi elimle ütümek ve bittin kurtulmak oldu. Ondan sonra da hükümete gittik. Polis te bizimle meşguldu: Kimdi İstanbuldan gelen adamlar? Bunlar ne biçim insanlardı?

Haklı olarak polis bunu merak ediyordu. Bir milletin hayatında en fena zamanlar, böyle devirlerdir: Kimsenin milli bir fert olarak, birbirinden emin olmaması, Türk, Türkten emin olmadığı gün, en büyük felâkettir. O tarihte de Türk, Türkten emin değildi. Nasıl, ben Ereğliye çıkmak için, beni tanyan polisin sözüne inanmamış ve dostum olan kaymakamın vapura kadar gelmesini istemiş idisem, İnebolu hükümeti de, İstanbuldan gelen bu Türklere emin değildi. (Arkası var)

Çektiğim ağrısı değil inadlığımın cezasıdır.

Eğer verilen nasihatleri dinleyip de

NEVROZİN

kaşelerini tecrübe etseydi bu ıstırablar çoktan dinmiş olacaktı.

NEVROZİN

En şiddetli baş ve diş ağrılarıyla üşütmekten mütevellid bütün ıstırabları keser, nezleye, kırıklığa, romatizmaya çok faydelidir.

Paranızı beyhude yere sokağa atmayınız!

RADYOLİN

Sizi; terkibi meçhul ve ondan üç dört defa pahalı ecnebi mamulâtını kullanmaktan kurtarmıştır.

Bize bütün yerli mallarını yabancı mallara tercih ettiren en kuvvetli sebep olanların taze, ucuz ve saf olmalarıdır. Bu evsafı taşıyan öz Türk mamulâtı dururken pahalı ve muhteviyatı şüpheli ecnebi mamulâtına para vermek günahtır.

Radyolin diş macunu hudutsuz muvaffakiyetle halis yerli malın bu meziyetini parlak surette isbat etmiştir.

"Son Posta"nın Hikâyeleri

Kraliçenin Küpeleri

Yazan: Kadircan Kaftı

Sivri kalpaklı sarkık bıyıklı Mogol atlıları bir geyik sürüsünün ardına düşmüşlerdi. Çalıları atlıyorlar; hendeklerden aşılıyorlar; ağaçların arasında zızzaklar çizerek, uçurum kenarlarından bir yıldırım hızla geçerek alabildiğine koşuyorlardı.

İkide bir köpeklerin havlamaları ve çığlıkları ormanda çınlıyor; havalanan atmacalar giyiklerle karacaların kafalarına konarken oklar ısıklararak onların sağrılarına saplanıyordu.

Bir giyik yaralanıp düştüğü zaman ormanın derinliklerinde uzun ve acıklı böğürtüler aksediyor; yavruların bir coeğün ağlamasını andıran haykırıları duyuluyordu.

Oktay Han avlanıyordu.

Hayır, o bugün geride kalmıştı. Yanındaki adamları, bu adamların aralarına katılarak erkekleri kadar cesaret ve çeviklik gösteren Mogol kadınlarla kızlarını hep savmıştı. Yanında yalnız karısı Muka vardı.

— Muka, susadım. Bir su başı bulalım da oturalım.

— Peki...

Atlarını ormanın dışarısına doğru çevirdiler.

Etrafa bakıyorlar, fakat ne bir dere, ne de bir pınar görebiliyorlardı.

Birbirlerine seslenen atlıların, bağırarak köpeklerin ve haykırarak, yahut inliyen geyiklerin gürültüsü gittikçe daha uzaktalaya kaldı.

Bir saat kadar ormandan çıkmışlardı. Bir yamaca, sonra da küçük bir vadiye gelmişti. Orada bir kaç ekilmiş tarla ve uzakta küçük bir köy göründü.

Oktay Han karısına:

— Çok yorulduğum. Şimdilik sudan vaz geçtim. Şurada oturup dinlenmek istiyorum.

Dedi.

— İyi olur Hakamım!

Atlardan indiler ve yanyana oturdular. Oktay Han Mukayı çok severdi. Çünkü o her şeyden önce uysal, sevinli, iyi kalbli, düşünceli bir kadındı; çok zaman devlet işlerinde bile onun yardımlarını görüyordu.

Oktay Han karısının dizlerine başını koydu ve gözlerini kapadı.

O sırada Muka onun yüzüne doğru eğildi:

— Hakanım, kılıksız bir adam koşa koşa bize doğru geliyor!

— Gelsin! Belki bir dileği vardır.

Adam biraz daha yaklaşıncaya beline kadar çıplak olduğu görüldü. Biraz sonra da gömleğini çıkarmış olduğu ve içine bir şeyler koyarak getirdiği anlaşıldı.

— Hakanım, bu adam bize bir şey getiriyor!

— Dilerim ki su getirsin!

Adam geldi. Mogol imparatorile karısını yerlere kadar eğilerek selâmladı ve yüzünü onların önüne koydu:

— Sizi köyden geçerken görmüştüm. Şimdi hemen tanıdım. Bu küçük armağanımı kabul edin; Hakanım!..

Oktay Han doğruldu ve önünde üç tane kavun gördü.

O kadar hoşuna gitti ki tâ candan gülümsedi. Az daha kalkıp adamcağızı yarıklarından öpecekti.

Hemen kavunlardan birini kesti ve kraliçeye birlikte yemeğe başladı.

Köylüye bakarak:

— Pek tathymiş!

Dedi.

— Bahtınıza kesmiştim Hakanım. Dilerim ki ömrünüz daha tatlı geçsin!

Onları bırakarak gitmek istedi. Fakat Oktay Han ona seslendi:

— Dur, gitme!..

Adamcağız döndü.

Oktay Han ilâve etti:

— Bize ettiğin iyiliği ödeyemeyiz. Fakat ben de sana bir küçük armağanla karşılık vermeliyim!

Ceplerini araştırdı ve yanında para olmadığını anladı.

Mukadan istedi.

Onda da yokmuş!

Oktay Han üzüldü. Kendi kendine:

— Karşıksız bırakmamalıyım. Adamcağızın ayağında pabuç ve sırtında elbise yok. Belki çocukları da var ve bu akşam şu kavunları yiyerek yatacaklardı!

Diyordu.

Üstünde başında onun işine yarıyacak bir şey aradı.

Fakat bulamadı.

Karısına baktı. Onun kulaklarında birer elmas küpe sallanıyordu.

Bunlar öyle şeylerdi ki her yerde kolaylıkla satılabilirlerdi.

— Muka, küpelerini çıkar!

— Ne yapacağım?

— Bu adama vereceğim.

Kraliçe şaşırıldı.

Bu bir delilik değil miydi?

Bu adam her biri bir kaç yüz altın eden küpelerin değerini bilemezdi. Kim bilir onu ne yapacaktı!

Oktay Hanın sözünü hemen yapmış olmak için küpeleri kulaklarından çıkardı. Fakat düşüncesini açmaktan da çekinmedi:

— Bu adamcağız küpelerin değerini bilmez. Yarın gelsin, ona elbise ve para veriniz.

Oktay Hanın kaşları çatıldı:

— Muka, yokluk içinde, aç ve çıplak bir adamın yarına kadar bekleyebileceğini sanıyor musun? Ver de gitsin. Ne zaman olsa onlar bana geri gelecektir.

Muka elmas küpeleri verdi.

— Köylü onları sevinçle aldı ve koşa koşa uzaklaştı.

Muka o gün ve o gece üzgündü.

Kocasının yaptığı işi biraz budalaca buluyordu. Hele küpelerin geri geleceğini söylemesi gülünç değil miydi?

Ertesi gün öğleye doğru Oktay Han bazı suçluların muhakemesini yapıyordu.

— Bir kuyumcu Hakanımızı görmeyi istiyor!

Dediler.

— Muhakeme bittikten sonra içeri alın!

Getirdiler.

Bu bir İranlıydı. Oktay Hana ve şehzadelerle vezirlere Çinden, Hintten, İrandan mücevherler getiriyor ve satıyordu. Bir çok para kazanıyordu.

Oktay Hanın önünde baş eğdi:

— Hakanım, küçük bir armağanımı kabul ederseniz büyük bir sevinç duyacağım. Bunu benden esirgemeyin!

(Lütfen sayfayı çeviriniz)

• Son Posta'nın tefrikanı : 33

Endülüs Şövalyesi Abdurrahman

Yazan : A. R.

Abdurrahman, kılıcının kabza tarafını koltuğunun altına almış, sınıksız burnozuna sarılmış meydanın ortasına doğru ilerliyordu

Cesaret, kuvvet, mükemmel bir zırh takımı, kayaların tepesinde kartal yuvasına benzeyen bir şato, sevgililerinin pencereleri altında serenat yapabilmek için güzel bir sesle, ucundan sarı ve yeşil kordelâlar sarkan bir de kitara lâzımdır; derler... Fakat siz, bu son söylediklerine kulak asmayı nız. Eğer mutlaka şövalye olmak istiyorsanız, yalnız ilk söylediklerimi te-

darike çalışın.
— Atım var.
— Âlâ...
— Kılıcım da var.
— Çok âlâ.
— Yalnız, aşkım yok... Kalbim, tamamiyle bomboş.

— İşte, bu fena.
— Niçin?..
— Şunun için ki.. bizim gibi büyük şövalyelerin koydukları kanunlarda bir madde vardır... O maddeye göre, bir şövalye namzedi, her şeyden evvel kendine bir aşk bulmakla işe girişmelidir. Ondan sonra, sırasile at ve silâh tedarik etmelidir. Eğer böyle olmazsa, o şövalyenin ilk aşkı, ona şemset getirir.

— Şemset mi?..
— Evet... Evet amma, bu şemseti ortadan kaldırmak ta pek o kadar güç değildir.
— Nasıl?..
— Meselâ, bakın... Şimdi şu parmağımı, işte şu bardaktaki şaraba batırıyorum... Ve işte şuraya, şu masa tahtasının üzerine bir haç işareti yapıyorum, gördünüz değil mi?.

— Evet.
— İşte, bitti... Artık şemset kalmadı... Mademki bir atınız bir de silâhınız vardır. Artık tam bir şövalye olmak için hiç tereddüt etmeden kendinize bir aşk arayınız... Şunu da ilâve

— Nedir?
Küçük bir kutu uzattı.
Orada Mukanın elmas küpeleri vardı. Oktay Hanın yüzünde büyük bir sevinç görüldü. Merakla ve daha yakından bakarak sordu:

— Ta kendileri! Bir köylü mü getirdi?
— Evet Hakanım, zavallı yoksul bir köylü... O kadar ucuza verdi ki bunu söylemek istemem.
Oktay Han bir uşağına emretti:
— Mukayı çabuk buraya çağır!
Kraliçe geldi.
Oktay Han ona kuyumcunun elindeki kutuyu gösterdi:

— Küpelerin geldi, al!
Genç kadın şaşırmişti.
Gözlerine inanıyordu.
Fakat yalan değildi.
Kızardı ve küpeleri utanarak aldı.
O akşam Oktay Hanın boynuna kollarını doladı:

— Sözlerine inanmamıştım, suçumu bağışla!..

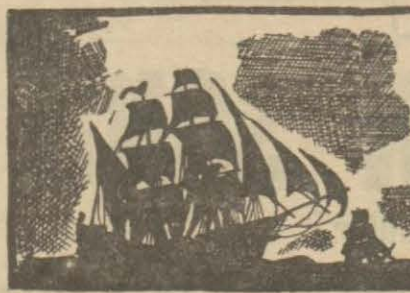
Yarınki nushamızda:

HIRSIZ..

Yazan: Louis de Robert

Çeviren: Faik Berçmen

"Son Posta"nın büyük deniz romanı : 44

BARBAROS

Korsan Peşinde

Yazan : Celâl Cengiz

Nebetçiler Salih Reise hücum ederek kendisini şehit etmişlerdi

— Ya biz senin buradaki saltanatını yıkıp ta adayı baştan başa işgal edersek.. Bunu yapmamızı mı istiyorsun? Biz, senin en çok güvendiğin Amiral gibi Halkulvad kalesi içine kapattık. Sen kim oluyorsun, firavun ruhu herif? Sen kim oluyorsun, firavun ruhu herif?

Dil kavgası büyümüşü.
Salih Reis tercümanlara:
— Bana yol gösterin.. gideyim. Şövalye hazretleri (!) galiba aklını harem dairesinde unutmuş.. Kendisile başka bir gün görüşürüz.

Dedi. Tercüman bu sözleri aynen şövalyeye anlatınca, Don Petronun gözleri karardı..

Parmağının ucile kapıdaki nöbetçilerine işaret verdi.. bu işaretin manasını hiç kimse anlayamadı.

Birdenbire salonun içinde bir uğultu duyuldu.. Salih reis belindeki palasına sarılmak fırsatını bulmadan yere yuvarlandı.

Nöbetçiler, boğa üzerine saldırdı gibi, ellerindeki ucu sivri kargılarıyla Salih reisin üzerine atılarak üç yerinden; karnından, kasıklarından ve böğründen deşerek zavallıyı bir anda şehit etmişlerdi.

Salonun içindeki halılar üzerinde cansız yatan Salih reisin cesedini sürükleyerek mermer merdivenlere kadar indirdiler.

Bahçede bekleyen Türk denizçileri birdenbire merdivenden yuvarlanan cesedi tanıyamamışlar ve hayretle birbirlerine bakışmışlardı.

Biraz sonra faciyanın mahiyeti anlaşıldı.

Gemiciler hep birden:
— Salih reisi öldürmüşler..
— Alçaklar!..

Diye bağışarak merdivenden çıktılar. Fakat, şatonun iç kapısının demir kanatları daha önceden çevrilip sürmelmiş bulunuyordu.

Gemiciler içeri giremediler.
İçeriye girmek için şatonun etrafında dolaştılar. Bir küçük kapı, delik aradılar. Bulamadılar..

Türk denizçileri çığır gibi, sağa sola saldırıyorlar. Reislerinin öcünü almak için adam arıyorlardı.

Biraz sonra şatonun üstkatındaki pencerelerden ok yağmuru da başlamıştı.

Denizçilerden bir kaç daha burada yaralandı.. durmak tehlikeli olacaktı.. Daha fazla zayıt vermek için, Salih reisin cesedini kucakladılar.

Sahile indiler.

Türk gemicileri çok heyecana kapılmışlardı. Salih reis gibi Türk denizçiliğinin her yerde ve her seferde yüzünü ağartan bir kahramanın İspanyol şövalyesi tarafından öldürülmesini denizçiler hazmedemiyordu.

Sahilde nâralar, iniltiler.. boğuk sesler yükseliyordu.

Bu vaziyeti gören yerliler küme küme toplandıkları yollardan gerilemeğe, kaçmağa başladılar.

Herkesin ağzında şu sözler doluyordu:

— Don Petro kime güvendi de bu adamı öldürdü?.

Türk korsanları, Korsika şövalyesinin güvencenek bir kuvveti olmadığını da anlamakta gecikmemişlerdi.

Sahilde toplanan iki yüz Türk denizçisi tekrar şalopelere binerek - Salih reisi limanda bir kayanın üstünde bırakıp döndüler.

Döndüler ama.. Salih reisin ölüm haberini Barbarosa söylemek için kimse de cesaret yoktu.

Barbaros sevdiklerinden birinin ölüm haberini anı olarak duyarsa, yarındakileri - teessüründen - fena halde haşlardı.

Gemiciler ağız birliği yaptılar.. Hep birden vak'ayı anlatarak:

— Şövalye, Salih reisi öldürdü ve

cesedini kapıdan dışarıya fırlattı dediler.

Barbaros birdenbire beyninden yıldırım vurulmuşa döndü.. sersemledi:
— Ne diyorsunuz? - diye bağırды - Benim biricik aslanımı burada şehit mi ettiler?

Güvertede toplanan denizçiler ağlaşmağa başladılar.

— Salih reis ölecek bir adam mıydı be yahu?..

— Vay kâfirler vay! Biz de kendisini insan sandık.. ona kaptanımızı yalnız gönderdik. Keşki hep birlikte içeriye gireydik.

Salih reisin arkasından kuru kuruya yanmanın ne faydası vardı?

Barbaros bütün gemilere emir verdi:

« — Ateş... Limandaki gemileri yakacağız. »

Ateş başladı.

Liman ağzında bulunan dört büyük gemiyi bir hamlede batırdılar.

Bu sırada şövalyenin şatosundan da sahile ok yağdırıyorlardı.

Limandaki gemilerin kaptanları ve tayfaları nereye gitmişlerdi?

Biraz sonra, zihinlerde bükülüp kalan bu düğümü de çözmüşlerdi. Yerlilerden biri şu malumatı verdi:

— İspanyol korsanları somaki mermer çıkarmak üzere Rotondo (1) yamaçlarına gittiler. Venedik korsanlarında Gravana (2) sahillerinde gümüş toplamakla meşguldurlar.

(1) Korsikada yüksek bir dağın adıdır. Bazı noktaları 2700 metre irtifadadır. O devirde şehirde adam öldürenler kan davasından kaçarak bu dağa iltica ederler ve haydutluk yaparlardı.

(2) Korsikada dört maruf nehirden biridir. İki yanında bakır ve gümüş madenleri vardı.. Korsanlar buralara giderler, nehir kıyılarında, maden çıkarmak için aylarca kalırlardı.

Korsanların şehirden uzaklaşmalarının sebebi anlaşılıyordu.

Barbaros liman ağzındaki dört büyük düşman gemisini batırdıktan sonra, yedi yelkenli ile limandan içeriye girdi.

Geride kalan gemileri liman dışında ablokaya bırakmıştı.

Barbaros, Salih reisin ölümünden çok müteessirdi.. hiddetinden gemide duramıyordu.

— Şu korsan yatağını ateşe verip kül edeceğim.
Diye bağırды.

Barbaros o gün isteseydi, Korsikayı bütün iskelesi ve sahilleri ele geçirebilirdi. Ve bunu yapmak için hiç bir mâni de yoktu.

Doğan bey de bu fikri ileri sürerek:

— Bu vaziyetten istifade edelim, di-yordu, ilk önce gemileri zaptederiz. Ondan sonra şehre gireriz.

Barbaros bu işi yapmak için çok düşündü. Gemileri zaptetmek güç bir iş değildi. (Arkası var)

Nöbetçi Eczaneler

Bu gece nöbetçi olan eczaneler şunlardır:

İstanbul cihetindekiler:

Aksrayda: (Ziya Nuri), Fenerde: (Vitali), Karagümrükte: (Suad), Beyazıtta: (Asador), Samatyada: (Erofilos), Şehzadebaşında: (Üniversite), Eyüpte: (Hikmet Atlamaz), Eminönünde: (Mehmet Kâzım), Küçükpazarda: (Hikmet Cemil), Alemdarda: (Eşref Neş'et), Bakırköyünde: (Merkez), Şehremininde: (Nazım).

Beyoğlu cihetindekiler:

İstiklâl caddesinde: (Kanzuk), Galatada: (Hüseyin Hüsnü), Taksimde: (Limonçyan), Pangaltıda: (Nargileciyan), Beşiktaşta: (Nail Halid).

Boğaziçi, Kadıköy ve Adalarda:

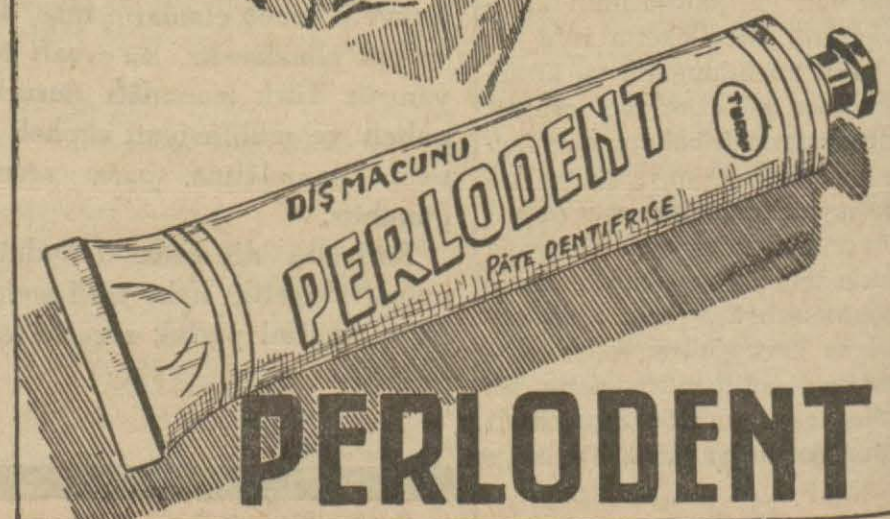
Üsküdar: (Selimiye), Sarıyerde: (Asaf), Kadıköyünde: (Sihat), (Rifat), Büyükdada: (Halk), Heybelide: (Tanaş).

TURAN

....BUNDAN BÖYLE MÜNHASIRAN
"PERLODENT" KULLANINIZ,

DİŞ MACUNLARININ
EN İYİSİDİR !!

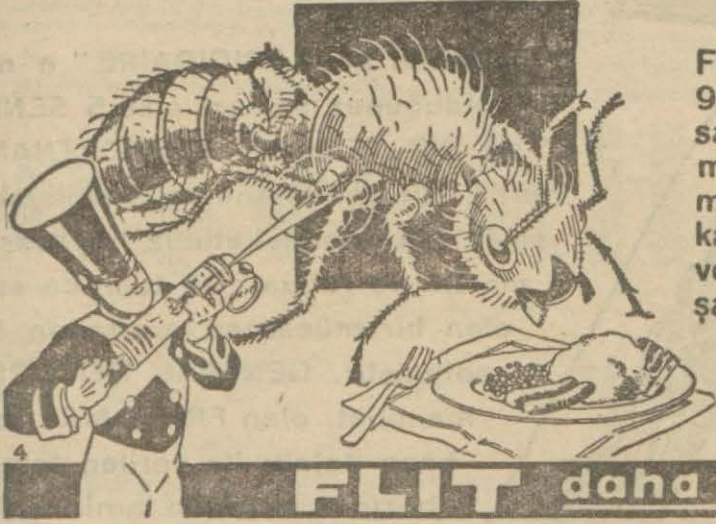

Son derece müessir FLIT-mayii kullanınız

Karınca lar kolay kolay ölmezler. Onları öldürecek

tesiri kat'i mayiler intihap ediniz!

FLIT, bütün haşarat öldürücü mayilerin fevkindedir. 90 muhtelif millet, onu tercihen kullanmaktadır... Bu sabit olmuştur. Flit'in formülü hiçbir vakit taklit edilmemiştir. FLIT, kendisinden beklenen iki şartı mükemmelen ifa eder. İnsana zarar vermez, fakat haşaratı kat'iyyen öldürür. Şüpheli mayileri reddediniz. Hakikî ve yegâne Flit aldığınıza emin olmak için; siyah kuşaklı ve asker resimli sarı tenekeye dikkat ediniz.

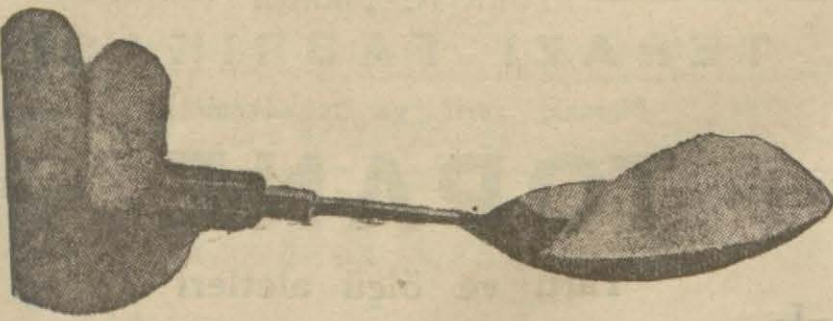
Yarıklara ve köşelere biraz FLIT TOZU serpiniz. Haşarat derhal telef olur.

Umumi deposu: J. Krespin, İstanbul, Galata, Voyvoda Han 1

FLIT daha çabuk İTLAF eder

AHIÇI BAŞI DİYORKİ

Sofrada

İNHİSAR SOFRA TUZU

fakat

MUTFAKTA...

İnhisar

MUTFAK TUZUNDAN ŞAŞMAYINIZ!

T.C. İNHİSARLAR
SOFRA
TUZU
ÇAMALINDAKİ
FABRİKADA
İNSAN ELİ DEĞMEDEN
FENNİ USULLERLE
YIKANIR
KURUTULUR
ELENİR
PAKETLENİR

Resimli Hakikî Bir Vak'a

GENÇ ve TAZE

Görünmenin yeni ve kolay usulü

Saat 6 da yorucu bir meşguliyetten sonra, buruşuk ve yorgun bir yüzü vardı.

Bu yeni pudranın son derece yapışma hassasını veren fevkalâde inceliği âdeta yüzünde gayri mer'idir. En samimi dostlarınız bile şayanı hayret teninizin, tabii güzellikten mütevellit olmadığına kail olamayacaktır. Dışarıda, yağmurda ve güneşte veya deniz banyosunda veyahut tenis maçlarında, içerde sıcak salonda dansta daima cazip güzellikte bir tene malik olabilirsiniz.

Bu pudra, ne sudan, ne de ter-

Saat 6,45 de bu yeni ve sihrâmiz "4 de bir" pudrayı kullandı. Bir miknatisin iğneleri cezbettiği gibi cild için son derece yapışma hassasına malik gayet ince bir pudradır.....

den kat'iyyen müteessir olmaz ve yüzde leke ve tabaka teşkil etmez. Tokalon pudrasını, cildiniz de son derece yapışma hassasını veren ve fevkalâde ince olan bu sihrâmiz «4 de bir» pudrayı kullanınız. Neticesinden son derece memnun kalacaksınız.

Saat 7 de şayanı hayret bir tenle genç ve terütaze görünüyordu.

Yüz ve burun parlaklığı tamamen zail olmuş hattâ bütün siyah benler kaybolmuş tur. Bir defa pudralanmak kâfidir. Çünkü bu pudra cildiniz için kuvvetli bir yapışma hassasına maliktir.

Binlerce Tokalon müşterisinden müessesemize mektup yazanların müşahedeleri kendiliğinden gelen en kıymetli delillerdir: (Tokalon krem ve pudralarını kullanmaya başladığım gündübenberi cildim kendî krem ve pudrasını buldu)

Beyleybegi..... K, caddesi..... Mu

(Kremlerinizin bir hafta zarfında cildimde göstermiş olmağı iyi tesirden mütevellid memnuniyetimi isim ve adresimle ilân etmenizi rica ederim.)

Bebek... İb... So... No. 11 Ra...

Mektupların asılları dosyalarımızda saklıdır.

Sıhhat ve içtimai Muavenet Vekâleti.
Şişli Çocuk Hastanesi Baş Tabipliğinden:

Çocuk hastanesinin poliklinik günleriyle muayene saatlerini gösterir cetveldir.

Şubeler	Öğleden evvel	Öğleden sonra
Dahili hastalıklar	Pazartesi, Çarşamba, Perşembe, Cumartesi.	Cuma, Çarşamba
Çocuk hastalıkları	Pazartesi, Perşembe.	Pazartesi, Perşembe, Cuma.
Cildiye ve efrenkiye.	Pazartesi, Salı, Çarşamba, Cumartesi.	Salı, Çarşamba
Kulak, boğaz, burun	Salı, Çarşamba, Cuma, Cumartesi.	Salı, Çarşamba, Cuma.
Göz hastalıkları.	Pazartesi, Salı, Perşembe, Cumartesi.	Salı, Çarşamba, Cuma.
Harici hastalıklar	Pazartesi, Çarşamba, Perşembe, Cumartesi.	Pazartesi, Salı, Perşembe, Cuma.
Çocuk cerrahisi ve Ortobedi.	Pazartesi, Perşembe.	Pazartesi, Salı, Perşembe.
İdrar yolları	Pazartesi, Perşembe.	Pazartesi, Perşembe, Cuma.
Röntgen.	Her gün	Her gün
Asabiye	Cuma	
Diş.	Salı	

Poliklinik saatleri sabah saat 10,30 dan 12 ye kadar ve öğleden sonra saat 13,30 dan 15 e kadardır. «2819»

**Ademi iktidar
Bel gevşeklği**

ne en tesirli bir ilaç SERVON dir. İhtiyarlara gençlik yorgunlarına dinçlik verir. Taşraya posta ile 185 kuruşa gönderilir. Sirkeci Merkez Eczanesi Ali Rıza

(32890)

İstanbul İkinci İflâs Memurluğun dan:

Müflis Fotiye ait ve perakende satıştan baki kalan manifatura eşyası ile çanta ve eldivenlerin açık arttırma suretile paraya çevrilmesine karar verilmiş olduğundan müşterilerin 28/5/937 cuma saat 9 - 30 da Beyoğlunda İstiklâl caddesinde Olivo sokağında 5 No: ya gelmeleri ilân olunur. (32889)

İstanbul İkinci İflâs Memurluğun dan: Müflis Aleksandr Korpinin şahsi masasına gelen alacaklı Hazinei maliyenin istediği 53345 lira 15 kuruştan 51517 lira 74 kuruşun kabul ve müflisin şahsi masasına ve beşinci sıraya kaydına ve fazla istenilen 1827 lira 47 kuruşun reddine ve sıra defterinin bu suretle düzeltilmesine iflâs idaresince karar verilmiş olduğu ilân olunur. (32890)

BEHEMEHAL HAKİKİ BİR TEMİNAT İSTEMELİSİNİZ

Hakikî bir „FRIGIDAIRE“ e malik olduğunuz zaman, size 5 SENELİK RESMÎ BİR TEMİNAT ŞEHADETNAMEŚİ verilir. Bu şehadetname, kabiliyeti ve selâhiyeti memleketimiz piyasasında malûm ve rubuarsılık tecrübe sahibî olan bir müessese tarafından imza edilmiştir. GENERAL MOTORS'un mamûlatı olan FRIGIDAIRE soğuk hava dolabı ile verilen teminat, bozulan aksamın tamirini değil, soğutmayı tevhit eden cihazın HEYETİ UMUMİYESİNİN DEĞİŞTİRİLMESİNİ TEKEFFÛL EDER. Soğuk hava dolabı alırken, bunun gibi kıymetli bir teminat istemeğî unutmayınız.

Teminat Şehadetnamesi

TEMİNAT MÜDDETİ BEŞ SENE MÜDDETLİ TAMAMİLE TEBDİLİNİR

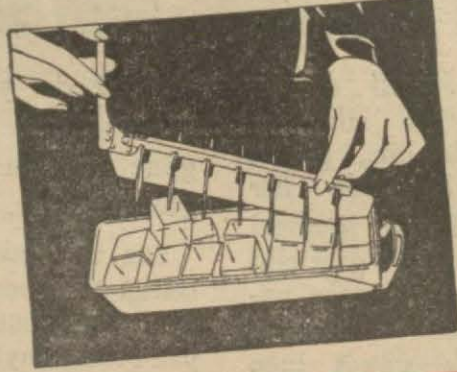
FRIGIDAIRE

İSTANBUL

ANKARA

İZMİR

SANIYEDE BUZ ÇIKARMA TERTİBATI

Yalnız FRIGIDAIRE dolaplarında bulunan bu harikâde sisteminin nasıl çalıştığını görmeğe geliniz. Hayran kalacaksınız!

BÜTÜN SATIE ŞUBELERİNDE

Bourla İSTANBUL
ANKARA
İZMİR
Biraderler ve Şiş

Kanzuk Saç Boyaları

JUVANTİN

Kumral ve siyah olarak iki cinsi vardır. Ter ve yıkanmakla kat'iyen çıkmaz, tabii renk veren tanınmış yegâne sihhî saç boyalıdır.

İNGİLİZ KANZUK ECZANESİ

BEYOĞLU - İSTANBUL

Beyoğlunda

Cemal Tekin Lokantası

Bina sahibi Börekçi Bay Hüseyin tarafından yıkılacağı cihetle lokantamız bir çok fedakârlıklara katlanarak ve bir çok yenilikler göstererek yakında Taksim meydanı karşısında 3 No. lu dükkâna nakledileceği sayın müşterilerimize arz olunur.

Cemal Tekin lokantası sahibi Cemal Tekin

SELÂNİK BANKASI

Tesis tarihi 1888

İdare merkezi: İstanbul (Galata),
Türkiyedeki şubeleri:

İstanbul, (Galata, Yenicami);
İzmir, Mersin.
Adana bürosu
Yunanistandaki şubeleri

Selânik, Atina, Pire.

Her nevi banka muamelâtı
İstanbul ve Galata şubelerinde
kiralık kasalar

Operatör - Urolog

Dr. Mehmet Ali
İdrar yolları

hastahkları mütehasısı. Köprübaşı
Eminönü han Tel: 21915

TÜRKİYE BİRİNCİ TERAZİ FABRİKASI

Hassas, zarif ve mukavemetli

Her cins **TOPANE** terazileri

Tartı ve ölçü aletleri

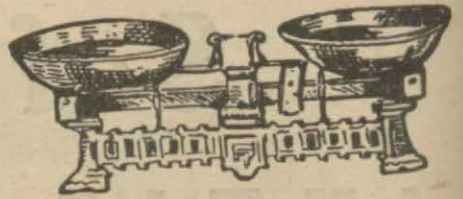

Markaya dikkat

Mamulâtını tercih

ediniz ve taklitle-

rinden sakınınız.

İstanbul, Tahtakale caddesi No 68
Satış depoları: Kantarcılar cad. No 46
Marpuççular caddesi No 51.

Türk Hava Kurumu

BÜYÜK PİYANGOSU

2. ci keşide 11 / Haziran / 1937 dedir.

Büyük ikramiye: **40.000** liradır...

Bundan başka: 15.000, 12.000, 10.000 Liralık ikramiyelerle (20.000 ve 10.000) liralık iki adet mükâfat vardır..

Ayrıca: (3.000) liradan başlayarak (20) liraya kadar büyük ve küçük birçok ikramiyelerle amortileri havi olan bu zengin plândan istifade etmek için bir bilet almaktan çekinmeyiniz...

Dr. A. K. KUTİEL

Karaköy, Topçular Cad. 37

Son Posta Matbaası

Neşriyat Müdürü: Selim Ragıp EMEÇ

SAHİPLERİ: A. Ekrem UŞAKLIĞIL

S. Ragıp EMEÇ

ADEMİ İKTİDAR ve BELGEVŞEKLIĞİNE KARŞI HORMOBİN

Tabletleri, Her eczanede arayınız. (Posta kutusu) 1255 Hormobin Galata İstanbul

BASURA ÇARE HEDENSA

Ameliyatsız basur memelerini mahveder, kanı, ağrıyı derhal keser, bütün dünyada şöhret bulmuş yüzlerce profesörün takdirnamelelerini kazanmıştır.

SİNİR, ÇARPINTI ve BAYGINLIĞA NEVROL CEMAL

Hic jet, merak ve korkudan bayılanlar, siniri, bafakanı, çarpıntısı tutanlar 20 damla «Nevrol Cemal» alınca hemen açılırlar. Evinizde buldurunuz, onsuz yolculuğa çıkmayınız. Bu meşhur «Nevrol Cemal» i alırken «Cemal» ismine dikkat ediniz.

ADEMİ İKTİDARA FORTESTİN

Pek müessir bir ilaçtır. Bel gevşekliğini geçirir. Vaktisiz ihtiyarlıyanları gençleştirir. Suistimal edilmiş yorgun vücutları dinleştirir. Yalnız ismine dikkat ediniz.

DIŞ TABİBİ RATİP TÜRKÖĞLU

Ankara caddesinde: Meseret oteli karşısında (88) No. lı muayenehanesinde hergün saat on dörtten (19) a kadar kabul etmektedir.